

Kovács Géza

ÉRTELMES ÉLETVITEL

ÉRTELMESES ÉLETVITEL (VÁZLAT)

Bevezetés

Egy életünk van a Földön...

Nem mindegy, hogyan éljük! Józanul, örömeinkre, mások javára, eredményekkel és gazdag örökséget hagyva.....

Vagy szétszórtan, vergődve, keserűen, békétlenségben, mások terhére....boldogtalanul...

Van, amiről nem tehetünk: hova, milyen környezetbe születtünk, kik és milyenek a szüleink, milyen örökséget hagynak ránk...

Van, ami rajtunk múlik: Hallgatunk-e a lelkiismeretünkre..... értelmes emberi tanácsokra..... jó példákra? Határozott döntésekkel követjük-e a jó utat, megtagadva a rosszat? Vagy sodor a vágy, a kívánság, a könnyelmű haverok, stb.?

Van egy kiváltságos lehetőség! Odafordulhatunk ahhoz, aki megteremtett, aki ismer, aki szeret aki rendelkezik a világmindenséggel. Ő tud és akar segíteni! (Ha elromlott az órád, vidd az óráshoz!) Pl. a tékozló fiú (Lk15:11-24.) Akkor is tud és akar segíteni, ha már mindent elrontottunk!

Az itt közreadott anyagot 2000-ben, egy **keresztyén szociális otthonban**, hetenként egy napon, egy egész évig tartó tanfolyamon mondtam el. Minden alkalommal élénk megbeszélések alakultak ki és nagyon tanulságos – olykor megható – dolgozatokat írtak. A 60-70 fős hallgatóság, a háttérüket és az állapotukat illetően nagyon vegyes volt.(Voltak diplomás emberek és voltak szegény sorsú, hátrányos háttérből érkező szenvedélybetegek) Egy dologban voltak egységesek: valamennyien gyógyulni akartak.

Ebben a jegyzetben sorra vesszük azokat az **életterületeket**, amelyeket egyenként meg kell vizsgálnunk ahhoz, hogy kialakítsuk az életünk értelmes, eredményes és nyugalmat, békességet nyújtó jó rendjét. **A témákat vázlatosan dolgoztam fel.** Ez azt jelenti, hogy az előadásokhoz jegyzeteket készítettem és szabadon adtam elő. Ezeket a jegyzeteket most kissé kiegészítve kapja kezébe az olvasó. Az esetleges alkalmazásnál az előadó kiegészítheti a saját gondolataival, példáival. Arra igyekeztem, hogy jól használható csontvázat adjak, amelyet be lehet tölteni „hússal”, sőt lélekkel és étellel is.

Az egyes témák végén „**Feladat**” címszó alatt, az adott téma jobb megértését és elmélyítését javaslom. Akkor is, ha valaki saját maga számára olvassa ezt az anyagot, még inkább akkor, ha egy csoport számára adjuk elő.

Az elmondottakból nyilvánvaló, hogy ez a vázlat tartalmában a Bibliára épülő **keresztyén életszemléletet** képvisel. Azt a hitet és meggyőződést vallja és kínálja, amely szerint minden bajból, bűnből, szenvedélybetegségből és nyomorúságból meg lehet gyógyulni! A gyógyuláshoz kellene emberek, módszerek, tudás, szeretet, de a gyógyulás legfőbb forrása az embert megteremtő Isten, és a bűneinkből megváltó egyszülött Fia: Jézus Krisztus!

Az értelmes életvitel látásmódját, gondolatait és mondanivalóját **három forrásból** merítettem. Legfontosabb forrás **a Biblia**. A Bibliát az „élet könyvének” tekintem, amelynek tanításai a gyakorlati életünk minden területére vonatkozóan bőséges eligazítást adnak. A második forrás **a saját élettapasztalatom**. Ezt a bevezetést éppen a 86. születésnapomon írom. 62 évig voltam gyakorló lelkipásztor népes gyülekezetekben. A mindennapi élet legapróbb részleteig kiterjedő figyelemmel igyekeztem pásztorolni a nyáj minden tagját. A felhalmozódott tapasztalatok jelennek meg ezekben a jegyzetekben. A családi élet örömeiben és gondjaiban is bőven volt részem. Feleségem 52 évi házasság után költözött az Úrhoz. Négy gyermekem, 13 unokám és 13 dédunokám, valamint a családba beépült menyek és vők, összesen 44 fő képezi a „szűk körű” családomat. A harmadik forrás: **Michel Quoist: „Így élni jó” című könyve**, amelynek alcíme: „*Elmélkedések az élet művészetéről – mai keresztyéneknek*”

Ki vagyok én?

Az első lépés ahhoz, hogy megtaláljam a helyemet is, és a dolgomat is a világban, megérteni, hogy **kik vagyunk** mi emberek. Honnan jöttünk, miért élünk ebben a világban?

1. Isten teremtménye

Görögül: antróposz = égre néző

Az tett emberré, hogy Isten lehelete van bennünk (pneuma) 1Móz.2:7.

Ez tesz áthidalhatatlanul magasabb rendűvé minden állatnál. Mi két világból eredő lények vagyunk. (szellemi és anyagi)

Ez tesz kreatívá, fejlődésre alkalmassá. A fecske ugyanolyan fészket rak, mint 10 000 éve, stb. A majom betanítható kocsni vezetésére is, de mikor tervez és gyárt meg egy gépkocsit?

2. Személyiség

A hármasságában egy Isten, a saját képre teremtett bennünket. 1Móz1:26.

-Értelem: (gondolkodik, tervez, emlékezik, stb.) Az Atya képe bennünk.

-Érzelem: (szeret, gyűlöl, vágyakozik, átéli a múltat, stb.) A Fiút, Jézus Krisztust képviseli bennünk.

-Akarat: (dönt, cselekszik, alkot, stb.) A Szentlélek az, aki alkot, cselekszik.

Az állatnak csak kifejlett ösztönvilága, vegetatív idegrendszere van, amely által még tanítható is, de nincs személyisége

3. Erkölcsi lény

Ádámiban mindnyájan elbuktunk. (Róm.5:12.) De Isten lehelete bennünk maradt és minden emberben, mint **lelkiismeret** működik. Jóra készlet, tiltakozik a gonosz ellen
Lásd: Kain történetét. (1Móz.4:6-7.) (Reményik:„Istenarc”) Minden ember – lelke mélyén - igazságra, szeretetre, békességre (vagyis Istenre) szomjazik.

(Pl. Az alkoholista hezitál a kocsmá előtt: „bemenjek? Ne menjek be?)

4. Uralkodásra teremtett lény

1Móz.1:28-30: Isten uralmunk alá rendelte a Földet, a rajta lévő növényi és állati világot. Az uralom a Föld birtoklását, művelését és védelmét jelenti: 1Móz.2:15.

Kérdés: hogyan tölti be az ember ezt a küldetését? (Környezetszennyezés és pusztítás)

Kérdés: mire használja az ember az uralkodásra nyert képességét? (Pl. te?)

5. Isten számára nagyon értékes lény

Saját képére teremtette az embert. Rábízta a Földet. Erkölcsi életrendet adott számára. (1Móz.2:16-17.) Lázadása után sem hagyta magára: kijelentette magát neki és szövetségeket kötött vele. Minden emberre odafigyel: Mt.10:29-31. Helyreállításáért egyetlen Fiát adta a keresztre: Jn.3:16

.Kérdés: hogyan látod és értékeled önmagadat? Érzékeled e magadban a méltóságot, amelyre Isten teremtett? Kész vagy e betölteni a küldetést, amelyre Isten felhatalmazott?

Feladat: Írd le (vagy mondd el), hogy egyetértesz-e az itt vázolt bibliai világ-képpel? Véleményed szerint, mennyire értékeli és tölti be az ember az Istennek reá vonatkozó tervét?

Három lehetséges állapot

A természetes ember

Fel kell ismernünk, hogy mi emberek, valamennyien, egy önző és gőgös ÉN, és a romlottságunk miatt, tisztátalanná vált ÉRZELMEK uralma alatt születünk: Ef.2:1-3.

Fontos: „**mindnyájan!**” Saját erőnkől nem tudunk ezen változtatni: Róm.7:21-24.

Ábrázolása: Egy földön fekvő ember. (Az önérdek és a testi vágyak uralma)

Jellemzője: Szereted, mert az érkeid, vagy az érzéki vágyaid kötnek hozzá. Gyűlöled, mert rámutatott a hibádra, vagy nem az elvárásaid szerint viszonyul hozzád. A genetikus örökségünk és a neveletésünk szerint nagy különbségek is vannak, de a bűnös természetünk egyetemes

Démonikus uralom alá került ember

Az érzéki vágyak és valamilyen SZENVEDÉLY uralma alá került ember. Ilyenek a pénzsóvárság, hatalomvágy, siker, szexualitás, falánkság, ital, drog, szerencsejáték, lustaság, pedantéria, gyűlölet, harag stb. stb. Ef.4:18-19, A Sátán folyamatos törekvése ez, nagy sikerekkel.

Ábrázolása: Fejjel a pocsolyában, a Sátán uralma alatt.

Jellemzője: Általában egy embernél egy-két területen valósul meg a démonikus erejű rabság. Szeretne szabadulni, de – saját erőforrásból - ritkán sikerül. Mindig kielégülésre vágyik, de még szomjasabbá válik. A valóságban sötét szellemi rabságról van szó.

Megszabadított, egészséges lelkiéletű, szellemi ember

Ahol az emberben ISTEN, JÉZUS KRISZTUS ÉS A SZENTLÉLEK ÁLTAL, ÁTVETTE AZ URALMAT. (Jn.8:34-36, 2Kor.3:17-18.)

Ábrázolása: a talpára állított ember

Jellemzője: Az ÉN keresztre és Krisztus uralma alá került, az ÉRZELMEINK Jézus tisztaságával, szeretetével és hűségével telítődtek. A Sátán támad, a Lélek azonban – kemény harcban - de győzelemre segít. A Szentlélek értelmes döntésekre vezet, és azoknak a megtartásához is ad erőt. (Róm.8:12-13.) Mindez hit által, kegyelemből: Ef.2:4-10.

Egyedül nem megy

A három lehetséges állapot közül, valamennyien a harmadik szerint szeretnénk élni. Mégis aránylag kevesen élnek ebben a győzelmes szabadságban.

KÉRDÉS: hogyan valósulhat meg?

Rá kell jönnünk, hogy emberi segítségre, eszközökre is szükségünk van ahhoz, hogy megvalósuljon az életünkben Jézus Krisztus uralma a Szentlélek által.

Megoldás: alázat és bizalom Isten felé, aki lát és szeret, alázat, bizalom emberek felé, akik Krisztus nevében segíteni akarnak, Isten akarata szerint az Evangélium által. Pl. Pál Thesszalonikában: 1Thessz.2:3-12. (Mondd el neked, vagy valaki másnak, ki és hogyan segített.)

Feladat: Rajzold le a három lehetséges állapotot! Mérlegeld és légy bátor megállapítani, hogy te magad, melyik kategóriába tartozónak tekinted magadat? Beszéljétek meg ezt a témát!

Formálhatók vagyunk

Minden (felnőtt) embernek van kialakult jelleme, egyénisége.

Jellemben, egyéniségben sokszínű különbözőség létezik. Pl. csendes, hallgatag, sokbeszédű, fecsegő, türelmes, nyugtalan, könnyen felgerjedő, heves, vidám, keserű, meggondolt, izgága, szorgalmas, lusta, figyelmes, stb. stb.

Hogyan lettünk olyanná, amilyenek vagyunk?

Négy forrása van: 1. Az átöröklés. (a gének) 2. A környezet. (család, rokonok, város, falu, tanya, óvoda, iskola, barátok, gyülekezet, az utca, stb.) 3. Tudatos nevelés.(A szülők,

tanárok, bibliakörvezető, lelkipásztor, munkahelyi főnök, stb) 4. Tudatos döntés, akarás, célkitűzés, odaszánás. (Valamilyen felismerés nyomán kialakult **saját elhatározás**)

A négy közül három tőlünk független tényező! A második és a harmadik tényező a társadalom, a szülők, az egyház felelőssége!

Legfontosabb a negyedik tényező! Döntésre képes személyiségek vagyunk!

Kérdés: Mikortól vagyunk képesek önálló döntéseket hozni? 3-4 éves kortól! Legfontosabb a serülő és az ifjú kor (10-24 éves korig) (Mondj példákat!)

Kérdés: Meddig lehetséges életváltozást jelentő, döntést hozni? Válasz: Amíg értelemmel rendelkező emberek vagyunk! (Pl. a jobb oldali lator)

Az ember (Istentől kapott) kiváltsága, a változás lehetősége.

A növény, az állat nemesíthető = az ember nemesíti (Uralma alá kapta) Tudományos intézetek foglalkoznak ezzel

Az ember Ura és formáló Mestere a teremtő Isten. A bennünk lévő lehelete képessé tesz arra, hogy kapcsolatba lépjünk Isten láthatatlan szellemi világával. Istennek van felkínált hullámhossza: hit által lehet rákapcsolódni!

Isten várja, hogy szólítsd meg! Mt.11:28-30, Jn.7:37-38. Lk.15:11-24.

Az Istennel való kapcsolatban nyerünk erőt ahhoz, hogy a testünk ösztönös érzéki vágyait, a környező világból érkező kísértéseket, értelmes megfontolással, a lelkiismeretünkre hallgatva, megtagadjuk és az Istentől áradó békesség, és győzelem öröme töltsen be a lelkünket és az életünket.

Isten akkor is, és továbbra is szeret, ha nemet mondasz neki és az érzéki vágyak és az állatias ösztönök uralma alá adod magadat. De ez neked rossz! Rabságot jelent! Isten vár rád és azt munkálja, hogy végre vedd igénybe a szeretetét és a segítségét!

Az érzelmi világunk is kerüljön a Szellem, vagyis Isten uralma alá.

Az érzelmeink a cselekvéseink erőforrása – akár jó, akár rossz irányban

Az érzelmeink olyanok, **mint a hömpölygő folyó vize**. Gátak között: áldás és öröm (szép, energiaforrás, öntözésre, hajózásra használható, stb.) Ha azonban áttöri a gátat: mindent elpusztít. (szerelemföltés, gyűlölet, bosszú, szenvedélyekké vált rabságok stb...)

Megoldások: Ne a vadhajtásokat akard kimetszeni (újra kinő) Inkább engedd magad teljesen kivágni és az új tőkébe beoltani.(Jn.15:1.) Ne az érzéki vágyaid tüze ellen harcolj (nem tudod legyőzni!) Inkább telj meg Isten szeretetével és Szentlélekkel! (1Jn.4:9-10.) Ne önmagad ellen harcolj (az ÉN-ed erősebb nálad) Inkább hitben lásd meg, hogy Jézus Krisztus az ÉNedet,(az emberi természetet), a keresztre vitte. (Gal.2:20) Ne elfojtani akard az érzelmeidet (az csak alattomosává tesz, vagy folyamatos gyötrődést jelent) Inkább íteld bűnnek és valld meg, hogy Jézus vére megtisztítson. (1Jn.1:7-9.)

Isten tud tiszta szívet (tiszta érzelmeket) adni. A tiszta szív (a megtisztult érzelmi világunk) a józan élet hatalmas erőforrása. (Zsolt.51:12-15, Ez.36:26-27.)

Feladat: Írd le – házi dolgozatként – hogy, véleményed szerint, az egyéniséged és a jellemed kialakulásában hogyan érvényesül a négy tényező? Állapítsd meg az is, hogy – nálad mennyire érvényesült a negyedik tényező?

Eszményképek, célok fontossága (A jövőképünk)

Tudatos vágy és döntés eredménye

Embervoltunk egyik jegye: elképzelünk, tervezünk.. Már a gyermekek is: (Pl. unokáim: „feltaláló”, „tanár”) (mondj példákat!)

Az állatoknak nincs eszményképük. Ösztönös vágyuk: enni, párosodni, (életfenntartás, és a fajfenntartás ösztöne) Emberek is élnek ezen a szinten.

Ember = antróposz (görögül) = égre néző. Legyenek magasrendű céljaink!

Pl. Amikor Jézus először találkozott Péterrel, kösziklának nevezte. (Jn.1:40-42) (Már látta benne) (Pl. 14 éves koromban arról beszéltem barátaimnak, hogy olyan foglakozást keresek, amelyben sok mindenhez kell érteni, és hogy négy gyermekem és boldog családom lesz. (Mindkettő teljesült)

Az eszménykép nagy erőforrás

Ha van eszményképünk, nagy áldozatokra vagyunk képesek érte. Pl. **Kéri Vilmost** cipőfoltozó vargának taníttatták a szülei. Ő megtérése után elhatározta, hogy misszionárius lesz. Hatalmas erőfeszítéssel nyelveket tanult, hajóinasként Indiába „szökött.” Ott Bibliát fordít, nyelvtan-könyvet szerkeszt, gyülekezeteket alapít, és végül: az angol parlament lovaggá avatja. (Serdülő korában egy madárfészekért fára mászva, leesett, és a lába tört. Gyógyulása után, első útja a fészek sikeres elérése volt = az akaraterő fontossága!)

Pl. Sikeres sportolók, művészek naponkénti sokórás edzése, gyakorlása...

Pl. Én: 14 évesen a tanyáról albérletbe mentem: munka mellett tanulás, intenzív gyülekezeti szolgálat. Életrajzokat olvastam. Példaképeim lettek: Spurgeon és Müller György.

Felnőtt korban is lehet példaképeket választani!

Michel Angelo egy kőtömbre nézett és felkiáltott: „Angyal van a kőben!” - Aztán kifaragta!

Isten így néz ránk, de a formálódáshoz vállalni kell a vésőt és a kalapácsot

A hívő embernek elsősorban bibliai eszményképei vannak: Jézus Krisztus, Pál apostol, stb. és a szellemi életünket igyekszünk hozzájuk szabni.

A cél legyen távlatokba látó, reális és pozitív

Ha hiszel Istenben, Jézus Krisztusban és a Mennyben: ez sok mindent meghatároz!

Szerencsés adottságokkal Isten nélkül is lehet becsületes és sikeres életet élni, de üdvözülni és a Mennybe jutni nem. Isten nélkül az elesés és az elsodródás veszélye is sokkal nagyobb, mert az erkölcsös élethez a legfontosabb erőforrás: Jézus Krisztus a szívünkben!

Ezért **a földi életünk legfontosabb döntése az, hogy Istennel, mint Édesatyánkkal közösségben akarunk-e élni, vagy nélküle**, a saját bölcsességünk és akaratunk szerint?

A távlatba látó cél: a Menny. Ha ezt választottuk, Istentől kérhetünk és kaphatunk választ az élet valamennyi kérdésében. Hogyan? = a Biblia tanításában, a lelkiismeretünk hangjában, a bennünk lakozó Szentlélek vezetésében és a testvérek, a barátok közösségében.

Reálisan fel kell mérnünk a saját képességeinket és a lehetőségeinket: a családi vagy más háttérből remélhető támogatásokat. Ezeket figyelembe véve tárjuk Isten elé a tervünket, kérjük és fogadjuk el az Ő vezetését. **Legyünk pozitívak.** Vagyis ne folyton a nehézségeket és akadályokat lássuk, hanem a lehetőségek kapuján zörgessünk!

Vannak távlati célok, kellenek rövid távú célok.

Hosszú távú cél, **a foglalkozások, az életpályák:** szakmunkás, szociális munkás, tanár, orvos, diplomata, tudós, mérnök, vállalkozó, könyvelő, művészeti pálya, sport, stb. Valamennyi több év, illetve évtized alatt érhető el. Ezeknek alá kell rendelni, és **komolyan kell venni** a hozzájuk segítő **rövid távú célokat:** szorgalommal elérhető jó eredmény az iskolákban, a célhoz igazodó ismeret, gyakorlat és tapasztalat gyűjtése, közben az anyagiak előteremtése, stb. (Pl. 14 évesen – rövid távú célként – azért mentem kereskedőnek, hogy pénzt keressek és tanulhassak)

Hosszú távú cél: **boldog házasság és családi élet.** Ehhez kiegyensúlyozott, fegyelmezett, józan, és erkölcsös előélet, és megfelelő modell követése kell. Szertelen, partnereket váltogató, erkölcstelen előélet alkalmatlanná tesz. Ebben az esetben egy megoldás van: Isten kegyelméből a bűnbánatban való összetöretés, és a Krisztusban nyerhető új élet. Ez hit által szellemi erőt nyújt az életváltozáshoz. Ez az életváltozás nem csak a boldog családi élet megteremtéséhez nyújt szellemi és erkölcsi erőt, hanem örök életet is jelent.

Vannak megtévesztő, hamis modellek.

Korunk istentelen kultúrája és gondolkozása kínálja ezeket. Leginkább filmekből, TV show-
kból állnak elénk. Az isteni élettől elidegenült világunkban népszerűek. Ilyenek: A gyorsan
meggazdagodó siker-emberek, maffiavezérek, az izomemberek, a szexis nők, sztár-színészek,
sztár-énekesek, sztársportemberek, stb. Fontos leszögeznünk, hogy ezeken a területeken is
vannak erkölcsös életű, hivatásukat küldetesként végző emberek. Nem véletlen azonban, hogy
e területeken aránylag legtöbb a társát váltogató, az öngyilkos, az alkoholista, a depressziós
ember.

.Több kamaszkorú fiatal szobájában láttam a falat teleragasztva ilyen siker-emberek
fényképével. Akire sokat nézel, hasonlóná válsz hozzá!

Jó, ha van konkrét eszményképed, modelled.

Lehet történelmi személy, vagy élő személy. Bibliából, történelemből, olvasmányaidból,
filmből, környezetedből, a tanárod, a főnököd, stb.

Nagy áldás és szerencse, ha a szülők az első számú modellek lehetnek! (Ha ez nem adatott
meg, az mindig sérülést jelent, de a negatív példa is eredményezhet pozitív hatást!)

Nem az a jó modell, aki hibátlanul tökéletes. (Ilyen a valóságban, emberek közt nincs!) Az a
jó modell, aki alázatos és belátja a hibáját. (Pl. Apám 10 éves koromban éktelenül dühöngött,
mert paprikaszedéskor egymást dobáltuk a paprikával. Akkor nagyon megbotránkoztam
benne Este azonban sírva kért bocsánatot tőlünk, a családi áhítat előtt. Ezután tiszteltem
igazán, szívből az apámat.)

A legtökéletesebb modell: Jézus Krisztus, aki valóságos ember is volt köztünk.

Jézus Krisztus nem csak modell, sokkal inkább az életváltás igazi lehetősége.

Isten transzcendens világában, valóságos személy, akivel kapcsolatot lehet teremteni.

Elérhetősége eszközök által lehetséges. Ezek: a Biblia, a hit, az igehirdetés, ima, imatársak, a
Benne hívők közössége, stb.

Részünkről szükséges: személyes akarás, alázatos keresés, hitbeli döntés. (Pl. Lk.15:11-24, -
A tékozló fiú, Lk,7:36-50 –A bűnös nő)

Feladat: Írj 1-2 oldalas dolgozatot, ezzel a címmel: „Életképem” Az írásodban részletezd, hogy milyen
jelentősége volt az életképed kialakításában a kiválasztott eszményképeknek és hogy mennyit sikerült
megvalósítani az elképzelt céljaidból. Aztán – ha van rá mód – beszéljessetek el erről a témáról!

A helyes önismeret fontossága (Amilyenek Isten lát)

Amilyenek az emberek látnak

Csaknem minden ember másként lát és értékeli minket: az édesanyád, az apád, a testvéreid, a
tanárod, a barátod, a szerelmed, a férjed, a lelkipásztorod, a gyermeked, a szomszédod, a
munkatársad, a főnököd, stb. stb. (Sokféle fénykép rólad)

Általában **nagyon érdekel minket, másoknak a rólunk alkotott véleménye**. Gyakran
betegesen befolyásol és emberektől függő: vagy elbizakodott, vagy labilis állapotot teremt
bennünk. Olykor feldob, máskor megkeserít. Előfordul, hogy bekeményít: „Nem érdekel
senkinek a véleménye! Ilyen vagyok és kész!”- mondjuk. Máskor minden energiánkat arra
fordítjuk, hogy bizonyos emberek tetszését megnyerjük, mert – úgy gondoljuk – ettől függ a
sorsunk.

A hitben élő ember szilárd és biztonságos helyzetben van, mert volt egy pillanat az
életében, amikor Isten világosságában meglátta önmagáról a valóságot: azt, hogy ő **bűnös
ember**. (Róm.7:18-24.) Ez a felismerés nyitotta meg szívünket Jézus Krisztus váltságának az

elfogadására. (Ef.2:4-10.) Ettől kezdve, a kegyelemben élő ember, Isten tetszését keresi és a Tőle nyert bölcsességgel, arra **igyekszik**, hogy **megmaradjon** ebben a kegyelemben, és az emberek felé is Isten akaratát képviselje, és így éljen az embereknek is a javára és az örömére. Akkor is, ha emberek ezzel nem értenek egyet, vagy ha saját hátránya származik belőle. (Pl. amikor a kommunisták elvették a lelkeszi igazolványomat, három hónapos álláskeresés után, tanári állást ajánlottak. Örültem ennek. De aztán kijelentették, hogy: „ilyen tanár kell nekünk, aki arról beszél a diákoknak, hogy meg hasonlott a hitével!” – Természetesen, így már nem vállaltam. Inkább elmentem három műszakos segédmunkásnak. Isten pedig, a tenyerén hordott, az ottani munkatársak által, később pedig, gazdag jövőt készített számomra)

A képmutatás veszélye

Hajlamosak vagyunk arra, hogy más, általában jobb képet mutassunk magunkról, mint amilyenek a valóságban vagyunk. Vannak, akik művészi szinten gyakorolják ezt. **Az álarcok egész táráat hurcolják** a batyujukban. Mindig azt veszik elő, amelyik éppen az érdeküket szolgálja. Másként mutatkoznak otthon, a feleségnek, másként a főnöknek, másként a szeretőnek, a barátoknak, a kölcsönzőnek, az adósnak, a beosztottnak, stb. Fárasztó! Gyötrelmet okozó hazug élet. Általában kiderül, hogy „mi van a bekötött zsákban” A szellemi érzékkel rendelkező ember pedig, azonnal érzékeli.

A hívő embernek is nagy kísértése ez! Különösen, ha valamiben megbotlott, elbukott, de szégyelli és szeretné magát továbbra is jó állapotban lévőnek mutatni.

A szabadulás és a gyógyulás egyetlen útja a világosság! „*Ha világosságban járunk, ahogyan Ő maga a világosságban van, akkor közösségünk van egymással, és Jézusnak, az Ő Fiának vére megtisztít minket minden bűntől.*” (1Jn.1:7.)

Amikor az ember önmagát jónak látja

Széleskörűen elterjedt látásmód. Akinek mindig igaza van. Ha tévedett, vagy vétkezett, annak **mindig valaki más az oka.** (Pl. Ádám Évát, Éva a Sátánt okolta. (1Móz.3:12-13).) Szomorú tapasztalatom, hogy pl. a szülei által elhagyott, elvetett, és aztán csődbe jutott, szenvedélybeteggé vált emberek, a nyomorúságuk okát egyedül a szüleikben látják, és önmagukat ártatlan áldozatnak, és jónak tartják. Isten pedig, csak a bűnösökön tud segíteni!

Másik módszer: **a fügefalevél.** (1Móz.3:7.) Törekvése: módszeresen titkolni, hazugsággal eltakarni, letagadni, kibeszélni a bűnt, a tévedést. Aki pedig, folyamatosan hazudik, a végén arra jut, hogy maga is elhiszi a hazugságot. Vagyis – szerinte - az a bűnös, és az ő ellensége, aki el akarja távolítani a fügefalevelet, le akarja leplezni őt. Ahogyan Jézus mondta: „*Aki rosszat cselekszik, gyűlöli a világosságot*” (Jn.3:20.)

Ebbe a csapdába olyan szent emberek is beleeshetnek, amilyen Dávid király volt. (Lásd:2Sám.11:1-27.) Dávid abban is példa, hogy a próféta intésének engedve, bűnbánatot gyakorolt és bocsánatot nyert. (2Sám.12:1-13.)

A megoldás útja önismeretre, azaz bűnismeretre jutni az Isten színe előtt! Jézus mondta: „*Nem az egészségesegeknek van szükségük orvosra, hanem a betegeknek. Nem azért jöttem, hogy az igazakat hívjam, hanem a bűnösöket*” A Sátán egyik legsikeresebb módszere: elhitetni azt, hogy jó vagy és megakadályozni abban, hogy kegyelemre szoruló bűnösként, borulj le az Isten elé.

Fontos – a Biblia világosságában – felismerni azt, hogy nem csak vétkeink és elkövetett bűneink vannak, hanem az Isten szerinti jóra, szentségre, szeretetre képtelen **bűnös emberek** vagyunk. Nem azért, mert ezt akartuk, hanem mert ilyenek születtünk. A bűnösségünket ádami örökségként hoztuk magunkkal, bármilyen szülők gyermekei is vagyunk. A bűnösség megnyilvánulásában nagy különbségek vannak az emberek között, a genetikai örökségek és a neveltetésünk szerint, **de a bűnösségünk, és az elveszett és kárhozatra méltó állapotunk:**

egyetemes. Lásd: Róm.3:10-12, 22-23, 5:12, (Pl. a csecsemő dühöngő ordítása, a kis gyermek „ártatlan” hazugsága, stb.)

Az Isten által felkínált megoldás: Jézus Krisztus! Ő, az Isten Fia, azért öltözött a mi testünkbe, hogy elszenvedje, helyettünk a bűneink büntetését és bűnbocsánatot adva, kiszabadítson a bűnösségünk uralma alól. Lásd: Jn.3.16, 2Kor.5:21, Gal.1:4.

Isten minden megtérőnek az Ő Szentlelkét adja, aki újjá teremt és erőt ad a győzelmes élethez. Lásd: Jn.3:6-8, Csel.2:37-38, Róm.8:12-17

Részünkről, emberek részéről, az egyetlen feladat: Lépj hittel és alázattal Isten világosságába! Lásd: 1Jn.1:7-9..

Megkeseredett lázadás, önmagam állapota miatt.

Ez egy másik szélsőség, amelyre szintén hajlamosak vagyunk. Amikor az keserít meg és azért lázadunk, hogy **miért vagyok ilyen?** Csúnya, szeplős, alacsony, magas, vézna, kövér, buta, ügyetlen, szőke, fekete, vörös, cigány, púpos, beteges, szerencsétlen, akinek semmi se sikerül, stb. stb. Tovább fokozódik a keserűség, amikor a környezetre is kiterjed: miért ilyen az apám, az anyám, a testvérem, a tanárom, a főnököm, a férjem, a feleségem, a gyermekem? Stb.

Lényeg: egy hátrányos helyzetnek olyan mély gödrében látod magadat, amelyből **kimászni lehetetlen!** (– Ha csak nem jön valaki, aki kiemel)

Még súlyosabb válsággá mélyül ez a helyzet azáltal, ha a keserűséged **zárkózottá tesz,** ha pedig megszólalsz, panasz és lázadás árad belőled, ami még inkább elidegeníti az embereket tőled. A **kisebbségi érzés** gyötrelmes terhe teszi beteggé a lelkedet.

A spirál tovább sodor azáltal, hogy bizalmatlanná válsz az emberek iránt. Elhatalmasodik benned egy mizantropikus (minden embert gyűlölő) érzés. Minden közeledést elutasítasz, mert – szerinted – minden ember önző, és csak kihasználni akar.

Mindezeket tetézi egy irigy, dühös indulat, amikor önfeledten nevető, boldog embereket látsz, akiknek, szerinted, minden sikerül.

Továbbmélyíti ezt az állapotot, egy **gyötrő büntudat.** Felmerül benned, hogy nincs igazad, hogy neked kellene megváltoznod, de nem látsz rá semmilyen esélyt, vagy lehetőséget.

Veszélyessé válik ez az állapot, amikor valaki **démonikus sodrás ereje alatt keres kitérés pontokat.** Ilyenek: ital, kábítószer, szerencsejáték, prostitúció, bűnözés, ezotikus utak: jóslás, spiritizmus, sátánizmus, agykontrol, stb. -Sok embert vittek már végzetes kétségbeesésbe, lelki és testi rokkantságba, többeket öngyilkosságba is, ezek a sötétséget árasztó, démoni sodrások.

Van e gyógyulás? Hogyan érhető el?

- 1. Van! Elérhető és megragadható!** Ennek a **világnak, van Gazdája,** aki minden emberre odafigyel: Szeret annyira és hatalmas arra, hogy meggyógyítson és boldog emberré tegyen! A Fia jött közénk és hozta a következő hírt: *„Ugye a verébnek párja egy fillér, és egy sem esik le közülük a földre Atyátok tudtán kívül. Nektek pedig, még a hajatok szálai is mind számon vannak tartva. Ne féljetez tehát, ti sok verébnél értékesebbek vagytok.”* (Mt.10:29.)
- 2. Fogadd el magadat és a helyzetedet Isten kezéből. Ez az első, fontos lépés!** Fogd fel értelmesen, hogy az aggódás és gyötrődés semmit nem segít (Mt.6:27.) Isten azért engedett ilyen helyzetbe, hogy végre feléje fordulj! (Lásd a tékozló fiú történetét)
- 3. Hidd el és ismerd fel, hogy ebben a világban minden rossz, gonosz, bűn és romlottság forrása az ember egyetemes bűnössége.** Olyan állapot, amelybe mindannyian beleszülettünk. Lázadás, keserűség nem segít: csak mélyebbre fúrjuk magunkat általa a mocsárba. Az segít a megoldáshoz, ha ezt a tényt a saját személyünkre vonatkozóan tudomásul vesszük, elismerjük, és Istentől kérünk és fogadunk el megoldást.

4. Isten a megoldást az Ő Fiában, Jézus Krisztusban adta. Annyira szeret téged, hogy Őt a keresztre adta érted, hogy szabaddá tegyen a legnagyobb ellenségedtől: önmagadtól. A keresztre vitt téged, hogy rabtartó gazdád, **az Éned, Vele együtt meghaljon** és feltámadásának ereje által te is új teremtéssé légy! (2Kor.5:17.)
5. **Fedezd fel, hogy Isten számára milyen értékes ember vagy!** Hasznosítani akar, eszközzé tenni mások javára! (A Samáriai asszony példája!)
6. Ne más emberekhez mérd magadat, egyetlen példány vagy! Fogadd el a magad küldetését! **Istennek minden ember számára külön terve van!** (Ef.2:10.)
7. **Nyisd ki szíved szeretetre az emberek felé!** Van, aki rád szorul: a segítségedet várja. Van, aki neked akar segíteni, testvéred, imatársad, munkatársad akar lenni!

Feladat: Válaszolj a következő kérdésekre: - Milyennek látod most magadat az elmondottak fényében? Milyen változásokon ment át eddig az önértékelésed?

Találd meg a tiszta öröm forrását! („Teljes öröm van tenálad!” Zsolt.16:11)

Isten örömteljes életre teremtette az embert.

Uralma alá adta a növény és állatvilágot (1Móz.1:26-31)

Birtokába adta és művelésére bízta az Éden kertjét. ((1Móz.2:8-15)

A házasságban tette boldoggá őket. (1Móz.2:18-25.)

A veszélyre figyelmeztetve, szabad akarattal ruházta fel őket. (1Móz.2:16-17.)

A bukás után derült ki, hogy a felhőtlen öröm forrása, az Istennel való közösség (volt) (1Móz.3:8-19.)

Alapvető vágyunk ma is, az öröm.

Örömben élni: boldogságot jelent. Minden ember ezt keresi, vagy kergeti

Tanulságos megfigyelni, hogy ki milyen módon igyekszik örömet szerezni magának. Pl. a diák jó jegyhez akar jutni szorgalmas tanulással, vagy puskázással. Valaki sok pénzhez akar jutni szorgalmas, jó munkával, vagy lopással, csalással, rablással, erőszakkal. Valaki meg akar gazdagodni jó áruval, jó munkával (hogy jöjjenek vissza a vevők), vagy csalással, emberek becsapásával (aztán eltűnik)

Az egyik a **bölcs és becsületes út**, amelyre a **lelkiismeret** is vezet. (Nem kell hozzá hívőnek sem lenni.) Ezen az úton tiszta és maradandó örömet szerez magának az ember.

A másik **az erkölcsi romlás jele**, amely egyre inkább uralkodik az emberek gondolkodásában és magatartásában. Pl. gyakori, hogy társaságban azzal dicsekszik valaki, hogy kit, hogyan tudott becsapni, félrevezetni, meglopni, hány partnert tudott „lefektetni”, milyen balhét, bulit sikerült csapni és hány korsó sört ivott, stb. Ennek az eláradt romlottságnak az Istentől való ítéletéről beszél Pál apostol: Róm.1:22-27. Ez az út pillanatnyi kéjes örömeket nyújt. Utána jön a másnaposság, a kiábrándult üresség, vagy súlyosabb következmények.

„Jobbodon gyönyörűségek vannak!” (Zsolt.16:11)

Élesen meg kell különböztetnünk a testi gyönyört, az Isten közelségében nyerhető mennyei gyönyörűségtől, amely tiszta és tartós örömet jelent.

A test szertelen érzéki vágyainak kiélésében gyönyörűséget kereső ember minden kielégülés után még szomjasabbá lesz: ez a fajta örömkерgetés rabságba, gyötrődésekbe, perverz erőszakosságokba, gyakran tragédiákba vezet.(szex, ital, drog, stb.) „*Aki ebből a vízből iszik, ismét megszomjazik.*”- mondja Jézus. Este kéjes mámor, másnap halálos üresség és újabb emésztő éhség, az érzéki örömei kielégítésére. Korunk emberének jellemző vonása a

szenvedélyes örömkeresés. Istentől elszakadt állapotában az ember, a test kívánságainak a kielégítésében, és kiemelkedő sikerekben igyekszik örömet szerezni magának.

A Sátán támadásának egyik fő célja ezen a területen a házasság és a boldog családi élet megrontása. Elterjedt az a hazug szemlélet, hogy a férfi és nő párkapcsolatának fő célja a kéjes testi gyönyör kielégítése. Ehhez pedig, nem kell megszentelt házasságban élni! Sőt a házasság köteléke inkább akadály – e szemlélet szerint. Akadálya annak, hogy „szabadon” kiéld a test kéjes vágyainak a gyönyörét. Isten az embert férfinak és nőnek teremtette, azért hogy egymásnak örömeire és boldogítására éljenek, gyermekeket szüljenek és neveljenek.

Az Isten által szerzett, szent házasságban, a férj és a feleség tiszta szerelme teljes és igazi gyönyörűséget talál a testi közösségben is, de a házasság ennél sokkal több: lelki közösség, gazdasági közösség, felelősségvállalás egymásért, a gyermekekért, a jövőért, a társadalomért.

Az Isten szerint való engedelmes élet, az Isten közelségét és uralmát valósítja meg a szívünkben, a házasságban, a családban. Az Ő „jobbán” (jelenlétében) pedig, valóban tiszta öröm és mennyei gyönyörűség terem.

A tiszta öröm lényege: a belső rend és nyugalom.

Nehéz meghatározni, hogy mi a folyamatosan napsugaras öröm lényege és titka.

Nyilvánvaló, hogy nem az, amit ajzószerekkel lehet kicsiholni és felgerjeszteni. Pl. itallal, kábítószerrel, kéjes kielégüléssel, stb. A földi élet sikerei és eredményei természetes és jogos örömeket jelentenek, de ezek is ideiglenesek, és mindenképpen múlandók.

A tiszta és tartós öröm: a lélek nyugalma, a rendezett múlt, a békességes jelen, és a biztonságos jövő!

Kérdés: hol található, hogyan nyerhető el ez az öröm?

A válasz világos és egyszerű: Isten **Jézus Krisztusban**, az Ő váltsága által elrendezte a múltunkat, az Ő békességével tölt be a jelenben, és olyan biztonságos jövőt készít számunkra, amelyet a halál sem ronthat meg, inkább kaput nyit az elnyeréséhez. (1Pt.1:3-9.)

Isten a földi életünket is folyamatosan és minden körülmények között is örömteljessé és boldoggá kívánja és tudja tenni. Ennek útját és titkát Pál apo_????????????M stol egy szóban határozza meg: „**az Úrban!**” Részletesebben: „*Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom, örüljete!*” (Fil.4:4) Az apostol a római börtönből írta ezeket a sorokat. Korábban, Filippiben – kalodába zárt lábakkal – „*énekkal magasztalta az Istent*” az ottani börtönben. Példát mutatott, hogy miként lehet „*mindenkor*” örülni az Úrban.(Csel.16: 20-34.)

Az Úrban való élet a Krisztussal való **folyamatos személyes kapcsolatot** jelenti, amely kapcsolatban Ő küldetést, feladatokat bíz ránk, amelyeket Szentlelkének vezetése és ereje által töltünk be.

A tiszta öröm akkor lesz állandóvá az életünkben, ha **az önző ÉN Krisztussal együtt meghalt**, és Jézusnak adtuk át a szívünkben az uralmat. Gal.2:20, Kol.3:1-4.

A tiszta öröm nem földi sikerekből fakad, hanem a **jó és szoros közösségekből**. Jó és szoros közösség Istennel, önmagaddal, családdal, a Krisztusban testvéreiddel, stb.

A tiszta örömet a kudarcok, betegségek, **a szenvedések sem rontják meg**, inkább elmélyítik. (Pl. Néró fákyái)

A tiszta öröm forrása az apró engedelmes, szorgalmas és értelmes tettekben válik állandóvá. (Pl. kitakarítás, elmosogatsz, a kertet megkapálod, síró embert megvigasztalsz, beteget meglátogatsz, bocsánatot kérsz, a rászoruló emberen segítesz, amikor megbántanak, nem gerjedsz haragra, stb. Mindezt szívedből fakadó természetességgel teszed, úgy, hogy másnap már nem is emlékszel rá.)

Feladat: Gondold át: minek örültél eddig a legjobban az életedben? Írj (vagy beszélj) arról, milyen öröm lett tartós, és mi volt az, ami hamar elmúlt? Érzékeled-e a különbséget a testi és a szellemi örömök között?

Tanuljuk meg a gondok megoldását!

Gondok pedig, vannak és lesznek.

Gondok, vagyis megoldásra váró problémák, nehézségek elkerülhetetlenek. Jézus: „*A világon nyomorúságotok van, de bízatok, én legyőztem a világot*” (Jn.16:33.) „*Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őrizd meg őket a gonosztól*” (Jn.17:15.)

Vannak az étellel járó természetes gondok.

Valahol lakni, tanulni, dolgozni, étkezni, aludni, pihenni, ruházkodni, kell! Minden nap gondjai, **az életünk alapvető szükségletei** ezek. Nagyon jelentős, hogy milyen „megoldási mechanizmust” (gyakorlatot) szoktunk meg, vagy alakítottunk ki ezeken a területeken.

Vannak komoly **döntést igénylő**, meghatározó jelentőségű gondok. Ilyenek: pályaválasztás, baráti kapcsolat, munkahely-választás, ingatlanvásárlás, lakásszerzés, építkezés, házastárs-keresés, pályamódosítás, gyermekek elfogadása, nevelése, stb. Ezek nem csak természetes, hanem kellemes, az **emberi méltósághoz illendő gondok**. Meghatározó jelentőségű, hogy ezeket Istennel, vagy Isten nélkül igyekezzünk-e megoldani. A helyes, vagy a helytelen döntések jórészt meghatározzák, hogy a földi életünk kiegyensúlyozott és boldog, vagy tele van csődhezlyetekkel.

Vannak az étellel járó, kellemetlen gondok.

Ilyenek: Betegség (rövid ideig tartó, vagy gyógyíthatatlan). Baleset (esetleg maradandó sérüléssel). Gazdasági csődhelyzet (vállalkozási csőd, munkanélküliség, bedőlt adósság, stb.). Öregség, sérülten született gyermek, beteg, vagy szenvedélybeteg családtag, stb.

Ezek olyan gondok, amelyek általában elkerülhetetlenül szakadnak ránk. Elviselésük, illetve a megoldásuk **mégis meggazdagíthat**, ha Isten kezéből fogadjuk el. Ebben az esetben gazdagít a hitben, a buzgó imádságban, a szeretetben, az alázatban, a türelemben, a szolgálatban. Ebben az esetben, Isten formáló keze, jót munkál az ilyen gondok által, az életünkben. (Sok ilyet láttam és ismerek) **Előfordul, hogy az ilyen kellemetlen gondok kiborítanak**, és keserű, panaszos, vergődő emberré tesznek, szerencsétlen áldozatnak tekintve magunkat. (Erre is sok példa van)

Vannak saját magunk által szerzett gondok.

Ilyenek: A diák nem tanul és megbukik a vizsgán.- Ittasan, vagy figyelmetlenül vezetted a kocsit, és karambolt okozol.- Elragad egy indulat és sértegetsz, vagy ütsz.- Könnyelműségre költöd el a pénzed, aztán kölcsönre szorulsz.- Rendszeresen elkézel a munkahelyedről, vagy rossz munkát végzel és elbocsátanak. - Valamilyen szenvedélynek a rabságában (ital, drog, szerencsejáték) elvered a pénzed, aztán nem tudod fizetni a törlesztő részletet, vagy ételre sem marad. – stb. (Számptalan ilyen – vagy más - magunk által szerzett gond, terhelheti meg az életünket.)

Ebben az esetben érvényesül egy nagyon fontos, Isten szerinti igazság: „**Nem vétkezhetünk következmények nélkül.**” Pl. Dávid esete. (2Sám.12:13-14.) Dávid, a bűnével okozott önmagának komoly gondot. Aztán igaz és mély bűnbánatban megbánta a bűnét. Ezért Isten megbocsátotta, de (a földi életére vonatkozóan) a következményeket el kellett viselnie.

Fontos tanulság: Igaz bűnbánat esetén, Jézus Krisztusért, hit által kegyelemből, Isten minden bűnünket megbocsátja és annak terhe és büntetése alól is felszabadít. A földi életünkben azonban viselnünk kell a bűneink következményeit. (Pl. alkoholizmusban szerzett betegség, egy elkövetett bűncselekmény törvényes büntetése, stb.)

Vannak démonikus megkötözöttséget jelentő gondok.

Ilyenek: Szendélybetegségeik. (Beteges függőségben tart az ital, a drog, a perverz szexuális vágy, a szerencsejáték, stb.) féltékenység, kleptománia, bosszúvágy, stb. Emberek

tömegét tartják sötét börtönük fogságában ezek a beteges gondok, démonikus hatalommal. Az igazi nagy gondot a következmények jelentik, az ilyen sötét szellemi megkötözöttségek ugyanis, nem csak a függőségben lévőket, hanem a környezetüket is súlyosan megterhelik. Társadalmi szervezetek, állami hatóságok, egészségügyi intézmények próbálnak segíteni az ilyen bajba jutott embereken, nagy anyagi áldozattal. Sajnos kevés eredménnyel. Emberi akarás, elvonó kúrák, gyógyszeres kezelés, némelyeknél eredményes. A többségük azonban ezen az úton nem jut szabadulásra.

Mivel szellemi (démonikus) megkötözöttségről van szó, a szabadulás és a gyógyulás is szellemi módon lehet valóságos. Jézus mondja: *„Aki bűnt cselekszik, a bűn szolgája”* „*Ha tehát a Fiú megszabadít titeket, valóban szabadok lesztek!*” (J.8:35-36.) Vagyis a démonikus rabságokból a valóságos szabadulás útját Isten, a Jézus Krisztus halála és feltámadása által elvégzett váltságban adja, a Szentlélek hatalma által. Ez a szabadítás hit által ragadható meg. Közvetlenül az Isten színe előtt, az összetört szív szomjúságával, általában emberi eszközök közreműködésének a segítségével.

A gondok megoldásának általános feltételei

1. Tartsd természetes, emberi méltóságodból következő feladatodnak, hogy a gondjaidat (megélhetés, lakhatás, pályaválasztás, stb.) kreatívan meg kell oldanod! Lehetőleg idejében (fiatalon) tanulj szorgalmasan, válassz életpályát, építsd a jövődet! Ha fiatalon elmulasztottad, akkor is kezd el! Amíg élsz, nem késő! („*Jobb későn, mint soha*”)
2. A váratlanul felmerült kellemetlen gondokat (betegség, csődhelyzet, stb.) vedd tudomásul, ne titkold, ne tagadd, ne takargasd, hanem vállald, nézz szembe velük és keresd a megoldásukat, hittel, értelmesen, bátran és alázatosan!
3. Légy kész tőled telhető, józan, és komoly áldozatokra szorgalmas és bátor hozzáállással, hogy a felmerült probléma megoldódjon. („*Segíts magadon és Isten is megsegít*”)
4. Tárd fel a gondodat Isten színe előtt élő hittel, és buzgó imádságban. Hidd el, amire Jézus tanít: Mt.6:25-34 Tedd, amit az apostol kér: „*Minden gondotokat Őréá vessétek, mer néki gondja van reátok.*” (1Pt.5:7.)
5. Oszd meg a gondjaidat olyan emberekkel, akik (remélhetően) megértenek, és esetleg segítenek is. Akkor is keress a bajban lelki támaszt nyújtó társat, ha nem tudnak konkrét segítséget nyújtani! Ne tartson vissza ettől szégyen, vagy büszkeség, hiúság. Olykor a legnagyobb segítség, ha kiöntheted a szíved és imádkoznak veled.
6. Gondjaidat ne vidd a kocsmába, a borbarátokhoz! Ne engedj a démoni kísértésnek, amely a gondodat még nagyobb – pillanatnyi feledést szerző – gondokkal akarja tetézni! Ne add fel! Ne engedj „*a nekem már mindegy*” kísértő hangoknak! Nincs olyan mélység, amelyből Isten ne tudna kiemelni!
7. Gondold meg, hogy Isten azért enged meg súlyos gondokat, bajokat, nyomorúságokat az életünkben, hogy végre ráébredjünk: Istenre, az Ő szeretetére, Jézus Krisztus szabadítására az Ő békességére van szükségünk! Ő pedig, mindezeket készséggel megadja, ha hittel és alázattal Őhöz fordulunk!

Feladat: Írd le, (vagy mondd el) milyen gondok terhelnek ma? Hogyan működik nálad a napi szükségtelek természetes gondjainak a megoldása? Beszélj azokról a gondokról, amelyeket te okoztál magadnak! Voltak e, vagy vannak e démonikus erejű megkötözöttségeid? Mondd el, hogyan szabadultál meg? Igényelsz e segítséget?

Légy szabad!

A szabadság fogalmának értelmezése.

A szabadság, egy **nagy tekintélyű fogalom**. Milliók áldozták érte az életüket! (Sokan értelmetlenül!) Többféle értelmezése van. Ismerős Petőfi Sándornak a hangzatos kijelentése,

amelyet ő meg is valósított az életében: „*Szerelem, szabadság, e kettő kell nekem! Szerelmemért feláldozom az életemet, szabadságért feláldozom a szerelmemet*”

Kérdés: kiknek a szabadságáról van szó? Mire vonatkozik a szabadság? Néhány példa: **A test indulatainak a szabadsága.** = „Azt teszem, amit a testem ösztönös vágyai és indulatai diktálnak” Ez a vadon élő állat „szabadsága” Az ember esetében a szenvedélyek, a gyűlölet, az agresszió, a hatalomvágy, stb. rabságát eredményezi.

A polgári forradalom jelszava volt: „Szabadság, egyenlőség, testvériség” Az ember jogos igényei ezek. Aztán a pénz, a tőke, az ügyeskedés, a kizsákmányolás szabadsága lett belőle. Kitermelte a tömeg manipulálását, a korrupciót, a csalást, az erőszakot.

Megismertük a **proletár szabadságot**. Egy szűk körű elit – a Párt – kegyetlen terrorja volt az osztályharc nevében, a kommunizmus reménységével.

A Biblia szerint egy fajta rabság van: a szenvedélyes vágy, a testi ösztönök, a kéj, a mámor – vagyis **a bűn rabsága**. Minden rossz, ami az emberben megterem, ennek az egy rabságnak a gyümölcse. Jézus mondta: „*Aki bűnt cselekszik, a bűn rabszolgája*” Pál meg is magyarázza: „*Egy ember által jött a bűn a világba, úgy minden emberre áttérjedt*”

Ebben az állapotban – amelybe minden ember beleszületett – hallunk ilyen kijelentéseket: „*Gyűlölöm, bosszút állok, elkapom, megölöm!*” „*Én ilyen vagyok, tessék tudomásul venni!*” „*Engem nem érdekel, a te gondod, a te bajod!*” „*Bele estem, benne vagyok, tudom is én, mit csinálok?*” stb.

Az emberiség egyetemes rabságából, a bűn rabságából egyedül Jézus Krisztus szabadít meg! Ezért jött a Földre! Ez a specialitása! Ezért vállalta a testünkben a szenvedést, a keresztet! A bennünk lévő bűnörökséggel terhelt emberi természetünket a halálba vitte és megszabadított az uralma alól. Lásd: Róm.6:6-11. Jn.8:36. (Mondj példákat!)

A Krisztusban nyert szabadság, a Szellem szabadsága és uralma a test fölött.

A bennünk lakó Szentlélek munkálja: 2Kor.3:17-18.

Folyamatos harcot jelent, amelyet vállalni kell: Gal.5:16-18.

Pl. a Szentlélek győzelme Filippi börtönében: Csel.16:22-34.

A Krisztus váltsága által, a Szentlélek uralma alatt élő ember, a lelkében akkor is szabad, és örömteljes békességben van, ha külsőleg, a földi körülményeiben nehézségek között, vagy elnyomásban kell szenvednie. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a hívő ember ne törekedne arra, és ne támogatna olyan törekvéseket, amelyek a társadalomban minden ember számára jogegyenlőséget és személyi szabadságot igyekeznek megvalósítani! Fontos azonban, hogy a jogi egyenlőségért és a **lelkiismereti szabadságért vívott harcunkban csak erőszakmentesen és az Evangélium hatalmával hadakozzunk!** (Lásd: Martin Luther King harcát az USA-ban, és Tutu püspök küzdelmét Dél-Afrikában)

Feladat: Írd le részletesen: mit értesz te szabadság alatt? Elhiszed-e, hogy az igazi szabadság a bűntől megszabadított ember szabadsága? Ismered-e, ha igen, írd le, (vagy mondd el) hogyan ismerted meg?

Értelmesen ápolj és tápláld magadat!

Az ember: test, lélek és szellem

A test (szóma): a földi házunk, benne lakunk. Isten által alkotott nagyszerű organizmus. Erős ösztönei vannak: életfenntartási és fajfenntartási ösztön, amelyek vágyakban, indulatokban jelentkeznek. Bukásunk következményeként a test vágyai és indulatai a Sátán uralma alá kerültek. A testünkben lakik a lélek (pszücé) és a pneuma (szellem)

A lélek (pszüché): a gondolkodó, érző, akaró és a kommunikálásra alkalmas **ÉNünk**, az emberi személyiségünk. A lélek működése a gyakorlatban, a szavainkban és a tetteinkben válik nyilvánvalóvá. Létezésének és működésének két háttér-forrása: a test (szóma), és a szellem (pneuma). Dönteni képes abban, hogy melyikre hallgat inkább.

A szellem (pneuma): Isten lehelete bennünk. Az istenképiségünknek a forrása. Önálló szubsztanciával rendelkezik: A test levetése után is tovább él. (Lásd: Préd.12:7) A szellemünk bennünk lakozása világosan érzékelhető az erkölcsi ítélőképességünk és a lelkiismeretünk működésében. És abban, hogy kapcsolatba léphetünk a Szellem világával (Istennel, vagy a Sátánnal.) Bukásunk következtében, minden ember szelleme is a Sátán uralmi övezetébe érkezett, de Jézus Krisztus „*azért adta önmagát, hogy kiszabadítson minket a jelenlegi gonosz világból, a mi Atyánknak akarata szerint*” (Gal.1:4.)

Isten azzal a felelősséggel ruházott fel bennünket, hogy gondozzuk, és megfelelően tápláljuk ember-voltunk mindhárom részét: a testünket, a lelkünket és a szellemünket! **A test, maga az épület**, a jól megépített ház. Isten ránk bízta. Jó karban kell tartanunk, jól gondoznunk és táplálnunk, hogy megfelelő, védelmet nyújtó otthonunk legyen benne. **A lélek a ház berendezése, bútorzata.** Berendezés és bútorok nélkül üres, rideg az épület. A megfelelő berendezés és annak gondos elhelyezése, ápolása kell ahhoz, hogy kellemes és meleg otthonná legyen a házunk. **A szellem, élő személyek jelenlétét és közösségét jelenti.** Bármilyen szép épület, akár milyen nagyszerű bútorokkal berendezve, csak akkor válik hasznos, melegséget és életet nyújtó otthonná, ha egymással szeretetközösségben élő emberek is laknak benne.

Ápold, tápláld megfelelően a testedet!

A test csodás szerkezet, az alkotó Isten bölcsessége mutatkozik meg benne. Évezredek óta hatalmas apparátusok, tudósok, kutadják a működését. Egyre több titkot tárnak fel a működéséről, de még sok mindent nem ismernek. A bűn átka miatt – minden nagyszerűsége ellenére – a test romlandó: megbetegszik, elkopik, megöregszik, meghal. Óriási befektetéssel, nagy egészségügyi intézmények, kutadják, munkálják a test életének a meghosszabbítását, gyógyítják a betegeket. El kell ismerni az eredményeket, amelyek által átlagban mérve, meghosszabbított az emberek élete. Sok pusztító járványt legyőztek. Sok beteget – átmeneti időre – meggyógyítanak. Mégis marad az igazság: „*Elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik.*” (Zsid.9:27.

Mivel azonban a romlandó emberi test a hallhatatlan szellemnek ad lakhelyet, és csak addig élünk és alkotunk ezen a Földön, amíg a testünk erre alkalmas, nagy felelősséggel kell ápolnunk és táplálnunk a testünket

Ápoljuk a testünket bölcsen, felelősséggel

Senki nem lehet jobb gazdája a saját testednek, mint te magad

Tartsd tisztán a testedet! A naponkénti, illetve szükség szerinti mosakodás, fürdés, a fogmosás, az alsó ruházat rendszeres váltása, stb. alapvető és természetes gyakorlat kell legyen!

Az egészséges étkezés egyik fontos feltétele a test egészségének A mohó falánkság éppúgy beteges tünet, mint a túlzott, fogyókúras koplalás. A fegyelmezett és mértékletes étkezés alapszabálya: „*Nem azért élünk, hogy együnk, hanem azért étkezünk, hogy egészségesen éljünk.*” Sok betegség megelőzhető a mértékletes, változatos, és rendszeres időben fogyasztott étkezéssel Az elhízás nem csak az egészségre káros, az önbecsülésünket és az emberekkel való közösséget is károsan érinti. Leghatékonyabb gyógymódja: a mértékletes étkezés!

Az ital terén tanúsított józan fegyelem még fontosabb! Hazánkban kb. egy millió alkoholistá rabja a szeszes italoknak. Megszámlálhatatlan sok házasságot és családot szórt szét ez a szenvedélybetegség. „*Gyomrodra és gyakori gyengélkedésedre való tekintettel – élj kevés borral is:*” – írja Pál Timóteusnak. (1Tim.5:23.) Kiváló alapelv: A szeszes italokból csak annyit fogyasszunk, amennyi az egészségünk megtartása miatt hasznos. Értelmes emberi létünk durva megcsúfolása a részegség, amely tényleg rombol, öl és butít. **Legfontosabb** ezen a területen: a **megelőzés!** Az a pohár ital indít el a romlás és a rabság felé, amelyet először iszol meg nem az egészségedért, hanem azért, hogy a bánatodat üzzed, hogy hangulatot teremts, vagy mámoros élvezetet keress benne. Az ital rabságából való **szabadulás** nagyon nehéz, de lehetséges! Vannak gyógyszeres, meg pszichikus kezelések is, **de leghatékonyabb a hit által nyerhető szellemi, lelki erő.**

Szorgalmas és rendszeres munkavégzés

A munka nem kényszerű kötelesség, vagy büntetés. **Az egészséges test (és lélek) természetes része és igénye a fizikai és a szellemi munka.** Az Édenben is munkát végzett az ember. (1Móz.2:15) (Horváth Piroska gyógyítása Mikszáth: „Különös házasság” című regényében) Tanulságos, hogy a testünknek az a szerve betegszik meg, vagy sorvad el, amelyet nem használunk. Még egy épület is akkor romlik legjobban, ha nem használják. A lusta és hanyag ember lelkileg és testileg is elsatnyul.

Fontos a gyermekek munkára és kötelességre nevelése! Vegyenek részt a család, a ház, a lakás gondjaiban, takarításában, konyhai feladatokban, bevásárlásban, kerti munkában, stb. Sok szülő „szeretből” megrontja a gyermekét.

Ezen a területen is **van beteges szélsőség: a túlhajszolt munkavégzés.** A testünknek rendszeres pihenésre és kikapcsolódásra is szüksége van! Isten bölcs rendelkezése e célra a hetedik nap, és más ünnepek megtartása.

Sport, rendszeres testmozgás.

Az egészségünk ápolásának fontos része az értelmes és rendszeres testmozgás, amelyre kiválóan alkalmas sokféle sport-tevékenység. Lehet végezni egyénileg, de lelkesítőbb csapatban, közösségben. Pl. Láttam, hogy Amerikában a keresztyén gyülekezetek rendszeres sportversenyeket rendeznek, amelyeket összekötnek evangelizálással is. Vasárnap az istentisztelet keretében hirdetik a sport-csapatok eredményeit és mérkőzéseit.

A mai **országos és nemzetközi versenysportok** – látásom szerint – az egészségre inkább káros, mint hasznos irányba sodródtak el. Káros jelenségek a következők: /1/ Az egészségre is veszélyesen magas követelmények miatt, sok sportoló idejekorán beleroppan. /2/ Diktál a pénz és az üzlet. /3/ Sok sportoló doppingszerekkel megrontja az egészségét. /4/ A kiemelkedő sikerek gyakran erkölcsi útvesztőbe sodorják a sportolókat. /5/ Egyes sportágakban démonikus erejű drukker-huliganizmus alakult ki

Bizonyos **fizikai munkavégzés** rendszeres végzése a sportolással egyenértékű testedzést eredményez. Ráadásul esetleg hasznot is hajt.

Szépségápolás.

Helyes és természetes törekvés, hogy a testünk ne csak tiszta és egészséges, hanem tetszetős, szép és vonzó is legyen. (Arc, szem, kéz, haj, köröm, bőr, stb. ilyen céllal való kezelése) Ezen a területen a nők fokozott mértékben érdekeltek.

A szépségápolás mértékében nagy különbségek vannak. Kérdés: mi határozza meg a mértéket? A saját ízlésed, valakinek az igénye, a környezeted, feltűnési vágy, stb. – mindezek lehetnek az indítékok.

Fontos kérdés, hogy **kinek akarsz tetszeni?** A férjednek? A feleségednek? A Nagy Ő-nek? Esetleg a szüleidnek, a gyülekezetnek, vagy Jézusnak?

Fontos igazság, hogy e területen meghatározó jelentőségű az adott kulturális és társadalmi közösség, amelyben élünk. Illik is ahhoz alkalmazkodni. Ami kirívóan más, mint a környezetünk: az különködésnek számít.

Tanács: Ne árasz túl erős illatfelhőt! (A legtöbb embert elriasztja) Ne ferd a hajdat természetellenes színre! (Pl. zöld, lila, stb. – ez ijesztő!) Ne légy kirívóan külön!

Ruházkodásunk.

A szépségápolásnál nagyobb gondot és feladatot jelent az öltözködés. Különösen a nők részére. Meghatározó tényezők: az éghajlat, az évszak, a pénzügyi lehetőségek, a környezet igénye, a divat, stb. Látásom szerint keresztyén ember alapszabálya: **Ne akarj első lenni a legújabb divatban, de ne is maradj le túlságosan.** A divat folyamatosan változik. (A nagyapám még pitykés mellényben és bő gatyában járt)

Bibliai alapszabályok is vannak az öltözködést illetően. „*Az asszonyok tisztességes öltözetben, szemérmatosan és mértékletesen ékesítsék magukat!*” Arra is tehetjük a hangsúlyt, hogy „ékesítsék magukat!” Vagyis ne legyenek slamposak, rendezetlenek, hanem ékesek. De az is lényeges, hogy „szemérmatos és mértékletes” legyen az ékesítés. Pál apostol hozzáteszi: „*Ne hajfonatokkal és arannyal, gyöngyökkel, vagy drága ruhával, hanem azzal, ami az istenfélelmet valló asszonyokhoz illik.*” (1Tim.2:9-10.) Péter apostolnak is van tanácsa: 1Pt.3:3-4.

Néhány tanulságos igazság, a test ápolásával kapcsolatosan

Mit ér a szép tányér, ha moslák van benne?

A finom étel is jobban esik szép, tiszta, művészi kivitelezésű tányérból.

A gyönyörű vázába nem illik a fonnyadt, vagy száraz virág

Mit ér a szép csillár elektromos áram nélkül?

Van állati szépség = a szexis nő.

Van ördögi szépség = rabságába sodródsz.

Van krisztusi szépség = megnyugtat és gyönyörködtet.

Jó, ha minden nap egy percre a tükör elé állsz: ellenőrized, az arcod, a ruhád.

Jó, ha minden nap van tíz perced arra, hogy a „lelki tükörben,” az Igében lásd meg magadat

Feladat: Gondold meg és írd le, hogy jó gazdája voltál-e eddig a testednek? Úgy tekinted-e a testedet, mint a lélek templomát? Melyik területen szeretnél változtatni?

Ápold, tápláld a szellemedet és a lelkedet!

Vedd komolyan, hogy szellemed is van!

Isten lehelete tett emberré bennünket. Így lettünk gondolkodó, érző, alkotó személyiséggé.

A szellemünk (pneuma) önálló lényegű. A testtől függetlenül is létező. (Préd.12:7, Mt.10:28.)

A lelkünk és a szellemünk gondozásra és táplálékra szorul.

Nagy éhséggel és szomjúsággal táplálkozik is. Már gyermekkorban jelentkezik az igény a tudás, az ismeret, a művészetek, mint szellemi kenyér és ital iránt. Nem mindegy azonban, hogy milyen forrásból származó szellemi „kenyeret és italt” adunk a szellemünknek.

A szellemi kenyérnek és italnak a bűneset óta két forrása van: 1. Isten, és az Ő szellemi világa. 2. A Sátán és az ő szellemi világa.

Minden tudás, ismeret, tudomány, zene, és valamennyi kulturális érték, minden emberben kapcsolódik az egyik, vagy a másik szellemi forráshoz. Vagyis **az Isten világához tartozó ember, minden szellemi kenyeret és italt az Istenben vetett hit szűrőjén át fogad el, és így táplálja, gazdagítja őt.** Az Isten létét és mindenekre kiterjedő uralmát tagadó ember pedig, (minden hitbéli szűrő nélkül) „e világ istenének,” a Sátánnak a szellemisége szerint fogadja el a tudás, az ismeret, a kultúra szellemi kenyérét. Ez a **két szellemi világhoz való tartozás**

elkülönül abban is, hogy ki-ki a maga ízlése és értékrendje szerint keresi magának a szellemi kenyerét és italát, illetve ugyanazt a szellemi kenyeret (tudást, kultúrát) ki-ki a maga szellemi értékrendje szerint teszi magáévá. (Pl. A világ keletkezése, az ember teremtése, stb.)

Nagyon fontos megjegyezni még, hogy az Istennel hitbeli közösségekben élő embereknek nagy bőséggel van olyan szellemi, hit által elnyerhető, „kenyerük és italuk” is, amelyet az Isten nélkül élő emberek nem ismernek. Jézus mondta: „*Én vagyok az az élő kenyér, amely a Mennyből szállt le: ha valaki eszik ebből a kenyérből élni fog örökké.*” (Jn.6:51.) Azt is mondta: „*Ha valaki szomjazik, jöjjön énhozzám és igyék. Aki hisz énbenem, annak belsejéből élő víz folyamai ömlenek.*” (Jn.7:37-38.) A földi életünk legnagyobb nyeresége és értéke, ha hit által kegyelemből Istennek a mennyei világához tartozunk. Ez a jelenben Istennel való személyes közösséget, a földi életünk után pedig, mennyei örökséget jelent.

Szellemi kenyerek, amelyek a mindennapi életünk szükségletei.

Az emberiség évezredek alatt hatalmas mennyiségű elméleti tudást és technikai ismeretet halmozott fel. Ezeknek az ismereteknek a „kenyerével” táplálkozunk már csecsemőkortól, a családban, majd az óvodában és az iskolákban, az általános iskolától az egyetemekig. **A szülők és a társadalom felelőssége, hogy a gyermekek tanulás által, megfelelő felkészültséggel legyenek alkalmasok értelmes életvitel kialakítására.** Szomorúan látjuk, hogy ennek elmulasztása olykor pótolhatatlan veszteséget, és egy egész életen át tartó kiszolgáltatottságot eredményez. Az ifjává serdülő fiatalok saját felelősségét is hangsúlyozni kell. Tölcserrel senkibe sem lehet tudást, ismereteket, vagy szorgalmat tölteni! Rá kell ébreszteniünk a hátrányos helyzetben lévő fiatalokat, hogy csak saját határozott és becsületos odaszánásuk által alakíthatnak ki maguknak normális jövőt és életmódot.

A genetikus adottságaink különbözőek, de szorgalommal és akarással a kevesebb adottságokkal rendelkezők is jólétet és rendezett élethelyzetet alakíthatnak ki maguk, és a családjuk részére. Jó szakmunkásokra éppen olyan nagy szükség van a társadalomban, mint a mérnökökre, vagy az orvosokra. Kitartó szorgalommal pedig, minden ép elméjű ember elsajátíthat egy szakmát.

Szellemi kenyerek, amelyek ember-voltunk magasabb igényeit elégítik ki.

Isten kreatív személyiségeknek alkotott minket. A táplálkozáshoz, a ruházkodáshoz és a lakhatáshoz szükséges feltételek megteremtésén túl, magasabb rendű szellemi igényeink, és képességeink is vannak. Zenét, éneket hallgatni, vagy ezeket művészi szinten művelni, esetleg zenei műveket alkotni, különböző szinten, a kulturális igényeinket elégíti ki. Az emberi kultúrának számtalan területe és óriási birodalma van. Csodálattal látjuk, hogy az ember már 8-10 000 évvel ezelőtt is festményeket, szobrokat alkotott, hatalmas épületeket készített. Az ember szellemi igényei és alkotásai egyidősek az ember létezésével.

Modern korunkban lassan több ember foglalkozik valamilyen „szellemi kenyér és ital” készítésével, művelésével, propagálásával és terjesztésével, mint a megélhetési szükségleteink előteremtésével. Irodalmi alkotások, filmek, a rádió, a TV. az Internet ontják, sőt a torkunkba gyömöszölik a „szellemi kenyerek és italok” sokaságát. A sodrásuk óriási! A legtöbb embernek arra sincs módja, ideje, vagy igénye, hogy valamilyen szellemi mérték szerint megmérje, osztályozza ezeket a szellemi táplálékokat. A legtöbb embernek nincs is ilyen stabil és igaz mértéke. Észre sem veszik az emberek, hogy mérgezik, halálosan veszélyes útra sodorják a lelkét, a szellemét a feléje áradó, sötét szellemiséget tartalmazó mérgezett szellemi kenyérral és itallal.

Az ember lelke és szelleme szomjas vággyal és nagy éhséggel kívánja és fogyasztja is a szellemi táplálékokat. Kérdés: hol található egy olyan megbízható mérték, mérleg, vagy személy, aki ma is teljes biztonsággal, mindig és azonnal meg tudja mondani melyik az ehető,

hasznos és tápláló és melyik a halált okozó mérges „gomba”? – Jó, hogy van ilyen mérték, és van ilyen személy! Minden ember számára elérhető! Lássuk!

Legjobban ismer és tökéletes szellemi kenyéradónk: Isten!

Isten az alkotónk. Tudja, mi gazdagít, és mi tesz boldoggá minket. És szeret! Nekünk adta a Földet, kialakította és fenntartja rajta az életet. Lázadásunkra azzal válaszolt, hogy a Fiát adta, aki elszenvedte a bűneink büntetését helyettünk, hogy - a benne vetett hit által – gyermekei és örökösei legyünk. A Fiúság Lelkét adta nekünk, aki bennünk lakik, és folyamatosan élénk tárja az igazságának, szentségének és szeretetének a világosságát, amelyben mindig azonnal érzékeljük, hogy mi a jó és mi a rossz, melyek azok a szellemi kenyerek és italok, amelyek a javunkat és boldogságukat munkálják. Ugyanakkor leleplezi és megóv minket attól, hogy mérgezett szellemi kenyeret és italt fogyasszunk.

Az építő és gazdagító szellemi tápláléknak gazdag tára van.

Szellemi táplálkozásunk alapforrása: a Biblia, amelyet Isten hiteles kijelentésének tekintünk. Bár van „emberi oldala”, hiszen emberek, a maguk kulturális ismerete szerint és a nyelvükön fogalmazták meg, a mondanivalója azonban örök érvényű igazság. A Biblia naponkénti rendszeres olvasása és tanulmányozása hit által, olyan szellemi világosságot teremt bennünk, amely szilárd mértéket jelent, minden más szellemi táplálék elfogadására, vagy elvetésére.

A Biblia helyes értelmezésében sok segítségre találhatunk. Ezek: igehirdetések hallgatása, ilyen irányú irodalom tanulmányozása, hívő emberek közösségében az Ige tanításának megbeszélése, imádságban a Szentlélek megvilágosításának kérése és elfogadása, stb.

Tudományos és szépirodalom. Az Istenre és az Ő világára vonatkozó tudomány neve: a **teológia**. Sok évszázadon át, a keresztyén világban, ez volt a tudományok királya. A felvilágosodás kora (a 18. század vége) óta szorult háttérbe. A szépirodalom (regények, novellák, versek, drámák, stb.) területén nagyon sok értékes és gazdagító szellemi táplálékra találunk, amelyek az Isten-hitünk erősítését szolgálják. **A művészetek** sok területén tapasztaljuk, hogy a legkiemelkedőbb művészeti alkotások a Biblia és a hit világát tárják elénk, és Isten közelségébe emelnek. (Zene, festészet, szobrászat, építészet, stb.)

A szellemi táplálékot nyújtó művek tartalmának két fő iránya van: (1) Amelyek **csak a földi életünkre vonatkoznak** és (2) amelyek **Isten örökkévaló, mennyei világával** ismertetnek meg bennünket. Mindkettőre szükségünk van. Időközben azonban rájövünk, hogy az utóbbinak a hite és megismerése a fontosabb. Miért? Mert a földi életünk csak egy pillanat az örökkévalósághoz mérve. (2Kor.4:17-18.) És mert az örök életben való élő reménység, a legerősebb erőforrás a földi életünk terheinek az örömteljes hordozásához is.(Jn.14:1-3.

Fontos feladatunk a veszélyes és fertőző szellemi irányzatok felismerése és megtagadása.

Ilyenek: spiritizmus, okkult praktikák: agykontrol, jóga, jóslás, varázslás, babona, táltosok, boszorkányok, ráolvasásos gyógyítások, stb. (3Móz.19:31,20:6.) Megtévesztő, hogy egyik másik hamis próféta, Isten és Jézus nevében kínálja a portékáját. (Mt.14:11.) Közös vonásuk, hogy az „eredmény” valamilyen (általában különleges és titokzatos) emberi teljesítmény által érhető el. (Pl. köldöknézés, speciális tornagyakorlatok, kártya, gömb, vagy más varázseszköz, varázsszöveg, étkezési előírás, stb.) Befogadásuk szellemi megkötözöttséget eredményez, amelyből csak Jézus Krisztus nevében, a Szentlélek hatalma által lehet megszabadulni

Feladat: Mondd el (vagy írd le), hogy mennyire volt eddig tudatos nálad a lelked (szellemed) táplálása?

Milyen mulasztásokat látsz e területen, amelyeket pótolni szeretnél? Melyek azok a lelki (szellemi) területek, amelyekben örömmel tapasztalod a folyamatos gazdagodásodat?

Józanul oszd be az idődet!

Az idő Isten ajándéka

Isten ajándéka minden perc, óra, nap és a 60-70, vagy több esztendő. (Zsolt.90:1-10.)

Sáfárságra kaptuk az időt, lesz elszámolás! (2Kor.5:10, Mk.8:36-37.)

Irreverzibilitás törvénye: Az idő vissza nem fordítható, ami elmúlt, az nem változtatható, ugyanúgy nem ismételtető. (Pl. egy néni azonnali látogatást kért telefonon. Másnapra ígértem. Azon éjjel meghalt.)

Van múlandó idő, és van örökkévalóság. (2Kor.4:18.)

Mulasztások jóvátételére Isten kegyelmi időt ad, amelyet fontos felismerni és kihasználni.

Állíts fel fontossági sorrendet!

Pl. (1) Lelki és testi egészséged karbantartása. (2) Házastársi és családi kötelezettségek. (3) Vállalt kötelezettségek (munka, iskola, megígért feladatok, stb.) (4) A szabadidő bölcs beosztása. Figyelembe kell venni egy tény: Vannak fontos feladatok, amelyek időben halaszthatók, és vannak szintén fontosak, amelyek időben nem halaszthatók, elmulasztásuk pótolhatatlan.

-A lelki karbantartás legyen számunkra a legfontosabb! Ha itt zavar keletkezik, az életünk minden területe borul. A lelki karbantartás elsőrendű eszköze a **naponkénti csendesség**: Ige és imaéletünk a titkos kamránkban, **közösséggyakorlás** Istennel, a családdal, emberekkel a hívők gyülekezetében és máshol, **szolgálatok** vállalása és betöltése.

-A test karbantartása alatt a rendszeres és egészséges étkezést és a testmozgást értjük

-A házastársi és családi kötelezettségekről még szó lesz. Itt most a lelki gondoskodás fontosságát hangsúlyozom. Ennek fontos eszköze a „**házi oltár**” **megépítése**. Találjunk rendszeresen alkalmat arra, amikor a család tagjaival a Biblia mellé ülünk, Igét olvasunk, egyenként imádkozunk. Közben, előtte, vagy utána megbeszélünk minden felmerült gondot, örömeket, és problémát.

- **A vállalt kötelezettségek** becsületes és példás betöltése (a munkahelyen, az iskolában, stb.) a földi életünk biztonságának egyik alapja, és ugyanakkor kiváló lehetőség a bizonyágtételre a hitünkről. (1Thessz.4:11, 3:10-12.)

- **A szabad idő bölcs beosztása** az egyik legkényesebb és legfontosabb feladatunk. Fontos szempont, hogy a szabad időnk legyen alkalmas a testünk és a lelkünk pihenésére, a kikapcsolódásra, a szellemi gazdagodásra és feltöltődésre. (Sokan úgy kifáradnak ilyenkor testileg, lelkileg, hogy utána a munkahelyen kell kipihenniük magukat) A szabad idő legyen kiváló lehetőség a családi, és a tágabb rokoni, vagy gyülekezeti közösség gyakorlására és elmélyítésére, egymás gazdagítására.

Legyen előjegyzési naptárad!

„A leghalványabb feljegyzés is biztosabb, mint a legjobb emlékezet.”

A közeli időszakra (pl. hétfőn reggel, egy hétre) készíts heti programot, a rendszeres kötelezettségeken kívül rád váró feladatokról. Így nem felejtet el, nincs időbeli ütközés, és időben készülsz rájuk. Kérd, fogadd el és teljesítsd az Isten által számodra előre elkészített feladatokat. Lásd:Ef.2:10.

Fontos tanácsok:

Tedd meg ma azt, amit már holnap nem tehetsz!

Annak adj prioritást, ami hosszú távon hoz jó eredményt, amiért a pillanatnyi előnyt is érdemes feláldozni.

A vállalt kötelezettséget tartsd mindig fontosabbnak, mint a kedved szerint valót.

Ne fecsérelj az időd fölösleges és buta dolgokra. Pl. tere-ferére, pletykálkodásra, stb.

Udvariasan vess véget az értelmetlen időtöltésnek!

Ne légy rabja a házi bálványoknak: Tv. Számítógép, Internet, stb. Inkább adj több időt az értékes szellemi táplálékokra, a házastársadnak, a családnak.

Szokd meg a korán kelést! Reggel legfogékonyabb és legtermékenyebb az elme. Pihenésre szükség van, de a lustaság veszedelmes bűn. Feküdj le időben, az éjszaka legyen a pihenés ideje.

Keress az aktív pihenés lehetőségét: kerti munka, séta közben hasznos beszélgetés, sport, kirándulás közösségben, stb.

Készülj fel az „üres idők” nemes hasznosítására. (Pl. utazáskor, várakozás idején, stb.) Kiváló lehetőségek ezek az olvasásra.

Feladat: Írd le az életed prioritásait és egy átlagos hétköznapi napi programját! Mondd el, hogy miben szeretnél változtatni az időbeosztásod dolgában? Milyen új feladatot szeretnél beiktatni a programodba?

Élj bölcsen!

A bölcsesség meghatározása.

A bölcsesség: minden tudásnak és ismeretnek a helyes alkalmazása a gyakorlati életben

Vannak emberek, akik sokat tudnak, mégis szétzilált és boldogtalan életet élnek. Ugyanakkor másoknak, esetleg kevesebb ismerettel is, de bölcsen elrendezett és boldog életük van.

Isten értelmes bölcsességgel ruházta fel az embert, de a bukása után a romlott testi vágyak és indulatok uralma alá került az ember. Az ember szelleme és agya óriási tudás-mennyiséget képes felhalmozni, sőt alkalmazni is. Kiemelkedő életmódot, jólétet, magasrendű technikát, fantasztikus tudományos eredményeket ért el általa. Ugyanakkor nincs bölcsessége ahhoz, hogy az emberiség számára egyetemlegesen jólétet, békességet és szeretetben való közösséget teremtsen. Ki kell mondanunk, hogy az ember a mérhetetlenül gazdag tudását képtelen bölcsen alkalmazni a gyakorlati életben. **Az önző, sokszor gonosz indulatai uralják az ember tudását, és megfosztják attól, hogy bölcsen éljen.**

Kérdés: hol és miként nyerhető olyan bölcsesség, amely a tudást helyesen alkalmazza?

A Biblia válaszol: „*A bölcsesség kezdete, az Úrnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet*” (Pld.9:10.) Isten nélkül nem megy! Ő a bölcsesség egyedüli forrása. A tudás fájáról evett az ember, de **az élet fájához csak Jézus Krisztus által juthatunk el**, hogy bölcsé tegyen minket helyesen élni, helyesen alkalmazni minden megszerezhető tudást és ismeretet. A bölcsesség forrása tehát nem a tudás és a még több ismeret, hanem hit által szellemi kapcsolat, **megbékélés az Istennel!** Ez a megbékélés teremti meg önmagának és a helyzetemnek az elfogadását (megbékélést önmagammal) és kegyelmet, alázatot, bölcsességet ahhoz, hogy felismerjem és betöltssem jól azt a feladatot, amelyet Isten rám bízott ebben a világban.

A bölcsesség elnyerésének akadályai.

Mi az oka annak, hogy az emberek nagy többsége (Európában több mint 90 %-a) sok tudással a fejében, lelki feszültségben, békétlenségekben, állandó rohanásban, idegileg túlterhelten, szellemi zűrzavarban él? Annyira, hogy – bár vannak álmunk egy békés szigetről – már ezt a túlfeszült állapotot tartjuk természetesnek. Milyen **sötét szellemi hullámverések** uralják ma a világunkat, amelyek az emberek nagy többségét magukkal sodorják?

1. Feszült családi légkör. Inkább széthullás, mint békés közösség a családban.
2. Haverok, bandák, romlott erkölcsi szint a fiatalok, és a felnőttek körében.
3. Munkahelyi bünszövetkezetek. (lopás, csalás, korrupció)
4. Mérgezett szellemi táplálékok a diszkóban, démonikus töltésű zenében, kocsmában, a Tv.-ben, a médiákban és általában sok mai kulturális kínálatban.

5. Romlott közerkölcsi szemlélet: aki jól tanul, vagy becsületesen dolgozik: az sréber. Amelyik lánynak nincs fiúja, az muja. Aki nem lop és csal: az gyáva. Aki nem issza részegre magát: az maradi. Stb.

Összegezve: Istentelen, démonikus, a test gerjedelmeit uralomra segítő szellemiség.

Kérdés: mi a teendő? Hogyan háríthatjuk el a bölcs élet akadályait?

- Rá kell ébrednünk ember-voltunk méltóságára! **Az egészséges hal, szemben úszik az árral!** Fogadjuk el a Biblia intését: „*Nem élhettek úgy, ahogyan a pogányok élnek, hiábavaló gondolkodásuk szerint. Erkölcsi érzékükben eltompulva, gátlástalanul mindenféle tisztátalan tevékenységre vetemedtek.*” (Ef.4:17-19.)
- **Légy szilárd a hitben!** Istenért, aki teremtett, szeret, gondot visel rád, és egy napon megítél! Krisztusért, aki vállalt, megváltott, utat nyitott a Menybe! És különösen magadért, mert így lehet kiegyensúlyozott, boldog a földi életed és így érkezel a Mennybe!
- **Add fel a magabiztos, gőgös önfejűségedet,** józan körültekintéssel és önvizsgálattal lásd meg a testi vágyak és indulatok sodrásának veszélyét! Figyelj azokra a kevesekre, akik hit által kegyelemben élnek, és a külső körülményeikben is rendezetten, élő reménységben és örömben élnek.
- **Ne másokat (embereket, sőt esetleg Istent) vádolj** a sorsodért, a nehézségeidért! Inkább ismerd el a saját tévedéseidet és bűnösségedet és fogadd el Krisztusban a bűneid bocsánatát, Istennek gyógyító, szerető ölelő karját, és az istenfiúság ajándékát!
- Legyenek hosszú távú, értelmes céljaid! Elérése érdekében, önmegtágadással vállalj szorgalmat, kitartást igénylő feladatokat! Ez méltó hozzád!
- **Döntéseidben ne a labilis érzelmeid,** még kevésbé a test pillanatnyi indulatai és vágyai legyenek a meghatározók, hanem az **értelmes (és bölcs) meggondolás!** Pl. Egy pályaválasztásnál nem elég alap a jó döntéshez, hogy „*Jól éreztem magam.*” „*Frankó a fehér köpeny,*” „*Szeretem a friss kenyér illatát,*” Stb. Házastárs választásánál is, **bár kell, de nem elég a szerelem.** Az értelmes és bölcs ember mindig megvizsgálja azt is, hogy „mi van a bekötött zsákban.” Előfordul, hogy valaki első látásra idegennek tűnik, de megismerve, olyan értékekre találsz benne, hogy felgyulladnak az érzelmek lángjai is. Isten az értelmünk megvilágosítása által vezet bennünket: Róm.12:1-2, Ef.5:10,15,17.
- Ne engeddd, hogy döntéseidben és életviteledben a **szenvedélyes vágyak,** vagy a **felgerjedő indulatok** irányítsanak! Sok tragédia származott már az ilyenből! (Pl. egy durva sértés, egy váratlan elutasítás hatására, dacos indulatból hozol nagyon káros és súlyos következményekkel járó döntéseket)
- Vigyázz, mert a **pénz szerelme,** vagy **egy felgerjedő érzéki vágy** könnyen elsodor minden etikai gátat és nagyon káros útra sodorja az életedet! Itt már nem elég az értelmes meggondolás: Istenhez kell kiáltanod és elfogadnod a segítségét!
- **Adj rendszeresen időt a csendre, a lelkedre, az Istennel való közösségre!** Engedd, hogy Isten Igéje, a Szentlélek tiltakozása, vagy késztetése a lelkiismereteden által segítsen helyes döntésekre
- **Légy közösségi ember!** Épülj be olyan emberi közösségbe (Krisztus testébe, keresztyén gyülekezetbe), amely meleg lelki otthont, szeretetközösséget, védelmet és menedéket nyújt számodra! Ilyen közösségben a kérdéseidet, a problémáidat megoszthatod, véleményeket, tanácsokat és segítséget kaphatsz. Tapasztalataiddal te is segítséget nyújthatsz másoknak!

Feladat: Írd le (vagy mondd el) őszintén, hogy mennyire volt eddig törekvésed és mennyire sikerült is bölcsen élned? Hiszed e, hogy azzal kezdődik a bölcsesség, hogy figyelembe veszed a legnagyobb Valóságnak – Istennek – a létét és az akaratát?

Légy összeszedett és határozott!

Az összeszedettség meghatározása

Korunkban az emberek többségét a szétszórtság, a labilis, az ingadozó, a kételkedő, a bizonytalan kiszámíthatatlanság, afféle gumijellem jellemzi. Bibliai kifejezéssel: „szélingatta nádszál” jellem. **Az összeszedettség, céltudatos, rendezett, logikus, határozott és kiszámítható gondolkodást és magatartást jelent.**

Az összeszedettség olyan, mint a gyújtólencse, amely a Nap fényét egy fókuszbába gyűjti, ahol lánggra lobbantja az anyagot. Szétszórta is melegíti a Nap fénye, de összeszedetten, a fókuszbában **tűzet gyújt.** A tűz óriási áldás az emberiség számára, ha „rendezetten” ott ég, ahol hasznat hajt: kazánban, kályhában, a motor blokkjában, stb. Ugyanakkor a tűz hatalmas veszedelmet jelent, ha gátlástalanul ég és pusztít. **Összeszedettség = tűz a megfelelő helyen!** Ha értelmesen bölcs életet élünk, olyan lehet az életünk, mint a Nap fénye, amely folyamatosan áldást és életet áraszt önmagunk és a környező világ számára. Jézus mondta: „*Ti vagytok a világ világossága!*” (Mt.5:14.)

Szabadulás és szabadítás a Szentlélek fókuszában.

Vannak elkövetett bűnök, vagy az atyáinktól örökölt bűnös természetünk, amelyektől az őszinte bűnbánatban való megtérésünk, és Jézus Krisztusnak, Isten Fiának az elfogadása által **azonnal megszabadultunk.** Kitakarodott lelkünkől az addig elkövetett bűnök terhe, a hitetlenség, a reménytelenség, a szeretetlenség, a harag, ellenszenv valaki iránt, stb. Előfordul azonban, hogy valakit olyan, testében lakozó démoni erejű kötelékek tartanak fogságban, hogy a teljes szabadulásához Istennek, és a Jézus Krisztusban szerzett szabadításának, nagyobb hatalmára van szüksége, a Szentlélek által. **Az Isten szentségét és szeretetét sugárzó erőnek a fókuszába** kell kerülniük, hogy elégienek lelkéről a kötelek, és teljes legyen a szabadulásuk. Ilyen kötelékek a különféle – lelki és testi megkötözöttséget jelentő - szenvedélyek. (alkoholizmus, kábítószer, játékszenvedély, dohány, beteges sexualitás, stb.) Ilyen megkötözöttséget jelenthet a pénzsóvárság, a bosszúvágy, a hatalomvágy, a konok engesztelhetetlenség, stb. is. Jézus mondta, hogy vannak megkötözöttségek, amelyektől csak böjtöléssel és imádkozással – vagyis emberek lelki összefogásának eredményeként - adatik a szabadulás. (Mt.17:21.) Szükség van arra, hogy a rabságban lévő személy akarjon szabadulni, és legyenek imádkozó emberek, akik a Szentlélek teljességében élve, összefognak és segítenek. Összpontosítani kell a szellemi erőt a szabadítás érdekében!

A szétszórtság és az összeszedettség a gyakorlatban:

Tanulságos a két gondolkodást és emberi magatartást összehasonlítani a személyes életünk mindennapi gyakorlatában:

- A szétszórt ember tele van ötlettel, sok mindent akar, kezdeményez, kapkod, és a végén egyiket sem fejezi be. Az összeszedett ember *megfontoltan kiválaszt egy lehetőséget és azt kitartó határozottsággal, megvalósítja*
- A szétszórt ember mindenhez ért, mindenbe beleszól, de semminek sem a szakembere. Az összeszedett személy is *sok mindenhez ért, de csak egy, vagy néhány területen tekinti magát szakembernek és vállal felelősséget.*
- A szétszórt ember minden virágra rászáll, mint a pillangó. („Csak szoknya legyen rajta”) Az összeszedett ember csendben figyel, kiválasztja az igazán szép, illatos virágot és mézet talál benne.
- A szétszórt ember lelkesen, sokat markol és legtöbbször semmit, vagy csak keveset fog. Az összeszedett ember *mértékletes alázattal csak egy feladatra összpontosít, arra időt és gondot fordítva, megtapasztalja Isten áldását.*

- A szétszórta ember a hit dolgaiban is csapongó, mindig valahol máshol lát jobbat, és nem találja a helyét. Az összeszedett hívő személy *Jézus Krisztusban nyerte el bűnei bocsánatát, az örök életet és azt a közösséget, ahova az Úr helyezte. Látja a hibákat, és buzgón munkálkodik azoknak a javításán. Isten vezetését elfogadva szolgál.*
- A szétszórta ember imája: „*Uram, add, hogy sokan megtérjenek!*” Ő maga azonban semmit sem tesz azért, hogy akár csak egy ember megtérjen. Az összeszedett ember imája: *Uram, mutasd meg, mit kell tennem azért, hogy Kiss Péter megismerjen és befogadjon téged?*” És Isten vezetése szerint, munkálkodik egy ember megtérésén.

A szétszórtság nem megváltoztathatatlan végzet Valamennyien összeszedett gondolkodású emberré formálódhatunk! Ne maradj szétszórta!

Az összeszedetté formálódás útja: (1.) Ismerd meg mind mélyebben Istent! Ő örök és változhatatlan, „*akiben nincs változás, sem fénynek és árnyéknak váltakozása.*” (Jk.1:17.) Az Isten közelsége határozottá formálja a jellemünket. Dáviddal együtt mondjuk: „*Csak Ő az én kősziklám és szabadítóm, erős váram, nem ingadozom!*” (Zsolt. 62: 3.) **(2.)** Tedd Úrrá Jézus Krisztust a szívedben! Hiszen „*Jézus Krisztus tegnap, ma és örökké ugyanaz!*” (Zsid.13:8.) Az Istennel tartott rendszeres konzultációk (tartós együttlétek) megszabadítanak a szétszórta, bizonytalansággal teli lelki állapottól.

Erre a formálódásra jó példa Jákób, aki a Jabbók révénél Jákóbból (csalóból) Izraellé (Istennel győzelmessé) formálódott. (1Móz.32:23-31.) Tanulságos Jób példája, aki az iszonyatos szenvedései közben akkor nyerte el a gyógyulást, amikor felismerte és meghódolt Isten mindenható és változhatatlan fensége előtt. Lásd Jób.38-42 fejezeteit. Kiemelve a 42:2-3 verseit: „*Tudom, hogy mindent megtehetsz, és nincs olyan szándékom, amelyet meg ne valósíthatnál. Ki merné elhomályosítani az örök rendet tudatlanul? Csodálatosabbak ezek, semhogy felfoghatnám?*”

Feladat: Írd le (vagy mondd el) a véleményed az összeszedettségről és a szétszórtságról! Mitől válik valaki szétszórttá? Lehet e ezen változtatni?

Légy hű és állhatatos!

A hűség, elsősorban Isten jellemvonása. „*Hiszen az Isten ajándékai és elhívása visszavonhatatlanok.*” Hűséges minden kimondott szavához. Ahogyan Jézus mondta: „*Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim nem múlnak el*” Hűséges hozzánk emberekhez: „*Isten pedig hűséges, és nem hagy titeket erőtökön felül kísérteni, sőt a kísértéssel együtt elfogja készíteni a szabadulás útját is.*”- mondja Pál apostol. (Róm.11:29, Mt.24:35, 1Kor.10:13.) Isten hűségének legszebb vonását, Pál így fogalmazza meg: „*Ha hűtlenek vagyunk, Ő hű marad, mert Ő magát meg nem tagadhatja.*” (2Tim.2:13.)

A hűség a jónak folytonos keresése, igentlése és a jóban való hűséges megmaradás. A megfontoltan elhangzott szónak, ígéretnek a megtartása!

A hűség belső tartalma: a hit. (A görögben ugyanaz a szó jelenti a hitet és a hűséget: *pistis*.) Akiben bízol és hiszel, ahhoz vagy hűséges. (Istenhez, férjhez, feleséghez, vállalt feladathoz, stb.) És akiben, amiben hiszel, ahhoz természetes a hűséged. A hűség akkor törik meg, amikor meginog valakiben, valamiben a hited. Ha a hűségben ingadoznál, a hitedben kell megerősödnöd és megerősödik a hűséged is!

A hűség ereje a szeretet. A hit addig élő hit, és hűséget is jelent, amíg szeretet áramlik benne. (Mint vezetékben az elektromosság) Szeretet nélkül a hűség formálissá, kényszerű kötelességgé, halált árasztó vergődéssé válik. Akit (amit) szívből szeretsz, ahhoz a hűséged is erős marad bármilyen áron és nehézségek között is. A szeretet kifogyhatatlan

forrása pedig, Isten, hiszen Ő maga a Szeretet. (1Jn.4:7-8.) Az Istennel ápoltság tehát folyamatosan állandó forrást jelent a hűségben való megmaradás számára.

A hűség az emberi együttéléseknek a szilárdságát jelenti. Vonatkozik ez a házasságra, a családra, a barátságokra, a közösségekre, a társadalom minden területére, a gazdasági és az üzleti életre is. Ha nincs hűség a kimondott szóhoz, sőt az írásban foglalt vállalásokhoz sem, akkor fájdalmas zavar és felbomlás áll elő a házasságokban, a családokban, a gazdasági életben és a társadalom, sőt a nemzeti és a nemzetközi élet minden területén is. Sajnos az Istentől elszakadt jelenlegi világunkban járványos betegségként terjed a hűtlenség és az állhatatlanság. Számunkra legyen irányadó Jézus szava: „*A ti beszédeitekben az igen legyen igen, a nem pedig, nem. Ami pedig túl megy ezen, az a gonosztól van.*” (Mt.5:37.) Jelenti ez azt, hogy az ígért időben megérkezel, az ígért időre a munkát elvégzed, stb. Ennek rendszeres megszegése hűtlenségről, jellemgyengeségről árulkodik.

A hűségnek bőséges jutalma van. Igaz ez a földi életünk viszonylatában is és igaz az örök életre vonatkozó reménységünkben is. Alapelv a következő: „*A kevésen hű voltál, sokat bízok rád ezután.*” (Mt.25:21.) Természetes, hogy a jól dolgozó, hűséges munkást, a gazdája mindig többre bízza. Isten is ezt fogja tenni a mennyei jutalmazás idején. Persze az ellenkezője is igaz: a hűtlen azt is elveszti, amije van. „*Mert akinek van, (vagyis, aki hű, annak) adatik és bővelkedni fog, attól pedig akinek nincs (vagyis hűtlen) még az is elvétetik, amije van*” (Mt.25:28.) A folyton zúgolódó, követelődző, és lázongó munkástól, megszabadulni igyekszik a gazdája, a hűségesen, csendben és becsületesen dolgozó embert pedig kiemeli és megjutalmazza.

A hűség nem azonos a makacssággal. Ez azt jelenti, hogy mi emberek **tévedhetünk**. Előfordul, hogy rossz, megtévesztő, vagy hiányos információk alapján olyan ígéretet tettünk, vagy elkötelezettséget vállaltunk, amelyről később kiderül, hogy hibát követtünk el. Olyan kötelezettséget vállaltunk, amelynek a megtartása fontosabb, és szentebb igazságoknak a megszegésével járna. Ilyen esetben – komoly megfontolás alapján – be kell látnunk a tévedésünket, és érvényteleníteni kell a tévesen vállalt kötelezettséget. (Pl. Szabadkőműves páholyban, vagy Sátánista felekezetben, vagy bűnszövetkezetben tett eskü, vagy mások által ránk diktált, félelemből, vagy az igazság ismerete nélkül vállalt kötelezettségek, stb. Természetes, hogy ilyen esetben, az Isten színe előtt való komoly megfontolás alapján **kell és lehet** nemet mondani egy korábban vállalt kötelezettségre.

A hűség alapvető területe az Istenhez és az Ő szavához való hűség. Azért a legalapvetőbb ez, mert az Istenhez és az Ő akaratahoz való hűség természetessé teszi az élet minden más területén is a szilárd állhatatosságot. Az Isten lényéből, a szívünkben lakó Szentlélekből áradó szeretet, és a Benne elrejtett élet ereje, a földi életünk minden területén megtermi a hűség gyümölcsét.

Feladat: Írj – vagy mondj el – egy történetet, fájdalmat okozó hűtlenségről! Vagy mondj (írj) a hűséges helytállásról!

A pénz hatalma.

Évezredek óta **a földi, anyagi értékek mértékegysége a pénz.** Kezdetben az aranyból, ezüsből készült pénzürmék tényleges súlya határozta meg a pénz értékét. Később a pénzürmék, majd a papírpénzek és az értékpapírok eszmei értéket fejeznek ki. De azóta is pénzben határozható meg minden embernek a vagyona, akár készpénzben rendelkezik vele, akár vagyontárgyakban, vagy értékpapírokban birtokolja azt.

A pénz birtoklása életszükséglet, mivel az életünk fenntartásához szükséges eszközöket (élelmet, ruházatot, lakhatást, stb.) is pénzen vásárolhatjuk meg. Ezért aztán pénz, illetve folyamatos pénzbevitel nélkül komoly válságba kerülhetünk. A szegénység, a nélkülözés,

az éhezés, a hajléktalanság,, legfőbb oka a megfelelő mennyiségű pénz hiánya. Az persze további fontos kérdés, hogy ki miért kerül jövedelem és pénz nélküli helyzetbe.

Nagy mennyiségű pénz birtoklása: hatalmat jelent. A pénz birtoklása elsősorban azt szolgálja, hogy magunknak és családuknak biztonságos jólétet teremtsünk. Sok embernek (bár a társadalom egy vékony rétegének) megadatik, hogy nagy mennyiségű pénz, illetve vagyon birtokosai. Van, aki öröklí, mások szorgalmuk és kiemelkedő tehetségük által jutottak hozzá. Mindig voltak és vannak olyanok is, akik erkölcstelen ügyeskedéssel, vagy egyenesen agresszív gonoszsággal gazdagodtak meg. Az viszont a földi életünkben általános, hogy a sok pénz, a nagy vagyon, a társadalomban tekintélyt és hatalmat, a politikában is nagyobb befolyást jelent

A pénz megszerzése nagy kísértést is jelent. Kísértést arra, hogy bármi áron, tisztátalan, sőt gonosz és erőszakos úton is, de több pénzhez jussunk. A legkülönbélebb erőszakos bűncselekményeknek, bűbandák szervezkedésének, gyilkosságoknak, egyik legfőbb oka és egyben célja a pénz. Legveszélyesebbek az úgynevezett fehér galléros bűnözők, akik hivatali, vagy politikai hatalmukkal visszaélve, a törvények kijátszásával, korrupciós úton jutnak több pénzhez. Már 2000 évvel ezelőtt így írt erről Pál apostol: *„Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak.”* (1Tim.6:10.)

A pénz-isten neve: Mammon. Jézus nevezi így. (Mt.6:24.) Jézus kijelenti: *„Senki sem szolgálhat két úrnak, mert vagy az egyiket gyűlöli, és a másikat szereti, vagy az egyikhez ragaszkodik, és a másikat megveti. Nem szolgálhattok Istennek és a Mammonnak.”* Jézus tehát „felveszi a kesztyűt” A pénzt az egyik leghatalmasabb és legveszedelmesebb bálvány-istennek tekinti. Azt is kijelenti, hogy *„a gazdag ember nehezen megy be a Mennyek országába”* (Mt.19:24.) **A pénz tehát lehet rabtartó urad,** nem te rendelkezel vele, hanem a pénz megszerzése és megtartása, gyarapítása uralja a gondolkodásodat, az idődet, az életedet. Ő az istened, akit szolgálsz! Érte képes vagy ölni és mindent feláldozni!

A pénz lehet Isten uralma alá rendelt eszköz. Ez úgy valósulhat meg, ha nem csak a pénzedet, hanem magadat is Isten uralma alá adtad. Így veled is, a pénzeddel is és minden vagyonoddal és képességeddel is, Ő rendelkezik. Jó gazda Ő. Jót akar számodra is! Bölcs sáfárrá tesz, hogy jól gazdálkodj mindazokkal a javakkal, amelyet neki adtál, Ő pedig, rád bízta. Sőt, -ígérete szerint – ha a kevésen (hozzá igazodva) jól gazdálkods, többre bíz, vagyis még többet ad számodra.

Jó gazdálkodás a pénzzel.

A földi életünk egyik legfontosabb területe. Mivel a pénz az életünknek naponként kikerülhetetlen szükséglete, bölcs fegyelmezettség kell ahhoz, hogy jól gazdálkodjunk vele.

Vannak emberek, akik **jó jövedelemmel semmire sem jutnak,** mert a pénzük mindig elúszik, még adósságba is keverednek. Magyarázat: legelső primőr az asztalra, meg cukrászsütemény, a legdivatosabb ruha, még lakás sincs, de jó márkájú kocs, a legmodernebb Tv, kölcsön uzsorakamatra, stb.

Vannak, akik **kis keresettel többre jutnak.** Magyarázat: Ősszel megveszik a burgonyát, az almát. Rendszeresen ételt főznek, pl. csontos húsból pörköltet, és sütnék süteményt. Kertet művelnek, egyszerű ruhákat vesznek. Azt vásárolnak, amire összegyűlt a pénz. Stb.

Honnan adatik a bölcsesség a jó beosztáshoz és a takarékos életmódhoz? - Sokat számít a szülői otthon nevelése. De még többet a józanság és bölcsesség Lelekének az a gyümölcse, amelyet a Biblia önmegtartóztatásnak, illetve mértékletességnek nevez.

Két művészet a pénzügyek dolgában.

Az egyik: **Minél több pénzt keresni** szorgalmas és becsületes munkával. Ehhez szorgalmas tanulás és kiemelkedő helytállás kell. Egy tanári, mérnöki, orvosi, vagy bármilyen más diploma megszerzése évtizedek szorgalmas tanulását jelenti. A jól munkálkodó és hűséggel helytálló szakmunkást jól megfizetik, és ritkán kerül elbocsátásra. Akinek ifjú korában nem adatott meg, hogy felkészüljön az életre, később sem szégyen ezt pótolni. Az önbecsülésed, a társadalmi helyzeted és a pénzkereseted is jobb, ha szakterületen, legalább betanított munkásként értékes munkát végzel. *„Tartsátok becsületbeli dolognak, hogy csendesen éljétek, tegyétek a magatok dolgát, és saját kezetekkel dolgozzatok!”* – írja Pál apostol. (1Thessz.5:11.)

A másik életművészet: **a megkeresett pénz jó beosztása.** A továbbiakban ezzel foglalkozunk részletesen. Az én több évtizedes tapasztalatom szerint mindkét „művészet” helyes kialakítása és gyakorlása nagyon fontos. De a pénz jó beosztása a fontosabb! Ezért ezen a területen kell megtalálnunk azt a módot, ahogyan a kevés is elég lehet.

Feladat: Fejtsd ki (írásban, vagy szóban) **véleményed a pénz pozitív és negatív szerepéről és a helyes hozzáállásról.** Számodra melyik a nehezebb: a pénz megszerzése, vagy a megszerzett pénz jó beosztása?

A pénz jó beosztása

„Üres pénztárcának bolond a gazdája”- tartja a közmondás. Nyilván csak azt a pénzt lehet jól beosztani, ami van. De ahhoz, hogy „jusson is, maradjon is” bölcs körültekintésre van szükség.

Legyen fontossági sorrend!

Fel kell állítani a prioritási rendet! Az élet fenntartásához halaszthatatlan szükségeknek elsőbbséget kell adnunk. Ilyenek sorrendben: az élelem, a lakbér, a rezsi, biztosítás, az esetleges hiteltörlesztés, a telefon, a Tv. Ezután következhet a ruhatár bővítése, illetve kiegészítése, a kultúra, a szórakozás, támogatás nemes célra, tartalékképzés váratlan kiadásokra, vagy tartalékolás befektetésekre. Nyilván másként alakulnak a kiadások, ha a családban gyermekek vannak, eltartott idős, vagy beteg ellátásáról is gondoskodni kell. Lényeg az, hogy **ne költsünk addig** arra, ami csupán nagyobb kényelmet, magasabb színvonalú öltözködést, vagy költséges szórakozást jelent számunkra, **amíg az alapvető ellátásunk költségeit nem fizettük ki.** (Mit ér bármilyen gazdag ruhatár, vagy vidáman és nagy költséggel átmúltatott éjszaka, ha utána a kilakoltatástól, vagy a gázcsap elzárásától kell félned, mert nem fizetted ki a részletet, vagy a gázszámlát?) Megjegyzem még, hogy az én fontossági sorrendemben, sok évtized óta, első helyen az Isten oltárára teendő pénz áll. Meggyőződésem, hogy ezért jutott minden hónapban, nem csak az életfenntartás szükségeire, hanem tartalékolásra is.

Az önfegyelmzés helyes módszere, hogy a háztartásra és a család eltartására vonatkozó minden kiadást pontosan feljegyzel. A kiadásokat havonként, majd évenként összesítve, kimutatást készítesz magadnak. Első haszna ennek, hogy pontosan látod, mire ment el a pénzed. Ennél sokkal többet jelent, hogy utólag mérlegelni tudod, mi volt helyes és miben kell javítani a vásárlásaidat, illetve a kiadásaidat. (Az azonos célú kiadások összehasonlítása különösen tanulságos) Elárulom, hogy én 14 éves korom óta - több mint 70 éve - művelem ezt. Naponként egy-két percet vett igénybe, népes család esetében is. Bizonyára van más jó módszer is a fegyelmzett pénzkezelésre. Lényeges, hogy e fontos területen ne légy szétszórt és fegyelmzetlen!

Családi pénzkezelés

A házasságban két önálló felnőtt ember szoros életközössége valósul meg. Az egészséges, építő és gazdaságos, ha az életközösség a pénzügyekre és a pénzkezelésre is kiterjed. Akkor van áldás és gyarapodás a család anyagi javaiban, ha ezen a területen is megvalósul a szeretetben való értelmes jó közösség. Ennek alapja: **egység a prioritásokban és egységes mód és cél a megtakarításokban**. Természetesen ennek az egységnek jó alapja a hitben és szellemiekben való egység és az ebből is táplálkozó szeretetközösség.

Lelki és szeretetben való egység esetén is komoly kérdés, hogy **ki legyen a család pénzügyminisztere**, a férj, vagy a feleség? Mindkettőre sok példát ismerek. A legfontosabb, hogy közös megegyezéssel, az a fél töltsen be ezt a feladatot, amelyik precízen, fegyelmezetten, takarékosan, és a másik féllel mindent egyeztetve és egységben teszi ezt. A legkárosabbnak azt tartom, amikor mindkét fél egymástól teljesen függetlenül és külön kezeli és költi a pénzét. (Erre is vannak példák.) Ha ki is bírja a házasságuk ezt az állapotot, mind a jó közösségüknek, mind az anyagi előmenetelüknek a kárát szolgálja. Úgy gondolom minden férj és feleség ismeri és becsüli is annyira egymást, hogy közösen meg tudják állapítani, **melyikük az, aki erre a feladatra alkalmasabb**. Ugyanakkor természetes, hogy mindkét félnek van külön saját „költő pénze” a napi kiadásokra, amelyet a „közös pénztárukból” kiemel, vagy be sem teszi oda. Egy példa: Nálunk a feleségem egyetértésével én kezeltem a pénzt. Volt azonban egy „pénzes fiókunk” ahol a folyó kiadásokra állandóan volt pénz. Ebből bármelyikünk, bármikor kivehetett egy feltétellel: az ott lévő füzetbe beírtuk, hogy ki milyen céllal vett ki a pénzből. 52 évig gyakoroltuk ezt konfliktusoktól mentesen. Később a gyermekek is bármikor kivehettek ebből a pénzből a cél megjelölésével. Természetesen, ha valaki nagyobb összeget kívánt valamilyen fontos célra igénybe venni, azt előzetesen megbeszéltük.

Gyermekek nevelése a pénz helyes kezelésére.

A szülők nagy felelőssége ez! Sok szülő hátrányos örökséget hagy gyermekeire azzal, ha meg akarja óvni őket minden gondtól, és minden igényüket kiszolgálva, megfosztja őket attól, hogy megtanulják a takarékoságot, az önmegtartózkodást, az anyagi terhek hordozását, és a pénzügyi problémák közös és jó megoldását.

A gyermekek modellt visznek magukkal. Legyünk jó példák. Meg kell osztani – már kicsi korban – a család terveit, a sikereket, a kudarcokat, a nehézségeket és megbeszélni a megoldásokat. A házi áhítat beszélgetései kiváló alkalmak erre. A gyermekek – ha ebben nevedtek - szívesen részt vesznek a gondok viselésében és a megoldásában is. Örömet és megbecsülést jelent számukra, ha részt vehetnek a család pénzügyi gondjaiban, és tovább viszik a jó példát a saját családjukba is.

Nem helyeslem a rendszeresen járó zsebpénzrendszert. Sokkal helyesebb, ha a gyermek mindig arra és annyit kap, amennyire értelmesen és indokoltan szüksége van. A rendszeres kiadásai természetesen, a különlegeseket pedig, kérje és indokolja. Vagy alakítsunk ki olyan rendet, amelyben a gyermek felelősséggel vehet magához pénzt a családi kasszából, de pontosan jelölje meg, hogy mire, és tartsa természetesnek az utólagos kontrollt. (A mi családjunkban ez nagyon jól működött.)

Az adósság, az adósság elkerülése és kezelése.

Modern kapitalista világunkban egyik **legnagyobb üzleti ág, a pénzpiac**. A bankok özöne hirdeti és kínálja a kölcsönt, és hogy a megtakarított pénzedet pedig, helyezd el náluk. Ma már elképzelhetetlen az életünk a bankok, hitelek és bankbetétek nélkül. 1970-ben, az USA-ban járva egy előadó kifejtette, hogy (akkor) az USA-ban lévő összes ingatlan a 70 %-a a bankok tulajdonát képezi. Vagyis szinte mindenki banki kölcsönből építette, vagy vásárolta a házat és sokan még nyugdíjas korukban is fizetik a hitel - kamatokkal

megterhelt – részleteit. Úgy gondolom, hogy mi is közelítünk ehhez a helyzethez. Az ingatlanokon túl, legtöbben hitelből vásárolják a kocsit, áruhitelt vesznek fel a bútorok és a ruházati cikkek vásárlására is. A bankok óvatosak és csak megfelelő fedezet esetén adnak kölcsönt. Sokan azonban fedezet nélkül is kölcsönre szorulnak. Kénytelenek igénybe venni az **uzsorások** kínálatát. Ez persze törvénytelen. Az uzsorások pedig, elég ügyesek arra, hogy törvényes, vagy törvénytelen módon, de behajtsák az adósságot. - Hallunk ugyan számokat, kimutatásokat arról, hogy a társadalmunkban mennyien kerültek reménytelen adósságcsapdába, a tényleges számuk azonban ismeretlen. Leginkább fájdalmas azoknak a helyzete, akik azért kerültek súlyos adósságcsapdába, mert elvesztették a munkahelyüket, vagy megbetegedtek.

Kérdés: hogyan kerülhető el az adósság? Látásom szerint ez **életszemlélet, türelem** és a prioritások bölcs felmérésének a kérdése. Ha elhatározzuk, hogy szorgalmas munkával és önfegyelemmel **mindig előre gyűjtünk arra, ami éppen most a legfontosabb** és csak akkor vásároljuk meg, amikor összegyűlt a megfelelő összeg, megóvjuk magunkat attól, hogy a kamattal a bankot gazdagítsuk. Sőt, ha a gyűjtött pénzt betétként kamatoztatjuk, a bank növeli a pénzünket. El kell ismerni, hogy vannak olyan életszükségletek (pl. egy ház, vagy lakás), amelyhez – ha nincs szülői, vagy más támogatás – túl hosszú idő kell ahhoz, hogy (még jó kereset esetén is) előre összegyűjtsük a szükséges összeget. Ilyenkor is sokat számít azonban, ha jelentős „önrészt” tudunk összegyűjteni és kisebb kölcsönre szorulunk. Egyéb, kisebb volumenű, szükséges vásárlásoknál azonban, mindenképpen az a jó, ha előre gyűjtjük a rávalót. Kettős haszna van ennek: (1) Nem viszi el a kamat a pénzünket, és (2) sokkal tisztább öröm a saját pénzünkből vásárolni! (Megjegyzem, hogy mi a házasságkötésünk után, Isten előtt, megfogadtuk, hogy mindig csak azt vesszük meg, amire összegyűlik a pénzünk és soha, senkitől nem veszünk fel adósságot. Isten úgy megáldott bennünket, hogy még egy négylakásos társas házat is – adósság nélkül – építettünk fel. Másoknak gyakran adtunk kölcsönt, de mi soha nem vettünk fel.)

Néhány összegező megjegyzés:

- Pénzügyeinket helyezzük naponként a Szentlélek uralma és vezetése alá!
- A mértéktartó és takarékos pénzgazdálkodás a szent élet természetes gyümölcse.
- Segíts kölcsönrel a rászorúlón, de megfontoltan, írásban megszövegezett feltételekkel.
- Soha ne kérj uzsorakamatot!
- „Az Úrnak ad kölcsönt az, aki a nincstelenen könyörül”
- „Igen rosszul jár, aki idegenért vállal kezességet”

Feladat: Írd le (vagy mondd el) hogyan csinálod te, illetve a családod, a pénzkezelést? Milyen tapasztalataid, és véleményed van az adósságról?

Beteges individualizmus: elidegenedés, magány.

A modern korunk tünete.

Régen falvakban élt az emberek nagy többsége, ahol mindenki ismerte egymást. Erős közerkölcsi szemlélet, és egymást támogató, az erkölcsi romlottságot megítélő gondolkodás uralkodott. Ma egy nagy tömbházban, egy régi falu lakosságának megfelelő létszámú ember él, de az egy lépcsőházban élők sem ismerik egymást. Újsághír: A Boráros téren rátámadtak és agyonverték egy embert. A számtalan járókelő ember közül senki nem akadt, aki beavatkozott, vagy később tanúskodott volna. **Elidegenedtünk egymástól.** Mindenki csak önmagának – vagy egészen szűk körének - az érdekeivel és ügyeivel foglalkozik. Eluralkodott a beteges individualizmus, a bezárkózás, az egymástól való elidegenedés.

Jellemző álláspontok: „Nekem ne dirigáljon senki!” „Magánügyem: azt csinálom, amit akarok” „Úgy élek, ahogyan nekem tetszik” „Így érzem jól magamat a bőrömben!” Stb.

Gyakorlati **következmények:** mielőbbi teljes függetlenség és kiszakadás a családból, gátlástalan szabadosság a szerelemben, szexben, az italban, stb. Ugyanakkor öntudatos bezárkózás, elkülönülés mindenkitől és bizalmatlanság szinte minden ember felé Tartós kapcsolatok helyett futó kalandok, érzelmi zűrzavar, újrakezdések, bizonytalanságok. Így alakult ki ma elég sok embernél (különösen a férfiaknál) a **szingli életmód**. Tiltakozás ez mindenféle felelősségvállalás ellen. Nem akar felelősséget vállalni egy másik emberért, különösen egy családért. További következménye, hogy a nők is (kényszerűen) egyedül maradnak. Távolban pedig, a társadalom széthullása, **a nemzet lassú pusztulása** következik be. Még további döbbenetes és perverz következménye a liberális gátlástalan, emberközpontú gondolkodásnak újabban a **„meleg büszkeség”** ünneplése. A szabadság vívmányaként tömegmegmozdulásokon ünneplik világszerte azt, ami a legszégyenletesebb érzéki rabság és teljes megszügyenyítése annak, amit Isten teremtett és elrendelt az emberi közösség számára. Szomorúan látjuk, hogy a keresztyénységéből elszakadt nyugati civilizáció, az Istent megtagadva, önmagát isteníti és miközben a tudományban, és a technikában hatalmasat alkot, romlott erkölce miatt, önmagát pusztítja el.

Mindezeknek a **belső gyökere: lázadás** a rend, az erkölcsi törvények, a szülők, a társadalom, igazában az Isten ellen. A józanul és világosan látó ember kénytelen felismerni, hogy a magára maradt ember mennyire sebezhető. Mennyire képtelen a saját erőforrásából és tudásával megépíteni az elvesztett Édent. Pedig ezt hirdeti, és ezt szeretné!

Egyetlen megoldás van: Isten! Isten pedig, az Ő Fiában, Jézus Krisztusban adja a megoldást! Aki Jézus Krisztust megváltójaként szívébe fogadja, azt Ő új teremtéssé teszi. Közösséget teremt Istennel, mint Atyánkkal, és **beállítja életünket olyan emberi közösségekbe**, amelyet ő megtervezett a mi javunkra és boldogulásunkra. Ezek a közösségek: a Krisztus teste, vagyis a Krisztusban hívők testvéri közössége, a házasság: egy férfi és egy nő hitben és szerelemben való életközössége, baráti közösségek, munkatársi közösségek, stb. Az elidegenedés, a depresszióba süllyesztő magány, a szingli életmód, mind az Istentől elszakadt ember lelki és szellemi betegségének a tünetei. Ezek romlásba és kárhozatba viszik az emberek tömegeit. Itt az ideje, hogy kimeneküljünk ezekből és – mint a tékozló fiú – az Atya-Isten karjaiban találjuk gyógyulást!

Feladat: Vegyétek számba: van e a környezetetekben magányos, vagy szingli életmódú ember? Beszéljétek meg, hogyan lehetne megközelíteni és segíteni rajtuk.

A barátság

Meghatározása.

Az Értelmezési Szótár szerint „*az a barát, akit kölcsönös bizalom, ragaszkodás és szeretet köt hozzánk*” A Bibliából Dávid és Jónátán barátságát szoktuk példaként emlegetni. Ezt a barátságot így jellemzi a Szentírás: „*Jónátán lelke összeforrt Dávid lelkével*” (1Sám.18:1.)

Két személy őszinte, bizalmas lelki közössége tehát a barátság, amely akkor válik különösen nyilvánvalóvá és erőssé, amikor az egyik fél bajba kerül és a másik önzetlenül, és nagy áldozatokat vállalva is segítségére siet. Nagyon értékesek a barátságok, hiszen valamennyien kerülhetünk lelki válságba, vagy testünket érintő nyomorúságba. De a barátság arra a leghasznosabb, hogy egymást támogatva jobban meg lehet előzni a bajokat. Gyakran gyógyulást jelent, ha valakivel őszintén megoszthatod a lelki terhedet. (Pl. Valaki: „*Fizetek érte bármennyit, csak hallgass meg!*” - Amikor 1964-ben, körlevél ment minden

gyülekezetbe, hogy eltiltottak az igehirdetés szolgálatától, másnap jött egy lelkipásztor barátom, hogy: „*Vasárnapra várunk!*” Bátorító erőforrások az ilyen barátságok.

A barátság minősége és tartalma nagyon különböző.

Értékes és **építő barátság** az önzetlen szeretetközösségre épülő barátság. Az ilyen barátság általában tartós, gyakran halálig tart és még a nagy távolságok, vagy a ritka találkozások sem szakítják meg. Megóvnak a depressziós magánytól, segítenek elesésből felállni.

Van, aki **rövid távú érdekbarátságokat** hoz létre, eszközül használva barátját céljának elérése érdekében. Ha célt elérte, vagy reménytelenné válik az elérése: a barátsága is megszűnik. Nem volt mögötte önzetlen szeretetközösség.

Laza pajtáskodás, bármiféle komoly elkötelezettség, és közösségvállalás nélkül. Sok személlyel, pajtáskodó, felszínes kapcsolat, őszinte kitárulkozás, vagy tehervállalás nélkül. Vannak emberek, akiknek csak pajtásaik vannak, barátjuk egy se.

Barátság helyett cinkosság, amikor gonosz szándékok és tervek végrehajtása érdekében, fognak össze emberek.

Vannak, akik nem hajlandók magukat kinyitni, feladni, egy másik embert a bizalmukkal megajándékozni. **Nincs barátjuk.** Vagy zárt magányukban gögös fölényvel, és hatalomvágygal a környezetük irányítására törnek. Ők a megfellebbezhetetlen **diktátorok!** Vagy megkeseredett vergődésben és depresszióban, magukat mindenre alkalmatlannak ítélve **bezárkóznak a magányukba.**

Jézus Krisztusnak a szívünkbe való befogadása alkalmassá tesz bennünket arra, hogy építő barátságok jöjjenek létre a környezetünkben élő emberekkel

Kérdések:

- **Hány barátja lehet egy embernek?** - Laza pajtáskodó barát lehet sok, általában váltakozó személyekkel. A hűséges jó barátság viszont szűkebb kört alkot. Talán 2-3 ilyen barátal jön létre, egy időben bizalmas és szoros baráti szeretetközösség. (Pl. Jézusnak a 12 tanítványi csoporton belül, volt három tanítvánnyal szorosabb kapcsolata)
- **Különböző neműek lehetnek-e barátok?** – Elvileg igen, a gyakorlatban azonban, ha egy férfi és nő között őszinte és szoros szeretetbarátság alakul ki, leginkább testi közelségbe is kerülnek egymással. A közgondolkodás alakulása is igazolja ezt. Ma, ha egy férfi egy nőszemélyre azt mondja, hogy: „a barátom,” általában azt értik alatta, hogy szexuális kapcsolata is van vele. És ez fordítva is így van. Ezzel számolni kell! Vagyis – látásom szerint – tartós és valóban csak lelki közösséget jelentő igaz barátság csak azonos neműek között tartható fenn.
- **Hogyan viszonyul a „Krisztusban testvérem” és a „barátom” kapcsolat?** Azt gondolom, hogy a Krisztusban testvéri kapcsolat, kizárólagosan szellemi és lelki szeretetkapcsolat, amely hívő emberek között természetes. Ez Krisztus szeretete által tiszta örömet, és nagyon erős felelősségvállalást jelent a Krisztusban testvéreimért. A barátság **más**, mély és emberi szimpátiára is épülő közösség két ember között. Ha mindketten Krisztusban is testvérek vagyunk, akkor **a barátság elmélyíti** és meggazdagítja a testvéri közösségünket. Vagyis nem csak testvére vagyok a Krisztusban, hanem ezen belül, ő a barátom is.
- **Hívó embernek lehet-e istentagadó, nem hívó barátja?** Kényes és fontos kérdés ez. Azt gondolom, hogy lehet, de mivel **a hit túlmutat a földi életen és emiatt a fontossága minden másnál nagyobb**, hosszú távon csak két lehetőség van: vagy hitben is azonosulnak, vagy a barátságuk léket kap, és felszínessé válik. Ha két barát közül az egyik élő hitre jut, elsőrendű célja lesz, hogy barátját is élő hitre vezesse. Ha pedig a nem hívó barát érvelése győz, akkor az válik nyilvánvalóvá, hogy a hívőnek

mondott barát hite, nem volt valódi. (Müller György – a nagy imádkozó - a megtérése előtti barátjával továbbra is kapcsolatot tartva, naponként imádkozott érte. A barátja, 63 évvel később, Müller temetésén adta át életét az Úrnak.)

- **Milyen nagy különbözőségeket hidalhat át egy barátság?** Néha meglepően nagy társadalmi, korbeli, vagy kulturális különbség ellenére is működik meghitt baráti kapcsolat. Pl. Salamon király tisztségviselőinek a felsorolása között a Biblia azt írja: „Zábud a Nátán fia, főtanácsos, a király barátja” (1Kir.4:5.) A cselekedetek könyve többször említi együtt Péter és János apostol nevét. Valószínű jó barátok voltak, noha Péter a legidősebb, János pedig, a legfiatalabb volt az apostolok között. Vagyis eszerint korbeli, kulturális, vagy rangbeli különbségek nem akadályai annak, hogy lélekben összeforrva, barátként támogassa egymást két ember.
- **Lehet e jó barátság férj és feleség között?** Nagy ajándék, és a házasság harmóniáját mélyíti, ha lélekben szoros és felszabadult, hangulatos „haveri” jó lelki közösségben él egymással a férj és a feleség.
- **Működhet e jó barátság szülő és gyermeke között?** Nagy ajándék, mind a gyermekek, mind a szülők számára, ha a felnőtt korúvá vált gyermek és a szülők között közvetlen, őszinte, az élet minden területére kiterjedő, egymásra figyelő, baráti, lelki közösség alakul ki. Ehhez az szükséges, hogy a szülő adja fel a felsőbbrendűségi tudatát, egyenlő partnerként lássa és kezelje a gyermekét. A gyermek pedig, ebben a közvetlen és őszinte szeretetközösségben, alázatos gyermeki tisztelettel viszonyuljon a szülőkhöz.
- **Mi szakíthat meg egy jó barátságot?** Sajnos előállhatnak olyan körülmények és helyzetek, amikor a jó baráti kapcsolat is megtörik és megszűnik. Nagy igazság az, hogy „*az ördög nem alszik*” és mindent megtesz, hogy jó közösségeket megrontson. Ilyen körülmény lehet, hogy az egyik fél hosszú ideig távol él a másiktól, és a teljesen új életkörülmények között, új életszemlélet alakul ki nála. (Így jártam én egyik legjobb barátommal, aki 1956-ban távozott az országból. Mikor 40 év múlva visszatért, mindketten úgy akartuk folytatni, ahogyan korábban voltunk. Kiderült azonban, hogy közben ő olyan hitbéli életszemléletre jutott, amely megtörte a barátságunkat.) Ennél drámaibb törések is megtörténhetnek. Pl. Amikor, éppen a közeli baráti kapcsolatból kifolyólag valaki a barátjának a feleségével kerül olyan kapcsolatba, amely azonnali törést eredményez a barátságukban. Sok más körülményt is produkálhat az élet (meg a Sátán), amelyek sajnos jó barátságokat is megszakítanak.
- **Hogyan őrizhető meg és mélyíthető egy barátság?** Ha mindig őszinte vagy és igazat mondasz a barátodnak. Ha a tévedésedet és a bűnödöt megvallod a barátodnak és mindig kész vagy a bűnbánatra és a bocsánatkérésre. Ha a gondjaidat és problémáidat nem titkolod el és elfogadod a barátod segítségét. Ha megértéssel hordozod őt, akkor is, amikor hallgat, gyötrődik, és rossz lelkiállapotban van. Ha nem vájkálsz a lelkében, hanem türelemmel kivárod azt, amikor megnyílik feléd. Ha nem vállalsz cinkosságot vele, amikor bűnbe esett, hanem szeretettel inted és segítesz abban, hogy bocsánatot és szabadulást nyerjen. Ha érzi, hogy szereted őt, és barátja akarsz maradni. Leginkább pedig, **ha a barátságok hitbéli közösséget is, és Istennel való közösséget is jelent.**
- **Van e olyan barátság, amely minden ember számára elérhető erőforrás?** Igen, van! Ez pedig, a **Jézus Krisztussal való baráti viszony.** Jézus mondta: „*Titeket barátainknak mondalak, mert mindazt, amit hallottam az én Atyámtól, tudtul adtam néktek*” Jézus szerint tehát az igaz barátság tartalma, mindazoknak a megosztása a barátommal, amivel rendelkezem. Jézus ilyen barát. Mindazt, amivel rendelkezik, megosztja velünk. Hatalmas gazdagság ez! Általa mi is Isten gyermekei, és Jézus Krisztusnak az örökostársai lettünk!

Feladat: Egy dolgozatban írd le véleményed a barátságról! És beszélgetésben mondjátok el tapasztalataitokat a saját baráti kapcsolataitokról!

A házasság

Isten által szerzett szent intézmény

Isten, már Ádám bukása előtt, az emberre bízta és uralma alá rendelte az egész Földet és létrehozta számára a házasságot. Isten szerzésében a házasság **egy férfi és egy nő halálig tartó szellemi, lelki és testi életközössége**. Isten kijelentett célja a házassággal, hogy /1/ az ember ne legyen egyedül, a férfi és a nő legyenek egymásnak a társai. További célja pedig, hogy /2/ szaporodjanak, sokasodjanak és töltsék be a Földet, és hogy mint házások, /3/ elhagyva apjukat és anyjukat, hozzanak létre egy új családi közösséget. (1Móz.2:18, 1:27-28, 2:24)

Ez az Istentől való házassági és családi modell ősidők óta a társadalom szilárd alappillére volt. Az ember bukása és Istentől való elszakadása miatt sokszor voltak elhajlások, kilengések és romlás a házasság területén. (többnejűség, házassági válások, szexuális szabadosság, prostitúció, stb.) Megállapítható azonban, hogy egy társadalom, illetve nemzet akkor volt egészséges, erős és növekedő, amikor szilárd házasságok, egészséges és békességes családok képezték a társadalom és a közösségi élet alapját és hátterét.

A házasság megítélése és állapota korunkban.

Korunk gondolkodása, és még inkább a gyakorlata soha nem látott mértékben elszakadt a bibliai keresztyén modelltől. Ugyannyira, hogy a 20. század második felében a szociológusok már arról vitáztak, hogy vajon a házasságnak és a családnak milyen új formája van kialakulóban. Vagyis a kialakult helyzetet nem elhajlásnak, még kevésbé erkölcsi romlásnak ítélték, hanem egy természetes „fejlődésnek” a társadalom életében. A hittől és Istentől való elszakadást és annak a nagy mértékét jelzi ez a látásmód.

Eluralkodott az a gondolkodás, amely természetesnek tartja, hogy a fiatalok már a kamaszkor elején szexuális kapcsolatban élnek. Oda jutott a közgondolkodás, hogy mujának, és maradinak tartják azt a 14-15 éves lányt, akinek még nincs fiúja, magának való különnek bélyegzik azt, aki tisztán akarja megőrizni magát és így akar lépni a házasságba. Nem titkolni való szégyen, bűn, vagy elbukás immár egy házasságon kívüli szexuális kapcsolat, hanem nyilvánosan (pl. Tv-ben is) **dicsekvés tárgya** az, hogy hány ilyen kapcsolata volt valakinek. Kialakult és törvényes elismerésre emelkedett egy új párkapcsolati forma: az **élettársi kapcsolat**. Ez már tartósabb együttélési forma, amely azonban nélkülöz minden Isten és emberek előtt való felelősségvállalást egymásért. Bármikor azonnal megszakítható, és új kapcsolatra cserélhető. Ennek a lefelé irányuló „fejlődésnek” a csúcsa a „meleg-büszkeség” tüntetésein kiharcolt új élettársi, illetve házassági forma, amely szerint az egyneműek is házasságra léphetnek egymással. Isten házasságra vonatkozó akaratának a teljes megcsúfolása ez!

Az elmondottak következménye, hogy a közgondolkodásban az **Isten szerinti házasság**, amely nem a szexualitást teszi az együttélés központjába, hanem a **szerelemben és hűségben való életközösséget, korszerűtlenné vált** az Istentől elszakadt, modern ember számára. A gátlástalan szexuális szabadosság pedig, egyik fő oka lett annak, hogy **a házassági válások száma, az elmúlt évtizedekben, gyorsan növekedett**. Erősítette ezt a folyamatot, hogy a nők egyre nagyobb számban önálló keresettel rendelkezve, kevésbé tűrték (tűrik) a másik fél hűtlenségét, vagy létesítettek, (létesítenek) maguk is új kapcsolatokat. Ma ott tartunk, hogy lassan több az elvált és újránházasodott, vagy házasság nélkül élő ember, mint azok, akik időben megházasodtak és egymás iránti hűségben és meleg családi otthonban élnek. A házasság szent intézményét sokan „fölsleges papírnak” mondják. (Persze, sok házasságra

vonatkozóan olykor igaz ez a megállapítás, mert nem Isten előtt való szentségben kötötték, hanem csak a hagyomány, meg a „világraszóló” ünnepi lakodalom kedvéért álltak a pap elé.) A házasságok széthullásának súlyos és az **egész társadalomra kiható következményei vannak**. Legfőbb vesztesek a gyermekek, akik általában gyógyíthatatlan lelki sérüléseket szenvednek. Romboló hatású az is, hogy a gyermekek nem egy egészséges család-modellt visznek tovább, hanem nagyon gyakran folytatják azt, amit a szülőknél láttak. Döbbenetes igazság, hogy az elvált szülők gyermekei, sokkal gyakrabban jutnak maguk is arra a sorsra, hogy széthull a családjuk. Vesztes a társadalom is, mert a válással általában hosszú pereskedések, idegromboló feszültségek, munkahelyi kiesések, hajléktalanság, stb. járnak.

A házasság meggyógyulásához nem egy újfajta házassági formára van szükség, hanem az **ember hitének és szívének a gyógyulására!** Vissza kell térnünk ahhoz a bibliai látásmódhoz, amely szerint a **tiszta szerelemben való szexualitásnak a megszentelt helye: a házasság**. Ugyanakkor a házasságnak nem ez a legfontosabb értelme, hanem a lélekben, szellemben, hitben, és az élet minden területére kiterjedő, szeretetben való életközösség, amelyet természetesen a testi kapcsolat is elmélyít, gazdagít, és boldoggá tesz.

Nagy öröm és reménység, hogy **van a társadalomnak egy rétege, az Istenben hívő emberek közössége**, akik a házasságot Isten szerint való szentségben élik. Gyermekeiket is ebben a gondolkodásban nevelik. Sőt az Evangélium hirdetésével igyekeznek terjeszteni azt a felelősségteljes gondolkodást és életmódot, amely a házasság intézményét Isten eredeti terve szerint igyekszik élni. Jó tudni azt is, hogy **Isten kegyelme teljes gyógyulást, a múlt terhétől teljes szabadulást ad azoknak is, akik válás után, vagy széthullott családból menekülnek hozzá. Mert „ha valaki Krisztusban van, új teremtés az: a régi elmúlt, és íme: új jött létre”** (2Kor.5:17)

Ki legyen a házastársam?

„Könnyű volt édesapámnak, mert ott volt édesanyám és elvette feleségül. De kit vegyek el én?”- mondta egy fiatalember. Ádámnak is könnyű volt, mert Isten szerzett neki társat! De hogyan találja meg ma egy fiú, vagy leány a házastársát, azt, akit Isten rendelt melléje?

A kérdés jogos és fontos. Lássunk válaszokat:

Aludj el Istenben! Amikor Isten a házasságot szerezte, először az állatokat vezette el Ádám előtt. Ezek között azonban nem talált, hozzá illő társat számára. Aztán *„mély álmot bocsátott Ádámról, kivett egy oldalbordát és asszonnyá formálta”* (1Móz.2:18-24.) Hidd el, hogy Isten eléd tudja állítani azt, aki hozzád illő, mert a lelkedből emeli ki. Ehhez az kell, hogy ne találj társat állati, vagyis csupán a test ösztöneinek a szintjén. Merülj el Isten közelségében, és kérd őt, és aztán fogadd el az Ő vezetését.

Értelmesen is gondold át, mielőtt döntesz! Három szinten fontos jó közösséget találni a jövőbeli társaddal: /1/ Agapé: Az Istenből való szeretet szintje ez, amely hitben való szellemi közösséget is jelent. /2/ Fileo: Az igaz baráti szeretet szintje ez, amely lelki, kulturális, érdeklődésbeli közösséget jelent egymással. /3/ Erosz: A tiszta szerelmet jelenti: Ő a legszebb és legkívánatosabb számodra. A fellobbanó szerelem lehet iránytű. Mutatja, merre indulj. Vigyázz azonban, ne vakítson el annyira, hogy a többi feltételt meg se vizsgálod! A háromszintű közösség megléte biztosítja az állandóságot, vagyis a hűséget.

Ne legyen túl nagy különbség! Se természetben, se kultúrában, se korban, se iskolai végzettségben, se vagyonban, se a jövőre vonatkozó elképzelésekben, se vallásban, se hitben stb. Egyes különbözőségeken menet közben lehet változtatni, egymással azonosulni. A nagy és változtathatatlan különbségek hátrányos következményei, csak évek, vagy évtizedek után szoktak mutatkozni. Külön felhívom a figyelmet **a hitben és világnézetben való különbség** veszélyére. A Biblia „felemás igának” nevezi ezt, és határozottan kéri, hogy ne lépjen senki ilyen igába. Az Istennel és a benne hívőkkel közösségben élő hívő ember annyira más szellemi világban él, hogy lelkileg árvaként és idegenként él egy olyan emberrel, aki nem

ismeri az Istennel való életközösséget. Egy felemás igában élő, már nyugdíjas asszony mondta: „*Jó ember az én férjem. Mégis azt tanácsolom, hogy ne lépjen senki felemás igába! Lelkileg egy teljesen idegen emberrel éltem le az életemet.*”- vallotta meg szomorúan.

Figyelj azoknak a véleményére is, akik szeretnek téged! Természetesen te döntesz. Olykor azonban az érzelmi és érzéki vágyak hullámverései sodornak és megvakítanak. Hallgasd meg hát azokat is, akik jót akarnak neked. Egyébként áldást és örömet jelent, ha a szeretteid egyetértése és támogatása is kíséri a házasságotat.

Három egyszerű jele a jó döntésnek: /1/ Megkérdezted a szívedet, és igent mondott. /2/ Megkérdezted az Urat, és igent mondott. /3/ Megkérdezted őt, és igent mondott.

A házasságban való hűség forrásai.

A házasságkötéskor mindenki halálíg tartó hűséget fogad a társának. Bizonyos, hogy akkor ezt mindegyik fél komolyan gondolja. Ahhoz azonban, hogy a szerelem halálíg tartó hűséggé szilárduljon megfelelő forrásokból táplálni, és erősíteni kell ezt a szerelmet. Lássuk ezeket a forrásokat:

1. **A lelki és szellemi közösség ápolása és elmélyítése.** A hívő házastársak között ez bibliaolvasással és imádkozással összekötött, lehetőleg **napenkénti**, de mindenképpen **rendszeres alkalmakat** jelent. A hálaadás és a közösséggyakorlás alkalmai ezek. A mindennapi problémák, a legbensőbb lelki témák, a felmerült feszültségek, vagy örömök és feladatok, Isten színe előtt való megbeszélésére kerül sor ilyenkor. Ha nézeteltérés, vagy sérelem merül fel a férj és a feleség között, akkor különösen fontos, hogy ne maradjanak el ezek az áhítatos együttlétek. Minden újabb „megbékélés” tovább mélyíti a szeretetben és szerelemben való jó közösséget.

2. **A házasság intim területén, a szexuális közösségben való harmónia kialakítása.** Az okos és szerelmes házastársak mindegyike arra törekszik, hogy a társának tökéletes szexuális partnerévé váljon, őt boldoggá tegye. Pál ezt írja erről: „*A feleség nem ura a maga testének, hanem a férje, ugyanúgy a férj sem ura a maga testének, hanem a felesége.*” (1Kor.7:4.) Dr. Kiss Ferenc orvosprofesszor mondta egy előadásában: „*A legtöbb házasság az ágyon borul fel, mert nem találták meg a test harmóniáját.*” Ha a házastársak etikusan akarnak élni, csak egymásra számíthatnak, ezen a területen. Fontos, hogy egyik fél se legyen, se önző, se erőszakos, se elutasító! Gondold meg: a tökéletes élvezetet nyújtó szexuális kapcsolatnak az alapja: a jó lelki közösség egymással. A jó lelki közösség megtartásához pedig, szükséges a meghitt és örömet jelentő szexuális harmónia.

3. **Legyetek mindig őszinték** egymáshoz, mindenben. Csak így lehet megőrizni a bizalmat egymás iránt. Ha mégis vétkeztél, valamit elhallgattál, légy kész őszintén **bocsánatot kérni** és őszintén **megbocsátani**. Az igaz megbocsátás mindig megújítja a közösségeket

4. **Igyekezz arra, hogy a külsőd, tested, az öltözködésed vonzó legyen a házastársadnak!** Az elhanyagolt külső, az elhízott test számodra is rossz, társadat is elidegenítheti. Ismered az ízlését, alkalmazkodj hozzá! Ne gondold, hogy otthon bármilyen slampus is lehetsz!

5. Igyekezz arra, hogy **rendezett, kényelmes és meleg otthont** biztosítsatok együtt egymás és a gyermekeitek számára. Legyen öröm és kíváncsóság mindegyikötök számára hazamenni.

6. **Szerez kellemes meglepetéseket a társad számára**, a szereteted jeleként. A szüli napján, neve napján, vagy „csak úgy.” A szeretet találékony.

7. **Fejezd ki gyakran a szavaiddal, a csókjaiddal is azt, hogy szereted a társad!**

8. Legyen a házastársad az **első, akivel megbeszéled** a jövőre vonatkozó terveidet, vágyaidat!

9. Keressetek magatoknak **olyan alkalmakat, amikor csak ketten** - kikapcsolódva a szokásos életrendből – bővebben és ráérősen megbeszélhettek mindent és megújíthatjátok kettőtök közösségét.

10. **Jó munkamegosztással** gondoskodjatok a családi otthonban végzendő feladatok jó és ékes elvégzéséről.(Takarítás, főzés, bevásárlás, kertápolás, mosás, vasalás, vendéglátás, stb.)

Ne legyenek ezek az egyik fél terhei. **Értékeljétek köszönettel és elismerő dicsérettel azt, amit a másik fél végez!**

11. Ötletdús módon, gondoskodjatok arról, hogy **kellemes estéket és hétvégéket** töltsétek együtt ketten (esetleg a családdal)! Legyenek közös programjaitok!

12. Soha ne légy erőszakos, haragtartó, bosszúálló, vagy engesztelhetetlenül kemény, ha tévedett, vagy vétkezett a társad. Inkább szeretettel munkáld az őszinte megbánást és a megbocsátást. Hidd el, a **megbánt és megbocsátott bűn teremt igaz közösséget Istennel is, és egymással is!** Ne képzeld magadat tökéletesnek, és a társadtól se várj tökéletességet!

13. **A család pénzügyei és anyagi vonatozású döntéseit mindig egységben oldjátok meg.** Jelentős anyagi vonatkozású döntésekben munkáljátok és várjátok meg az egységes látást. A pillanatnyi anyagi érdekeknél tartsátok fontosabbnak azt, hogy egyetértésben döntsétek A pénz kezelésére vonatkozóan, vegyétek figyelembe ennek a jegyzetnek a „A pénz hatalma” és „A pénz jó beosztása” című fejezetét.

Feladat: Válaszolj a következő kérdésekre: Milyennek láttad (látod) a szüleid házasságát? Mi a véleményed a helyes társválasztás feltételeiről? Mit tennél még hozzá? Teljesíthetőnek gondold-e a házastársi hűség feltételeit? Melyiket látod a legfontosabbnak és a legnehezebbnek? Vannak-e tapasztalataid ezen a területen?

A Család

A család fogalmának meghatározása.

A legegyszerűbb és a természetes meghatározás: a házasság azáltal válik családdá, hogy a házaspárnak gyermeke, illetve gyermekei születnek. Akkor is családról beszélünk azonban, ha saját gyermek nem születik, hanem a házaspár örökbe fogad, vagy nevelő szülőként vállal gyermeket. Családi együttélés valósul meg akkor is, ha a házaspár valamelyik fél szüleinél marad, velük egy háztartásban, vagy ha egy házaspár az otthonába fogadja, valamelyik fél szüleit. Vagyis **a család a házaspár kibővülése családtagokkal.** Régen gyakori volt a többgenerációs családban való együttélés. Ma ez inkább csak kényszerűségből fordul elő. Minden házaspár arra törekszik, hogy önálló családi otthont alakítson ki.

Az egészséges családi otthon fontossága.

Lelke mélyén minden ember olyan békességben és szeretetben élő családtagok meleg otthonára vágyik, ahova mindig siet haza az apa, az anya, a gyermek, mert számukra az életük legfontosabb területe ez. Itt van megnyugvás, egymás meghallgatása, támogatása és megértése. Van vidámság, játék, öröm, és hancúrozás. Amikor pedig, arra van szükség a gondok, a bajok, a fájdalmak, a könnyek közös vállalása. Szóval – a szó mély értelmében – **meleg otthon.** (Egy szociális intézményben, ahol eldobott gyermekek, szenvedélybeteg fiatalok, és csődhelyzetbe jutott felnőttek éltek, dolgozatot írtak ezzel a címmel: „Jövőképem.” Mélyen meghatott, egy tizenéves lány dolgozata, aki nem ismerte az anyját, mert nevelőintézetbe adta őt, ő is úgy került az intézetbe, hogy fiatal leányként gyermeket szült. Ez a nincstelen leányanya, rajzban fejezte ki az ő jövőképét. A rajzon egy házaspár sétál a házuk bejárata felé. Mindketten fogják a közöttük sétáló kisgyermekük kezét. Soha sem volt ilyesmiben része ennek a leányanyának. Talán nem is látott a szemeivel ilyet. Lelke mélyén azonban ez a kép élt: egy család meleg otthonának a képe.) A házasságot, a családot Isten alkotta, hogy a szülők otthont teremtsenek a gyermekeiknek, ahonnan lélekben és testben felkészülten induljanak a saját otthonuk megteremtésére. Ezt a vágyat minden ember magában hordozza. Istenfélelemre és általa nyert fegyelmezett életvitelre van szükségünk ahhoz, hogy a magunk és a jövő nemzedék javára megteremtsük és megtartsuk a saját családi otthonunkat.

Társadalmi és nemzeti felelősségünk is egészséges családi otthonokban nevelni a jövő nemzedéket. A társadalom alappillére a család. Széthullott, idegfeszültségben élő, pereskedő családtagok nem alkothatnak egészséges, békességes és jól prosperáló társadalmat! A társadalmi közéletben mutatkozó erkölcstelenség, agresszivitás, korrupció, gyűlölködés annak a tükröképe és gyümölcse, ahogyan a társadalom tagjai a magánéletükben, a házasságukban és a családi életükben élnek. A munkahelyre, a közéleti szereplésbe mindenki önmagát, a saját lelkiállapotát, békességét, vagy feszült idegállapotát viszi. A család szentségének, és a meleg otthon hiányának egyenes következménye a politikai életben mutatkozó gyűlölködés, egymás lejáratása, a hazudozás és a nemzet lassú pusztulása.

Gyermekek elfogadása.

Pusztuló nemzet vagyunk. Fájdalmas tény ez. Minden évben egy közepes város lakosságával vagyunk kevesebben. Évenként többen halnak meg országunkban, mint ahányan születnek. A **gazdasági helyzet befolyásolja a gyermekek elfogadását, de nem ez a meghatározó.** Ékes bizonyíték erre, hogy a rosszabb gazdasági körülmények között élő harmadik világ országaiban sokkal nagyobb a gyermekszülések száma. A magasabb életszínvonalon élő USA-ban pedig, nem a jólét, hanem a hitbeli és erkölcsi hozzáállás miatt nagyobb a születési arány.

A gyermekszaporulat nagyarányú csökkenéséhez hozzájárul az is, hogy ma sokkal **hosszabb idő** kell ahhoz, hogy valaki a tanulmányait befejezve önálló családot alapítson, mint 50-60, vagy 100 évvel ezelőtt. **Az igények** is erősen megnövekedtek: Legyen előbb lakás, kocs, biztos egzisztencia, és azután jöhet a gyerek. A nők egyenjogúsága is változtatott a régi helyzeten. Évezredekig a **nő főszerepe** a háztartás, a meleg otthon fenntartása, a gyermekek szülése, és nevelése volt. Ma egyre kevesebben vannak, akik ezt a szemléletet képviselik és élik. Egyre több nő **saját sikeres életpályát** akar kialakítani. Ebbe aztán nem fér bele a gyerek. Esetleg későn, 30 éves kora után, és csak egy, talán két gyermeket fogadnak el.. Terjed a **szingli életmód, meg a „nem kell gyerek”** gondolkodás. A gyerek terhet jelent, a gyerekeveléssel sok baj van, a mai ember pedig, élni akar: társadalmi életet, kulturális életet, „szabadon,” elkötelezettségek nélkül! Gyakori az is, hogy a nők a hosszú ideig tartó védekezés, az esetleges abortuszok miatt is, terméketlenné válnak, és bár már szeretnének (legalább egyet), de már nem adatik

A gyermekek elfogadása leginkább hit és életszemlélet kérdése. Akik hitben Isten ajándékának tekintik a gyermeket, azok a házasságuk legfontosabb küldetéseként és kiemelkedően nagy örömmel fogadnak el és nevelnek fel gyermekeket. Én is életem legszebb szakaszának tekintem azokat az évtizedeket, amíg a négy gyermekem megszületett és a meleg otthonunkban felnevekedtek. Csodás szüli napok, karácsonyok, kirándulások, vidám játékok, beszélgetések, birkózások, viták, sértődések és kibékülések, stb. Lehetetlen felsorolni egy népes család sok változatosságban gazdag eseményeit, amelyek mind hozzájárulnak a földi életünk boldogságához és a gyermekeink jellemének és egyéniségének a kiforrásához. Aztán jöttek az unokák. Egészen új viszonyulás és felelősség feljük. Ők már tizenhárman vannak, közülük ketten Amerikában. Még további öröm a dédunokáim érkezése. Immár az ő számuk is elérte a tizenhármat. Már nehéz a nagycsalád valamennyi tagját összehozni egy családi ünnepre. De már ebben is segít a technika: a képernyőn azok is megjelennek, akik nem tudnak eljönni. Fontos igazság: aki hitben Isten kezéből fogadja a gyermekeit, azt is megtapasztalja, hogy **Isten anyagiakban is gondot visel a családjáról.** Manapság a társadalom támogatása is sokkal nagyobb a gyermekek neveléséhez, mint a régebbi évtizedekben.

A születésszabályozás, vagyis a fogamzás idejének józan megfontolás alapján történő meghatározása, általában a hitben élő, keresztyén emberek számára is elfogadható. Ugyanakkor tiszteletben kell tartanunk, azoknak a gondolkodását, akik Istenre bízzák a

szabályozást és annyi gyermeket fogadnak el, amennyit ő ad. Fontos, hogy egység legyen ebben a feleség és a férj között. Van olyan álláspont, amely szerint leginkább a feleség hite legyen a döntő, hiszen mind a szülésben, mind a nevelésben ő hordozza a súlyosabb terhet. Fontos arra is gondolnunk, hogy az életünknek van egy időszaka - általában a 25-40 év közötti esztendő - amelyek a legalkalmasabbak arra, hogy éretten és még megfelelő, fiatalos rugalmassággal fogadjuk és neveljük a gyermekeinket.

Kérdés: hány gyermeket fogadjon el egy felelősen gondolkodó házaspár? Isten Igéjének a rövid meghatározása így szól: „*Szaporodjatok!*” (1Móz1:28.) Az egy gyermek: fogyást jelent. A két gyermek sem jelent még szaporodást. Tehát az isteni rend alsó határa a három gyermek. Természetesen a gyermek elfogadásának lehet akadálya a meddőség, vagy más egészségügyi probléma, amelyet esetleg nem tudnak elhárítani.

Az abortuszt, vagyis a már megfogant gyermek elpusztítását a bibliai tanításra épülő hit nem fogadhatja el. A gyermek a fogantatásának pillanatától kezdve élő embernek számít. Felelőtlen elpusztítása - **Isten előtt - gyilkosságnak minősül**. Akkor fogadható el, ha az anya életét csak így lehet megmenteni. Ismeretes, hogy a modern államok többsége elfogadja, és egészen könnyűvé teszi a terhesség műtét útján történő megszakítását. Európa országaiban, az elmúlt 50-60 év alatt csaknem annyi gyermeket öltek meg születése előtt, mint ahányan megszülettek. Döbbenetes szám és bűn ez. Nem csak az a következménye, hogy ezeknek az országoknak fogy és pusztul a lakossága, hanem az is, hogy akik ezt teszik, a saját lelküket megterhelik és megnyomorítják ezzel. Olykor meddővé is válnak emiatt. Természetesen, igaz bűnbánat esetén, hit által minden bűnre van bocsánat. Erre a bűnre is.

A gyermekek nevelése

Röviden, néhány nagyon fontos szempontra mutatok rá a gyermekeink nevelésével kapcsolatosan.

A csecsemő és kisgyermekkor (6-7 éves korig) az ember egész életére vonatkozóan a legmeghatározóbb időszak. Az érzelmi biztonság, a szeretettel bélelt otthon, vidám, nyugodt és tanulékony lelkületet formál a kisgyermekben. A környező világ, a szavak, fogalmak nagy tömegének a megismerése hihetetlenül gyors értelmi fejlődést eredményez. Csak kapkodjuk a fejünket és csodálkozunk, hogy honnan vett, tanult valamit, amiről már beszél. Rendkívül fontos, hogy a szülők békességes otthont nyújtsanak és sok időt a velük való foglalkozásra, a kérdéseik megválaszolására, az eleven fantáziájuk bővítésére. (Mesék, történetek, játékok)

A serülő kor a fontos döntések, a testi - lelki nyitás korszaka, 7-8 évtől 14-16 éves korig. Fiúk és lányok testében nagy változások történnek: a pubertász kora ez. Kinyílik számukra a világ és kezdik keresni a helyüket. Lázás lelki állapot ez: esetlen gyerekek és felelős önállóságot igénylő felnőttek egyszerre. Fontossá válik a nemiségük, és izgalommal kutatják milyen életpályára lépjenek, és ki legyen a példaképük, akit követni akarnak. Ebben a korszakban kell leginkább a bölcs, határozott és szeretetben gazdag, megértő édesapa és édesanya. Durva és erőszakos fegyelmezés érzelmileg elszakítja, és veszélyes útra sodorja őket. **Felnőttként elfogadva vitázni, megbeszélni mindent megértő és megbocsátó szeretettel**, ez az egyetlen helyes mód, amellyel helyes döntésekhez és szorgalmas helytálláshoz segítjük őket. Az egész életre meghatározó döntések és magatartási formák kialakulásának az időszaka a serdülőkor. Ha sikerül megértetni és elfogadtatni velük, hogy most kell kialakítaniuk szorgalmas felkészüléssel a jövőjüket: **csodákra képesek**. Ha ezt elmulasztjuk, vagy elrontjuk, olyan magatartásformákat, esetleg szenvedélyeket, haverokat szednek fel, amely az egész életüket megronthatja. Fontos, hogy a szülők bizalmasan és felelősen osszák meg ismereteiket és tapasztalataikat, a **legkényesebb témákról** is. Így pl. a szexualitásról, a kábítószerrel, a szerencsejátékok, a könnyelmű szórakozások, italozások, stb. veszélyeiről. **A hit dolgában is ez az időszak a meghatározó**. Fontos rávezetni őket a

bűnismeretre, a bűnrabságokra és a szabadulás egyetlen útjára Jézus Krisztusban. Az én édesapám bizalmas és személyes beszélgetésekben tette ezt. Később is lehet, de sokkal nehezebb a döntés.

Felnőtt, önálló fiatalok a családban, 17-18 év fölött: szintén egészen más hozzáállást kívánnak a szülőktől, mint amilyen korábbi életkorban volt. **Az elengedés és mégis a fokozott felelősség hordozás időszaka ez.** A jó lelki és baráti szeretetközösség kialakítása és megtartása a legjobb, mind a szülők, mind a felnőtté vált gyermekek számára. A legveszélyesebb gyerekként kezelni őket. (Noha sokszor nagyon gyerekesen viselkednek). Nagy érték, ha a szülő olyan lelki tekintéllyel bír a gyermeke előtt, hogy szívesen fordul tanácsért hozzá. És ha olyan légkör és közösség alakult ki a szülők és a felnőtté vált gyermekek között, hogy mindkét fél számára jól esik a beszélgetés, a vita, bármilyen témáról. Durva keménység, vagy parancsok osztogatása általában nem vezet eredményre ebben a korban. Az ilyen szülői magatartás inkább megkeményedésre és elhidegülésre vezet.

Az ifjúkor, a korábban kialakult célok megvalósításának az ideje. Általában acélos akarat és kitartó helytállás kell hozzá. Olykor pénz is (tandíj, ellátás, lakbér, stb.) Fontos a szülő biztatása, támogatása. Különösen kudarcok, bukások, megkeseredések idején. Olykor kell a feddés is, de az irgalmas segítség állítja újra talpra megtorpanás esetén a felnőtt gyermekeinket is.

Feladat: Beszélj, vagy írd a te család-modelledről! Mit gondolsz a gyermekek elfogadásáról, a születésszabályozásról és az abortuszról? Hogyan emlékezel a gyermekkorodra? A serdülőkorodra? Az ifjúkorodra? Mit csinálnál másként?

Keresztyén Gyülekezet

A Gyülekezet (ekklézsia) bibliai értelmezése

Eklézsia = egy görög város szabad polgárainak közössége volt a görög demokráciában. Az Evangélium által megszólított, megtért és újjászületett (Krisztus által megszabadított) emberek közössége: a keresztyén Gyülekezet. Pál apostol Krisztus testének mondja, amelybe a Szentlélek építi be az általa újjászült embereket. (1 Kor.12:13, 27.) János apostol látomásban látja, amikor a Gyülekezet megérkezik majd a Mennybe. (Jel.7:9-16, 19:6-9.)

Láthatatlan Gyülekezet, illetve Krisztus-test, azoknak az embereknek a szellemi közösségét jelenti, akiket bármikor és bárhol a világon a Szentlélek beépített az Eklézsiába. Azok tartoznak ebbe a láthatatlan, de valóságosan létező Testbe, akiknek neve be van írva az Élet könyvébe. (Jel21:27.) (Nagy élmény a világ más tájáról, más nyelvű, más bőrszínű emberről felfedezni, hogy ő is Krisztusban élő ember: azonnal testvérek tekintjük egymást.)

Látható gyülekezetek a helyi keresztyén gyülekezetek. Egészséges törekvés az, hogy a helyi gyülekezetekbe csak azok épüljenek be, akik a láthatatlan Gyülekezetnek már tagjai. Az evangéliumi gyülekezetek megközelíthetik ezt az állapotot, mert csak megtérteket fogadnak be. Tökéletes helyi gyülekezet azonban e Földön nem létezik. (Lásd: Mt.13:36-43,47-50.) Az újjászületett emberek is kísérthetők és előfordul, hogy elbuknak. Aki azonban újjászületett, az újra helyreáll. (Pld.24:16.) Lásd a különbséget Péter és Júdás között.

A gyülekezet Krisztus szeretetében élő közösség

A gyülekezet tagjai, Jézus Krisztusban egymásnak a testvérei. Olyan szeretetben való, szellemi kapcsolat ez, amely mélyebb, mint a testileg testvéri viszony. Jézus „új parancsolata”, hogy egymást szeressük. (Jn.13:34.) Nincs magánügy: a lelki testvérem minden „ügye” az enyém is. (1Kor.12:26.) A szeretetet nem elvárjuk, hanem valamennyien a Krisztustól kapjuk. Minél többet adsz belőle másnak, annál több marad neked.

A különbözőségeket befogadó, a másik ember terhét vállaló és egymást intő, buzdító szeretet ez! (Mt.18:15-18, Róm.4:1-4,15:7, Gal.6:2.)

Különösen fontos, hogy a Krisztus szeretete készlet és kegyelmet ad ahhoz, hogy egymásnak és minden embernek **meg tudjunk bocsátani**, úgy ahogyan Ő megbocsátott nekünk. (Mt.18:21-35, Ef.4:32, Kol.3:13) Hatalmas jelentőségű érték ez, hiszen a szeretetben való egység nem azok között valósul meg, akik soha nem vétkeznek, (ilyenek nem léteznek), hanem azok között, akik szeretetben elhordozzák egymás fogyatékoságait és mindig készek megbocsátani egymásnak.

A szeretet fontos területe a lelki, fizikai, vagy anyagi **szükségben lévők támogatása**. A Biblia szerint az Úrnak ad kölcsön az, aki a rászoruló segít. Vagyis Isten, az Ő áldását ígéri azoknak, akik szeretetüket ilyenformán gyakorolják.

A gyülekezet legfontosabb küldetése

Jézus azzal bízta meg a Gyülekezetet, hogy só és világosság legyen ebben a világban. (Mt.5:13-16.) A gyülekezetek tagjai életükkel izesítsenek és világítsanak. Képviseljük Jézus Krisztust, az Ő szeretetét és az Ő váltságát, az Evangélium által.

Nyilvánvalóvá kell tennünk, hogy az atyáinktól örökölt hiábavaló és bűnös természetünk a kárhozát állapotába sodort minden embert. Az Evangélium, vagyis az örömhír pedig az, hogy Jézus Krisztus, az Isten Fia, váltsága által megnyitotta a szabadulás és az örök élet kapuját. Akik ezt elfogadták, azoknak a közössége és meleg lelki otthona, a gyülekezet. **A gyülekezet küldetése az Evangélium jó hírét elmondani, és az Jézus tanítványává tenni az embereket!** (Mt.28:19-20.) Aki hittel Jézust a szívébe fogadja, azonnal szent küldetésének tekinti, hogy szeretteit és minden embertársát Jézus Krisztus ismerete álta, az üdvösségre vezesse.

A gyülekezet fegyelmezett közösség.

A gyülekezetben a Szentlélek uralma alatt a szentség és a szeretet jó rendje valósul meg. A gyülekezetnek van védőfala: Jézus vére és a Szentlélek védelme. Azok maradnak e védelem alatt, akik szentségben és szeretetben élnek és elfogadják a szeretetből fakadó intést. (Fil.4:1-3.) A gyülekezet olykor arra is kényszerül, hogy kiközösítse azokat, akik az intéseket elutasítva, engedetlenségben élnek. (Mt.18:17-18, 1Kor.5:1-5) A kiközösítés azonban mindig a vétkező megmentését és nem az elvetését munkálja.

A Gyülekezet: mennyei testület

„Aki hisz a Fiúban (már most) örök élete van” (Jn.3:36.) „Aki hallja az én beszédemet és hisz abban, aki elküldött engem, annak örök élete van, sőt ítéletre sem megy, hanem (már) átment a halálból az életbe” (Jn.5:24.) – mondja Jézus. *Nekünk pedig a Mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül.*” – írja Pál apostol. (Fil.3:20.) Az új életet nyert hívők Gyülekezete tehát már most, itt a Földön a Mennyhez tartozó testület. Ez folyamatosan tiszta örömet, minden emberi értelmet meghaladó lelki békességet, és bármilyen nehéz próbák és kísértések elviseléséhez erőt ad azoknak, akik ebben az élő reménységben élnek.

Feladat: Mondd el, vagy írd le: mi tapasztalatod a hívők gyülekezetéről? Te hogyan viszonyulsz a hívők gyülekezetéhez? Az általad ismert keresztyén gyülekezetek betöltik e a küldetésüket mind a belső életükben, mind a világ felé? Milyen változásokat szeretnél a magad életében és a gyülekezetben?

Tágabb emberi kapcsolatok

Eddig a szorosabb emberi kapcsolatainkról volt szó: barátság, házasság, család, gyülekezet. Vannak ezeknél tágabb, valamivel lazább, de mégis fontos kapcsolataink is. Az egészséges

lelkületű embernek sokrétű és gazdag kapcsolatrendszere van. Olykor egy lazának vélt kapcsolat is nagyon fontossá válik. Gyakori, hogy egyesekkel többretnű kapcsolatunk alakul ki. Pl. apám, anyám, testi testvérem, de ugyanakkor lelki testvérem is a Krisztusban. Vagy nem csak lelki testvérem, hanem a jó barátom is. Stb. Lássunk néhány ilyen „tágabb” kapcsolatot.

Rokonság

2009 nyarán találkozót rendeztünk az én szüleim utódai számára. (Édesapám 1880-1972 között, édesanyám pedig, 1884-1964 között élt.) Komoly feladatot jelentett összegyűjteni az összes leszármazottnak és azok családtagjainak a nevét, még inkább valamennyiüknek a címét. 151 nevet írtunk össze, ezekből 120-an jöttek el a két napos találkozóra. Nagyon nagy örömet jelentett bemutatkozni és meghallgatni egymás beszámolóit, majd imádságban összeforrni Isten színe előtt. Többekkel most találkoztunk először, noha a nagycsalád tagjainak nagy többsége evangéliumi gyülekezetbe tartozó hívő ember. (Vagyis lelki közösségben is vagyunk egymással) Persze a nagycsalád tagjai közül többen élnek Magyarországon kívül a távoli USA-ban, Kanadában Németországban és Izraelben is. És ezen a rokonsági körön kívül nagy számban élnek a szüleim testvéreinek az utódai, vagyis az unokatestvéreim és azoknak a leszármazottai. Ezeknek nagy részét már egyáltalán nem ismerem.

Példaként tártam fel a saját rokonsági helyzetemet. A jó rokonsági kapcsolat akkor is öröm, ha csak ritkán találkozunk. A szorosabb kapcsolat és az egymás terhének szeretetben való hordozása azonban csak bizonyos létszámbeli határon belül, és főként egy édesanya, illetve nagymama intenzív és állandó közreműködésével marad folyamatos. Az én szűk családi köröm (vagyis az utódaim) száma pl. jelenleg (2011-ben) 44 tagú. Amíg a nagymama (a feleségem) élt, ő kimunkálta a család rendszeres találkozásait. Azóta is vannak családi találkozásaink. Leginkább karácsonykor. Nagyon hasznos ilyen találkozáskor megosztani egyenként egymással az örömeinket és a gondjainkat. Eleinte a tágabb családi találkozáshoz hozzátartozott az egymás megajándékozása. Aztán (a család növekedésével) rájöttünk, hogy ennél sokkal fontosabb a lelki és szeretetben való közösség gyakorlása.

A mobil telefon és az Internet korában könnyebben lehet kapcsolatot ápolnunk a rokonainkkal akkor is, ha ritkán találkozunk és egymástól távol élünk. Az egymás iránt táplált szeretet és felelősségérzet dönti el, hogy mennyi időt és főleg mennyi szívet szánunk erre. Az említett nagy családi találkozóink óta pl. a mi családunk számára az Interneten egy családi blog működik. Általában **minden nap** van néhány híradás és közlés rajta, a nagycsalád valamelyik tagja részéről. Persze a tényleges és személyes kapcsolatokat ezek a technikai eszközök sem pótolják teljesen.

A rokonsági kapcsolatok ápolása **testi, lelki gyökereket jelent és olykor erkölcsi tartásra kötelez**, és felelősségteljes tehervállalást jelent a szeretteinkért. Különösen erős ez a közösségvállalás, ha a testi rokonság, hitbeli és szellemi kapcsolatban is kimélyült. A rokonsági kapcsolat fokozott lelki felelősséget jelen rokonaink lelki üdvösségét illetően. Lásd Pál apostol viszonyulását a rokonaihoz: Róm.9:1-3.

Mit tegyen az, akinek nincs se családi, se rokonsági kapcsolata? Keseregjen? Dühöngjön és gyűlölje azt, aki ilyen helyzetbe szülte? (Gyakori az ilyen!) Szerveződjön bandákba és álljon bosszút azokon, akik szerencsések és nem születtek ilyen hátrányos helyzetbe? Ez az út és ez a keserűség csak teljes romlást eredményez! Ehelyett **valósíts meg egy tiszta és szent házasságot**, alapíts és munkálj ki egy **szeretetben boldog családot**, és építs ki tudatosan olyan **rokonságot, amely erkölcsi tartást és biztos jövőt jelent az utódaid számára!** Istennek ez az akarata, és kegyelme által erőt ad ennek a megvalósításához! Kezdődjön veled és a családodban egy új korszak!

Feladat: Vess számot: hogyan viszonyulsz a rokonaidhoz? Írd le, hogy mit szeretnél tenni a közeljövőben a rokonaidért!

A szomszédok, a lakóköri

Közmondások jutnak eszünkbe a szomszédsággal kapcsolatosan: „*Jobb a közeli szomszéd, mint a távoli testvér*” Vagyis a testvéred talán távol lakik, és amikor gyors segítségre szorulsz nagy ajándék a közeli jó szomszéd. „*Rossz szomszédság, török átok.*” – mondja a másik közmondás. Vagyis a rossz szomszédi kapcsolat olyan átok, mint a 150 évig tartó török uralom volt Magyarországon. A szomszédait általában készen kapja az ember, nincs módod megválogatni, el kell fogadnod olyannak, amilyen. Ugyanakkor kiváló lehetőség arra, hogy bemutasd neki emberbaráti, sőt a Krisztusban nyert szeretetedet.

A modern korunk beteges individualizmusában élve, sok ember bezárkózik és semmilyen kapcsolatot nem épít ki a szomszédjával. Olykor még a nevét is csak az ajtaján lévő kiírásból tudja. Különösen igaz ez a nagy háztömbökben lakó emberekre. A hívő keresztyén: közösségi ember, szeretetkapcsolatot épít ki a hozzá közel élő emberekkel. Számunkra a Krisztus természetéből fakadó természetes magatartás ez. Szembeszállunk az elidegenedés fagyos áramlatával. **A szomszédokat a szeretet és az Evangélium missziós területének tekintjük.**

(Pl. Egyik szomszédunk mindenbe belekötött: miért tettük kerítése mellé a szemetet, a kutya ugat, a gida mekeg, stb. Minden kívánságát teljesítettünk Évekkel később, egy súlyos betegsége után – családjával együtt – megjelentek az imaházunkban, majd megtérve, beépültek a gyülekezetbe.)

Munkatársi kapcsolat

Életünk jelentős részét töltjük a munkahelyünkön, munkatársak között. Ritka lehetőség az, hogy mi válogathatjuk meg a munkatársakat, általában el kell fogadnunk őket, és meg kell találnunk a módját annak, hogy jó munkatársi közösségben, egymást támogatva, jó munkatársai legyünk egymásnak. Munkahelyeken gyakran előfordulnak érdekellentétek, rosszindulatú fúrások, veszekedések, ellenségeskedések, ezek miatt feszült légkör. Alázat, bölcsesség, türelem, emberismeret kell ahhoz, hogy ne kerülj konfliktusokba, és megbecsülést szerezz a munkatársak részéről. A jó munkatársi viszony kialakításának és megtartásának néhány feltétele a következő:

- **Légy kiváló szakember**, végezz kiemelkedően jó minőségű munkát! Ez tekintélyt teremt a személyednek. Lásd Pál apostol tanácsát a rabszolgák részére: Kol.3:22-25.
- **Légy szorgalmas!** Jelentsen számodra igazi örömet a jól és időben elvégzett munka! Pl. egy 70 éves szalma-kazalrakónak mondták: „*Milyen gyerekei vannak, hogy még dolgozni engedik?* Válasz: „*Dehogyan engedtek, de nézzék meg, milyen kazalt rakok!*”
- **Légy becsületes!** Ne engedj a csábításnak, amikor lopásra, csalásra nyílik lehetőség! Ezekkel szerzel megbecsülést és tekintélyt magadnak (Pl. Az első munkahelyemen, egy üzletben a főnököm dobozok rendezésére kért. Az egyikben komoly pénzüsszeget találtam. Vittem a főnökhöz. Később egy munkatársamat kérte ugyanerre, Ő a zsebébe csúsztatta a talált pénzt. A főnök azonnal elzavarta.)
- **Ne vállalj cinkosságot bűnös üzelmekkel!** (Pl. Telepvezetőként felelősségem volt a vagyónvédelem. A főnököm a saját építkezésére akart küldeni más építkezésre kiírt anyagot. Az állásom forgott kockán, de nem írtam alá a szállítólevelet. Később ez a főnök becsült legjobban)
- **Légy a munkatársak felé türelmes**, megértő, a bántásért se állj bosszút! A szelíd magatartás hosszú távon jó gyümölcsöt terem. (Új megtérőként kerültem az első munkahelyemre. Az egyik idősebb munkatárs különösen gúnyolt a hitemért. Kb.15 évvel később – már lekipasztorként – kaptam a levelét, amelyben - súlyos betegként – kérte a látogatásomat. Hiszem, hogy a Mennyben találkozunk vele.)
- **Ne légy bárgyú!** Az igazságtalanságot szelíd határozottsággal tedd szóvá! (Lásd: Jn.18:19-23.) Ha mégis bántalmaznak, hordozd el – mint Jézus – türelemmel!

- **Légy segítőkész a munkatársaid felé!** Hosszú távon azt tapasztalod majd, hogy ők is segítenek.

Feladat: Írd le milyen jót kaptál a szomszédodtól és te milyen jót adtál nekik! Voltak e munkatársi konfliktusaid? Az elmondottak alapján jó munkatársnak véled e magadat?

Üzleti kapcsolatok

Fogyasztó társadalomban élünk. A mindennapi életünk része, hogy üzletekbe járunk, és vásárolnunk kell. Akadnak az életünkben jelentősebb üzleti kapcsolatok is: lakásvásárlás, ingatlanvásárlás, építkezés, stb. A vállalkozóknak pedig foglalkozásukhoz tartozik az üzleti kapcsolatok kiépítése és folyamatos kezelése. Fontos tehát, hogy az üzleti kapcsolatokban is megfelelő jó kapcsolataink legyenek.

Alapszabálynak tekinthetjük az ilyen irányú kapcsolatokban Jézus mondását: „*Amit szeretnétek, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is ugyanazt cselekedjétek velük.*” (Mt.7:12.) Vagyis ha azt szeretnéd, hogy számodra hasznos és előnyös legyen valami, nyújtsd ugyanezt másoknak is. Sajnos a korunk üzleti életében az a farkas-törvény uralkodott el, amely szerint a másik fél megkárosítása árán is nagyobb legyen a hasznod. Pl. Valódi bőrkabátként adtak el nekem egy silány minőségű műbőrkabátot. 20 000 forintot spóroltam azzal, hogy nem eredeti tömítést raktak a kocsim hengerfejéhez, aztán hamarosan motorblokk-repedés miatt, több mint 100 000 forintot vesztettem vele. Hosszú távon persze nem kifizető az ilyen csalás: egyik helyre sem mentem többé vissza. Bölcs kereskedő csak az igazat mondja a portékájáról, mert csak így tarthatja meg a jó hírnevét és a vevőit. Főként pedig csak ez az erkölcsös és becsületes magatartás. Aki tisztességtelen és becsap másokat, békéltlenségeket, pereskedéseket szerez magának és az „eből szerzett pénze is, hamar elfolyik.”

Kérdés: mit tegyünk akkor, ha becsaptak? Ha becsapást magatartás miatt gazdasági kár ért?

- **Előzd meg a bajt** azzal, hogy minden üzleti kapcsolatban légy nagyon körültekintő! Pl. készítsd el írásos megállapodást minden nagyobb volumenű munkáról, vagy kölcsönről. (A legjobb barátoddal, vagy a rokonoddal is)
- **Soha se fizesd ki a teljes összeget előre**, hanem csak az elvégzett munka arányában, vagy utólag.
- A megállapodás, vagy szerződés terjedjen ki **minden részletre!** „A szó elröpül, az írás megmarad”
- Vita esetén ne ragadjon el az indulat: **törekedj az értelmes és a békeséges megegyezésre**, még veszteség árán is.
- Rosszindulatú hozzáállás esetén a hívő ember is igénybe veheti **az állami szerveknek a közreműködését. (Róm.13:4.)**

Kérdés: Be kell e tartani az üzleti életben minden törvényt?

Leginkább az adózási törvényekkel kapcsolatosan vetődik fel ez a kérdés. Különösen a vállalkozók részéről. Sokan állítják, hogy az adózási törvényeket eleve úgy alkotják, hogy számolnak az adózók adóelkerülési igyekezetével, és hogy ha egy iparos minden adózási törvényt pontosan betart: nem tud megélni a vállalkozásából. Nehéz és kényes kérdés ez. A hívő ember nem csak az emberek felé, hanem elsősorban **Isten felé tartozik becsületes elszámolással.** Jézus azt mondta: „*Adjátok meg a császárnak, ami a császáré, és Istennek, ami az Istené*” (Mt.22:21.) Vagyis a hívő ember teljes igyekezettel arra törekszik, hogy az adókat becsületesen befizesse. Így lehet tiszta és nyugodt a lelkiismerete és számíthat az Isten áldására is. (1Pt.3:10-17.)

Feladat: Számold be néhány üzleti kapcsolatodról! Mondd el a tanulságokat!

Alkalmi kapcsolatok

Utazás közben létre jöhetnek alkalmi kapcsolatok. Különösen, ha órákig egymás mellett ülsz valakivel. A hívó ember számára missziós alkalommá is lehetnek az ilyen alkalmi kapcsolatok. (Pl. Feleséggel és egy fiammal Békésre utaztunk. A fiam udvariasan megszólított egy leányt, kérve, hogy adja át helyét a feleségemnek. Beszélgetni kezdtek. A következő ifjúsági összejeövetelen több társával együtt megjelent ez a lány. Egyikük be is épült a gyülekezetbe.) **Fontos, hogy utazás közben lény udvarias, segítőkész, de sohase tolakodó, vagy erőszakos.** Ha nyitottságot érzékelsz, légy bölcs kezdeményező. Kerüld el a vitát, tartsd kiváltságnak, ha kérdeznek. A Lélek készítésére bölcsen bekapcsolódhatsz mások vitájába. (Pl. Kornya Mihály a vonaton utazva, egy tőle függetlenül kialakult vitába bekapcsolódva, megszólalt. Egy ott utazó, addig hallgató utas meghívta őt a házába, Karcagra. Így született meg a karcagi gyülekezet.)

Találkozásod lehet bajba jutott emberrel. Baleset, rosszullet, gonosz támadás áldozata lehet az illető. Vagy csődhelyzetben hozzád fordul segítségért. Esetleg beivott, vagy „belőtte” magát, stb. Lényeg, hogy felebaráti, illetve testvéri segítségre szorul. Jézus az irgalmas Samaritánusról szóló példázatában elénk tárja, hogy mi a dolgunk ilyen esetekben. A példázatbeli Samaritánus azonnal segítségére sietett a rablók által kifosztott és félholtra vert embernek. Miközben egy pap, meg egy lévita elkerülve, otthagya a bajba jutott személyt. (Lk.10:25-37.)

Emberbaráti, sőt törvényben előírt **kötelességünk a balesetet szenvedők megsegítése.** A keresztyén ember krisztusi elkötelezettsége azonban ezeknél is erősebb. Nyilvánvaló, hogy testileg sérült emberen a megfelelő és gyors testi segítség az azonnali feladat. (élesztés, sebek bekötözése, mentők hívása, stb.) Előfordul, hogy szociális jellegű segítséget kell nyújtanunk. Az ilyen szeretetből nyújtott segítség azonban arra is alkalmat teremt, hogy a **lelki nyomorúságában is vigaszt, erősítést, sőt evangéliumi üzenetet adjunk** át az illetőnek. Isten világában nincs véletlen. Egy bajjal, balesettel, csődhelyzettel talán arra készít fel valakit Isten, hogy legyen kész a szíve az örök életre szóló kegyelem megragadására. A keresztyén ember bölcs szelídséggel, és a megfelelő időben arra is alkalmat talál, hogy az Evangélium által, lelki gyógyuláshoz segítse a bajba jutott embereket.

Kérdés: mit tegyünk azokkal, akik nyilvánvalóan a **maguk hibájából jutottak csődhelyzetbe** és segítséget kérnek tőlünk? Gyakori, hogy az alkoholista, a drogos azért kér tőled pénzt, hogy aztán azt a pénzt is szenvedélyének a kielégítésére fordítsa. Fájdalmas tények és esetek ezek. Úgy gondolom, hogy az irgalmasságot az ilyen emberektől sem lehet megvonni. Segítségre szoruló emberek ők. Emberek, akik a saját erejükből már nem tudnak talpra állni és meggyógyulni. Bölcs és körültekintő módon kell és lehet segítenünk rajtuk. Első a közvetlen és kiáltó szükségük kielégítése: étkezés, tisztálkodás és a ruházatuk pótlása. Aztán az a feladatunk, hogy megfelelő segítséget nyújtó gyógykezelési, vagy szociális intézménybe segítésük őket.

Legszomorúbb esetek azok, amikor a bajba jutott ember behízsgáló kegyes szöveggel, álnok módon **befogadást kér, és aztán meglop és kirabol.** Sajnos ilyenből is többször volt részem. Úgy dolgozom fel az ilyen eseteket, hogy ezzel „*neki nem lesz több, nekem pedig nem lesz kevesebb.*” Hiszem, hogy a hitből és szeretetből való befogadás és segítség-nyújtás akkor is kedves Isten előtt, ha emberek gonoszul visszaélnak vele. Jézus azt mondta: „*Amikor megtettétek ezeket, velem tettétek meg.*” (Mt.25:40.) Vagyis az emberek hálátlansága, vagy akár gonosz visszaélése nem lehet akadálya annak, hogy - irgalmas Samaritánus módjára – amennyire tőlünk telik, továbbra is segítsünk a bajba jutott embereken!

Alkalmi kapcsolat alakulhat ki üdülés közben. Bárhová is megyünk, mindenüvé önmagunkat visszük. Azt a lelkületet, vágyat és gondolkodást, amely bennünk lakik. Aki lelki, szellemi csendességet keres az üdülése idején, megtalálhatja azt. Aki egy párkapcsolati kalandra vágyik valakivel, erre is jó alkalom lehet az üdülés. Akiben pedig a Krisztus lelkülete lakik, abban a csodában részesülhet, hogy – bár nem volt ilyen célja – Isten olyan embereket hozott a közelébe, akiknek a Krisztusban vetetett hitéről tehetett bizonyosságot. Aztán úgy emlékszük vissza az üdülés napjaira, hogy az üdítette fel legjobban, amikor az élet vizének forrásából adhatott valakinek. Valószínű azoknak adatik több ilyen Evangéliumot átadó spontán alkalmuk, akik óvatos bölcsességgel, de keresik is az alkalmat erre.

Természetesen az üdülés legfőbb célja a pihenés, a kikapcsolódás, a lelki feltöltődés. Van aktív pihenés is, amikor akár sporttal, fizikai mozgással, tevékenységgel, akár szellemi táplálkozással, olvasással, vagy az emberekkel való társalgással, nyerünk felüdülést. A hívó keresztyén ember akkor nyeri a legtisztább örömét és felüdülését, amikor értelmes társalgásban megoszthatja a hitét, és ezzel az üdvösség útjára segíthet embereket.

Feladat: Számolj be utazások, vagy üdülés alkalmán szerzett kapcsolataidról! Hogyan emlékszel ezekre?

Hogyan viseljük a szenvedést?

A szenvedés ténye és oka

A szenvedés elkerülhetetlen része a földi életünknek. Sírva születünk és az életünk földi vége: a haldoklás is – bármilyen formában történik – szenvedést jelent. A földi életünk kezdése és a befejezése közötti időben is számtalanszor, különböző módon és mértékben meglátogat, sőt olykor állandó kísérőnk a szenvedés. Személyes okok a testünk betegsége, megrokkánása, öregedése. Olykor még nagyobb fájdalmat jelentenek a lelki eredetű szenvedések: csalódás, sértés, gyűlölködés, elutasítás, önvád, gyötrődés, gyász, reménytelenség, stb. A Biblia beszél boldog szenvedésről is: amikor valaki a hitéért, az igazságért, Jézus Krisztushoz való hűségéért szenved. (Mt.5:10-12.)

Kérdés: Miért van szenvedés? Ha Isten jó és tökéletes és Ő teremtette és uralma alatt tartja ezt a világot, miért engedi, hogy oly sok szenvedés legyen? Miért van tövis a rózsán? Miért van pusztító vihar, hurikán, jégeső, árvíz, tűzvész, földrengés, szökőár, stb? Miért van vad és öldöklő indulat sokszor nem csak az állatokban, hanem az emberekben is? Az önzés, a hatalomvágy, gyilkos erőszakot, háborúkat, irtózatot okozó pusztításokat okozott az emberiség történelmében és okoz ma is.

Az ember küzd és sokat tesz a szenvedés ellen. Birodalmak, békemozgalmak, egyházak és civil szervezetek sokat tesznek a szenvedéstől mentes, békességes élet megteremtéséért. Még az öldöklő fegyvereket is azzal a jelszóval gyártják, hogy megteremtsék a békét és így megvédjék a szenvedéstől az embereket. („pax romana”) Hatalmas tudományos apparátusok, intézmények, kutató intézetek, kórházak munkálkodnak azon, hogy gyógyítsák a szenvedő betegeket, vagy legalább enyhítsék a fájdalmaikat. A szenvedést okozó bűnök és bűnözők ellen hozzák a törvényeket, tartják fenn a rendőrséget, működtetik a bíróságokat, a börtönöket, stb. A lelki szenvedések gyógyításán munkálkodnak a lelkészek, a pszichológusok, ajánlanak gyógyító megoldásokat különféle keleti vallások, ezotrikus utak: jóga, agykontrol, jóslás, varázslás, stb.

Az ember tudása, jó szándékú tevékenysége nem csökkentette a szenvedést. A bűnös romlottság, a természeti katasztrófák, a betegségek és a halál által okozott szenvedések nem csökkentek. Az ember tudása, hatalma, lázas akarása nem segít. A teremtő és a

világot fenntartó Istenhez kell fordulnunk, és Tőle kell világosságot kérnünk, hogy végre megértsük: miért van szenvedés és hogyan, mikor szabadulhatunk meg a szenvedéstől?

A Biblia tanítása a szenvedés okáról

1. **Isten, szenvedéstől mentes világot teremtett**, amelyben az ember is, az állat és növényvilág is tövistől, vadságtól, büntől mentes harmóniában élt. (1Móz.1:31.)
2. A betegség, bűn, halál és velük a szenvedés nem Isten akaratából, hanem **az ember tudatosan elkövetett bűnének a következményeként**, igazságos ítéletként szakadt az emberre és a földi világra. (Róm.5:12, 1Móz.3:1-24.)
3. **Isten nem akadályozta meg** az ember elbukását, mert szabad akaratúval rendelkező személyiségnek teremtette, a saját képére, vállalva a bukás kockázatát. (1Móz.2:15-17.) (Pl. a tanár, vagy a bölcs szülő a leckét nem oldja meg a tanuló helyett)
4. Isten, az Ő mindentudása folytán, **előre elkészítette a szabadulás útját**, Fiában, Jézus Krisztusban. (1Móz.3:15, Jn.3:16, 1Pt.1:18-20.9.)
5. **Minden bűn lényege:** engedetlenség, törvényszegés, szembeszegülés Istennel szemben. Következésképpen pedig, **elszakadás** a jótól, a békességtől, a szeretettől, a nyugalomtól, a tisztától, a szenttől, a széptől, a világosságtól, vagyis **Istentől!** Ez pedig sötétséget, .békétlen nyugtalanságot, önzést, erőszakosságot, fájdalmakat, szennyes indulatokat, gyűlölködést, bosszút, háborúkat, testi és lelki halált, szóval **szenvedést eredményez**. Elsősorban az ember szívében jelentkezik mindez, aztán innen kiáradva a környezetében és az egész emberi társadalomban uralkodóvá válik.
6. **A szenvedés** tehát – a Biblia világossága szerint – **a bűn egyetemes következménye**, amely kikerülhetetlenül jelen van a földi életünkben. Átkos örökségünk: **a test romlandósága és mulandósága**. A testnek ez a szenvedéseket okozó állapota akkor is megmarad, ha lélekben hit által az örök élet részesei lettünk. Amint Pál írja: „*a test a bűn miatt halott, a lélek ellenben élet az igazságért*” (Róm.8:10.) „*Azok is ,akik a Lélek első zseggéjét kapták, mi magunk is sóhajtozunk magunkban, várva a fiúságra, testünk megváltására.*” (Róm.8:23.) A testet érintő szenvedések megterhelik, sokszor nehéz próbatételt és kísértést jelentenek a lelkünk számára.
7. **Vannak szenvedések, amelyek nem csupán az egyetemes, hanem a személyes bűneink következményei.** Pl. rablás, lopás, hazugság, alkoholizmus, kábítószer, játékszenvedély, szabálytalan kocsivezetés, durva erőszakosság, stb. illetve ezeknek a következményei. Nyilván ezek a bűnök is az ember egyetemes bűnösségéből következnek, de a vétkezőnek a személyes felelőtlen döntése is benne van. **Tiszta, becsületes és erkölcsös étellel tehát sok szenvedés elkerülhető!**
8. **Minden elkövetett bűn szenvedést eredményez.** Pl. a gögöd, erőszakosságod, önzésed, szennyes vágyad kielégítése, alkoholizmusod, vagy más szenvedélyed szenvedést okoz másoknak is és téged is megterhel, megkötöz..
9. **A bűn és a szenvedés szellemi háttere a Sátán.** Megvakít, rabbá tesz., uralma alatt tartja az életedet. (Jn.8:44, 2Kor.4:4, Ef.2:1-3)
10. **Ebből az állapotból csak a Jézus Krisztus váltságában vetett hit által emelkedhetünk ki.** Jézus Krisztus váltsága, a Szentlélek újjáteremtő hatalma és a benne vetett hit, szellemben és lélekben a Menny örök és dicsőséges világába emel bennünket. (2Kor.4:6, Ef.2:4-10, Kol.3:1-3.) Az istenfiúságnak ez a hitbeli állapota, békességet, élő reménységet és folyamatos erőforrást jelent számunkra a földi és testi étellel járó szenvedések elhordozására, de nem mentesít bennünket azoktól.

Feladat: Gondold át: milyen szenvedésekben volt eddig részed? Sorold fel azokat, amelyekről nem tehetsz, mert az egyetemes bűnösségünk következménye volt. Vedd számba azokat a szenvedéseket, amelyeket a saját tévedésed, vagy bűnöd miatt kellett elszenvedned!

A szenvedés célja és értelme

Isten világában mindennek van értelmes célja. Isten végtelen bölcsességéből következik, hogy **Ő a bűnök által okozott szenvedések által is jót munkál.** A Sátán gonosz tevékenységét is beépíti az Ő örökkévaló és üdvösséges céljának a megvalósításába. Példák: József és testvéreinek a története, Júdás gonosz árulása, a jobboldali lator megtérése, a Sátán hatalmas „sikere” Jézus keresztre feszítettével, stb.

Lássuk hát, hogy milyen jókat munkál Isten a szenvedés által:

1. **A szenvedés rávezet embervoltunk fontos igazságára, a mulandóságunkra.** A szenvedés megállásra, önvizsgálatra és gondolkodásra kényszerít, és felvetődnek bennünk az életünk legnagyobb kérdései: honnan jöttünk? miért élünk és hova érkezünk? Ezek a kérdések sok értelmes embert Isten felé fordítanak. Rájövünk, hogy a Biblia igazat mond: „*Nincsen itt maradandó városunk, hanem az eljövendőt keressük.*” (Zsid.13:14.) „*Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, lelkében pedig kárt vall?*” (Mk.8:36.)
2. **A szenvedés Isten előtt való megalázkodásra, bűnismeretre és bűnbánatra készítet.** Legtöbb embert a gőgös önigazsága tartja távol Istentől. Egy betegség, egy csódhelyzet rávezet a tehetetlenségünk felismerése és leleplezi a legnagyobb bűnünket: a hitetlenség bűnét, amely elzárt Istentől, a szeretet és a békeség forrásától. A bűnbánatban összetört szív pedig Isten felé fordul. (Pl. a tékozló fiú, Lk.15:11-24.)
3. **A szenvedés megtanít imádkozni.** Szorult helyzetében a legkonokabb embernek is eszébe jut Isten, és segítségért kiált hozzá. (Pl. Ezékiás király: Ézs.38:1-5.)
4. **A szenvedés alázatban tart.** Pálnak is meg kellett ezt tanulnia: amikor testi nyomorúságából gyógyulásért imádkozott, Isten meggyőzte őt arról, hogy szüksége van a betegségére, mert Isten általa tartja őt szolgálatra alkalmas alázatosságban. (2Kor.12:6-10.)
5. **A szenvedés tisztítja és erősíti a hitünket.:** 1Pt.1:3-9. Élő reménységgel tölti be a szívünket és a mennyieiek felé fordítja a figyelmünket.
6. **Jób könyve és története** azt tanítja, hogy Isten az övéinek az életében hitpróbaként, hitüknek, istenközelségüknek az elmélyítése érdekében nehéz szenvedéseket is megenged. **A szenvedés mindig a Sátán műve,** de a Sátán csak Isten megengedő akaratából, és az általa megszabott mértékben végezheti a szenvedést okozó munkáját. **Isten pedig mindig a jót, az Ő győzelmét viszi diadalra** az Istent szerető emberek életében. (Jób1:1-2:10,19:25-27, 42:1-6, Róm.8:28.)
7. **A Krisztusért vállalt szenvedés a boldogságnak különleges gazdagságával tölt be.** (Mt.5:10-12, Fil.1:28, 2:17-18, 1Pt.4:12-14.) Pl. Pál és Szilász Filippi börtönében: ApCsel.16:22-25. A Krisztusért vállalt szenvedésnek mennyei jutalma lesz. (ApCsel. 8: 54-56, Jel.20:4.)

A szenvedés, mint következmény és mint büntetés

Bibliai világosságban minden szenvedés, amelyet a földi életünkben kell elszenvednünk: következmény. Az egyetemes **bűnösségünk** következménye, a testünk romlandósága, betegsége, öregedése, halála, az átörökölt betegségek, a testi, szellemi fogyatékoságok. Ezekről nem tehetünk, hogy hordoznunk kell, ezek kikerülhetetlenek. **A személyesen, a saját döntésünk alapján elkövetett bűneinknek** is vannak szenvedést jelentő következményei. Pl. ittas vezetéstől következő karambol, virtusból verekedés és sérülés, kimelegedve jéghideg vizet iszol és megbetegszel, bűncselekmény miatt ítélet és börtön, stb. Ez utóbbiakat büntetésnek is szoktuk mondani, noha ezek következmények, a saját felelőtlenségünk,

helytelen, vétkes döntésünk és cselekedeteink következményei. A romlandó testben töltött földi életünk minden szenvedése tehát: következmény. Akkor is ha atyáinktól való örökségünk, akkor is, ha saját vétkeink miatt kell elszenvetnünk. Fontos megjegyeznünk, hogy **vannak szenvedések, amelyeket - bölcs és erkölcsös étellel - elkerülhetünk!** Azt is jó látnunk, hogy a következményként viselt szenvedések **elhordozását könnyebbé teszi, ha megtérő szívvel és hittel Isten kezéből fogadjuk el.** Ezt látjuk Jóbánál, Dávid királynál. Sőt Isten a szabadulás útját is megadja: 1Kor.10:13.

A szenvedés, mint büntetés a halál után a kárhozatban valósul meg. A Biblia, maga az Úr Jézus, sok helyen beszél arról, hogy azok számára, akik megtagadják, illetve elutasítják a kegyelemből felkínált üdvösség útját a kárhozat, a második halál ítélete vár. Jézus azért jött a világba, hogy halála és feltámadása által minden ember számára bűnbocsánatot szerezzen és megnyissa az üdvösség ajtaját. Ugyanakkor világosan tanítja, hogy akik elutasítják Őt, azok „külső sötétségre”, „tüzes kemencébe”, „a gyehennára” vettetnek, ahol „lesz majd sírás és fogcsikorgatás”, „ahol férgük nem pusztul el és tüzük nem alszik el”. (Mt.8:12,13:41-43, 22:13, Mk.9:47-48.) A Jelenések könyve „második halálnak”, „a tűz tavának” nevezi a kárhozat állapotát, amelybe azok kerülnek, akiknek neve nincs beírva az Élet könyvébe. (Jel.20:11-15.)

Isten minden embert szeretettel hív és hazavár, de azt a fontos valóságos tény sem hallgatja el, hogy arra, aki elutasítja a Jézus Krisztusban felkínált üdvösséget a földi élete után büntetesként örök kárhozat vár. Jézus csodásan egyszerű képen tárja elénk ezt a tényét és szólít fel a helyes döntésre. Ezt mondja: „*Menjete be a szoros kapun! Mert tágas az a kapu, és széles az az út, amely a kárhozatba visz, és sokan vannak, akik azon járnak. Mert szoros az a kapu, és keskeny az az út, amely az életre visz, és kevesen vannak, akik azt megtalálják.*” (Mt.7:13-14.)

Feladat: Volt e olyan szenvedés az életedben, amelyért utólag hálás vagy? Milyen tanulságot, vagy jó irányú fordulatot eredményezett valamilyen szenvedés az életedben? Hiszed e, hogy az örökké tartó szenvedéstől Jézus Krisztus váltsága által meg lehet szabadulni? Te megszabadultál már?

Isten Jézus Krisztus szenvedése által váltotta meg a világot

Isten Jézus Krisztusban magára vette a világ összes szenvedését. Már Ézsaiás így látja őt: „*a mi betegségeinket viselte, a mi fájdalmainkat hordozta.*” „*Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ő sebei árán gyógyultunk meg.*” „*az Úr Őt sújtotta mindnyájunk bűnéért.*” „*önként ment a halálba, hagyta, hogy a bűnösök közé sorolják, pedig sokak vétkeit vállalta magára, és közbenjárt a bűnösökért.*” (Ézs.53:4-12.) József története: szenvedése, majd dicsőséges felemeltetése, Jézus történetének az előképe. A zsidóknak botránkozás, a görögöknek bolondság, a keleti filozófiák számára is idegen a mindenható Istennek ez a bölcs és mérhetetlen szeretetéből fakadó döntése, hogy Fiában magára vállalta az ember bűnének következményeit és büntetését. Ezzel eleget tett a saját bünt gyűlölő igazságának és megnyitotta a szabadulás útját a bűn rabságába került embernek Az Evangélium örömteljes üzenete: „*Krisztus vére, aki örökkévaló Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul Istennek megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljunk az élő Istennek,*” és „*egyetlen áldozattal örökre tökéletessé tette a megszenteltek.*” (Zsid.9:14, 10:14.)

Miben állt Jézus szenvedése?

1. **Valóságos emberré lett.** Önként jelentkezett erre: Zsid.10:5-7. (Mintha az óceán vizét egy gyűszűbe szorítanánk.)

2. **Megüresítette magát**, szolgálai formát vett fel. Ez azt jelenti, hogy bár benne lakozott az Isten teljessége, mások felé élt is ezzel a hatalommal, de isteni hatalmát saját maga számára soha nem vette igénybe. (Pl. a megkísértésénél, az elfogatásánál, a megaláztatásainál, a szenvedésénél.)
3. Édesanyja és testvérei örültek vélik, haza akarják vinni. **Kénytelen megtagadni a szeretett anyját és a testvéreit.** (Mk.3:20-21,31-35.)
4. **A hivatalos zsidó vezetés állandóan ellenséges indulattal veszi körül.** Végül a Szanhedrin kimondja rá a halálos ítéletet. „*Az övéi nem fogadták be Őt*” (Jn.1:10.)
5. **Sokan megvetették**, csúfolták, megalázták, üldözték, a tanítványai közül is az egyik elárulta, a másik megtagadta, szenvedésekor a legtöbbjük magára hagyta Őt.
6. Emberként megéhezett, elfáradt, ostorozták, fejére töviskoronát húztak, mint egy gonosztevőt keresztre feszítették. **Iszonyatos kínokat átélve halt meg.**
7. **Jézus Krisztust „bűnné tette” Isten a kereszten.** Azt jelenti ez, hogy magára vette a világ összes bűnét és elszenvedte helyettünk, Isten igazságos halálos büntetését, engesztelést szerezve számunkra.

Jézus szenvedésének a gyümölcse a teljes bűnbocsánat. Isten „*azt, aki bünt nem ismert bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.*” (2Kor.5:21.) Nehéz értelemmel felfognunk, de csodálatos dolog hittel megragadnunk ezt a tényt, hogy Isten az Ő Fiában megbüntette és egyben eltörölte minden bűnünket! Jézus Krisztus, aki által teremtett minden, valóságos emberként, mint második Ádám képviselt minden embert a kereszten. Vállalta Isten haragját a bűneink miatt, elszenvedte helyettünk a pokol kínját és ezért Őreá tekintve Isten igazként fogadja el mindazokat, akik ezt a váltságot hittel elfogadják. Isten bűnbocsánatában élve, az Ő szeretete készlet és megerősít arra, hogy tetszését keressük, hogy a bűnnel terhelt **emberi természetünk Jézus Krisztussal együtt a keresztre kerüljön** és meghaljon! Ahogyan Pál írja: „*Krisztussal együtt keresztre vagyok feszítve: többé tehát nem én élek, hanem Krisztus él bennem*” (Gal.2:20.)

Jézus Krisztus nem csak „*halálra adatott a mi bűneinkért*”, hanem „*feltámasztatott megigazulásunkért*” (Róm.4:25.) Krisztus feltámadásának ereje, a bennünk lakozó Szentlélek által, erőt ad arra, hogy hálából Isten tetszését keressük, és szent életet éljünk.

„*Krisztus Jézus megjelenése által megtörte a halál erejét, és az Evangélium által világosságra hozta az elmúlhatatlan életet.*” (2Tim1:10.) Így már most az örök élet és az üdvösség részesei vagyunk, és hittel vallhatjuk: „*Nekünk a Mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk üdvözítőül, aki az Ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket.*” (Fil3:20-21.)

Feladat: Hogyan látod és értékeled Jézus Krisztus szenvedését? Az igazság mártírja volt Jézus, vagy a világ Megváltója? Mondd el, vagy írd le, te hogyan érted azt, hogy Jézus szenvedése és halála minden ember számára bűnbocsánatot és üdvösséget szerzett, aki ezt hittel elfogadja?

Tartalomjegyzék

Bevezetés	2 oldal
Ki vagyok én	3
Három lehetséges állapot	3
Formálhatók vagyunk	4
Eszményképek, célok fontossága (A jövőképünk)	5
A helyes önismeret fontossága (Amilyenek Isten lát)	7
Találd meg a tiszta öröm forrását!	10
Tanuljuk meg a gondok megoldását!	12
Légy szabad!	13
Értelmesen ápd és tápláld magadat!	14
Ápd, tápláld megfelelően a testedet!	15
Ápd, tápláld a szellemedet és a lelkedet!	17
Józanul oszd be az idődet!	20
Élj bölcsen!	21
Légy összeszedett és határozott!	23
Légy hű és állhatatos!	24
A pénz hatalma	25
A pénz jó beosztása	27
Beteges individualizmus: elidegenedés, magány	29
A barátság	30
A házasság	33
A család	36
Keresztyén Gyülekezet	39
Tágabb emberi kapcsolatok	40
Rokonság	41
A szomszédok, a lakókörzet	42
Munkatársi kapcsolat	42
Üzleti kapcsolatok	43
Alkalmi kapcsolatok	44
Hogyan viseljük a szenvedést?	45
A Biblia tanítása a szenvedés okáról	46
A szenvedés célja és értelme	47
A szenvedés, mint következmény és mint büntetés	47
Isten Jézus Krisztus szenvedése által váltotta meg a világot	48
Tartalomjegyzék	50

